

ဝိတ်ကုသိုလ်အနုပညာ

မောင်ထင် ပုဂ္ဂလအဘိဓာန်

မောင်ထင်ရဲ့ ဖြည့်အကြံ

မောင်ထင်
ပုဂ္ဂလအဘိဓာန်

ပုဂ္ဂလိကအိတ်စာချုပ်

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ် - ၄၀၁၂၅၁၁၀၈ နှင့်

မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ် - ၄၀၁၂၂၅၁၀၈ တို့ဖြင့်

မျက်နှာဖုံးဒီဇိုင်း M.S. ဝပြုလုပ်ပြီး ထုတ်ဝေသူ - ဦးစန်းဦး၊ စိတ်ကူးချိုချို
စာအုပ်တိုက်၊ ၈၅၊ ၁၆၄ လမ်း၊ တာမွေမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်နှင့် ပုံနှိပ်သူ -
ဦးနိုင်ဦး၊ ငွေပြည်တော်ပုံနှိပ်တိုက်၊ သိမ်ဖြူလမ်း၊ ရန်ကုန်တို့က ပထမ
အကြိမ် စောင်ရေ- ၅၀၀ ရိုက်နှိပ်ကာ ၂၀၀၉ ခု၊ ဇန်နဝါရီလတွင် တန်ဖိုး
၃၀၀၀ ကျပ်ဖြင့် ဖြန့်ချိသည်။

စာအုပ်ချုပ် ကိုဖြင့်

မာတိကာ

-	အမှာစာ	
(က)	ပုဂ္ဂလအဘိဓာန်	၁
(ခ)	အတ္ထုပ္ပတ္တိ ဝတ္ထု (၁)	၄
(ဂ)	အတ္ထုပ္ပတ္တိ ဝတ္ထု (၂)	၇
၁။	ကင်းဝန်မင်းကြီး	၁၀
၂။	လယ်တီပဏ္ဍိတ ဦးမောင်ကြီး (၁)	၁၃
၃။	လယ်တီပဏ္ဍိတ ဦးမောင်ကြီး (၂)	၁၇
၄။	ဦးဖိုးကျား	၃၄
၅။	ဒဂုန်နတ်ရှင်	၅၂
၆။	ပိမိုးနင်း (၁)	၅၅
၇။	ပိမိုးနင်းနှင့် ဇေန (၂)	၅၉
၈။	ပိမိုးနင်း (၃)	၆၄
၉။	ရွှေဥဒေါင်း	၆၇
၁၀။	သခင်ဘသောင်း (၁)	၇၆
၁၁။	သခင်ဘသောင်း (၂)	၈၃
၁၂။	ဇေယျ	၉၁
၁၃။	ဦးဖေမောင်တင်	၁၀၀
၁၄။	ကာယဗလ ဦးရှိန်	၁၀၃
၁၅။	ဇော်ဝိတ်	၁၀၆
၁၆။	ဦးစိန်ကတုံး	၁၁၂
၁၇။	ဂရိတ်ဖိုးစိန်	၁၁၉
၁၈။	ကက်နက်စိန်	၁၃၀

၁၉။	ရွှေရိုး၏ ဝေလွင်လွင်	၁၃၃
၂၀။	ရွှေရိုး၏ သာဂိ	၁၄၂
၂၁။	ဆရာကြီး မြို့မဦးဘလွင်	၁၄၉
၂၂။	သိန်းဖေမြင့်	၁၅၆
၂၃။	မြန်မာဆန်သော ရန်အောင်	၁၆၁
၂၄။	ကြီးပွားရေး ဦးသိန်း	၁၆၇
၂၅။	ကိုလှ	၁၇၃
၂၆။	ကြီးပွားရေး လူထုဦးလှ	၁၇၈
၂၇။	ဦးကျော်ရင်	၁၈၃
၂၈။	လူထု ဒေါ်အမာ	၁၈၈
၂၉။	ကာတွန်း ဖေသိန်း (၁)	၁၉၃
၃၀။	ကာတွန်း ဖေသိန်း (၂)	၁၉၇
၃၁။	မြန်မာ့နေ့စဉ် ဦးထွန်းဖေ	၂၀၁
၃၂။	သမာဓိ ဦးမောင်မောင်	၂၀၄
၃၃။	ငွေဥဒေါင်း	၂၀၇
၃၄။	ဒေါ်ဖွားရှင်	၂၁၀
၃၅။	ကမ္ဘာလှည့်အမျိုးသမီး ဒေါ်သော့	၂၁၅
၃၆။	စောမုံညင်း	၂၂၀
၃၇။	ဖိုးကျော်မြင့်	၂၂၃
၃၈။	ဆရာမကြီး ဒေါ်သိန်းဟန်	၂၂၆
၃၉။	မလေးလုံ (၁)	၂၃၀
၄၀။	မလေးလုံ (၂)	၂၃၄
၄၁။	မိုးဒေဝါ မလှရွှေ	၂၃၆
၄၂။	တက်ထွဋ်နှင့် သိန်းဖေမြင့်	၂၄၆
၄၃။	လောကကြီးနှင့် တက်ထွဋ်	၂၄၉
၄၄။	လက်ဝဲမင်းညို	၂၅၉
၄၅။	ဦးတုတ်ကလေး	၂၇၀
၄၆။	မောင်စိန်ထွေး	၂၇၃
၄၇။	ရှေးခေတ်နယ်လှည့်စာဆို	၂၇၆
၄၈။	ရှမ်းစာဆို ခွန်မဟာ	၂၈၀
၄၉။	ကရင်စာဆို ဖူးနဲစဖို	၂၈၃

၅၀။ ဝါးခယ်မ ဆရာထူးနှင့် ဓနုဖြူဆရာဆင့်	၂၈၆
၅၁။ အံဘ ဆရာခင်	၂၉၂
၅၂။ သခင်စိန်	၂၉၈
၅၃။ သူတို့လွန်လေသော်	၃၀၄
၅၄။ ချာလီချက်ပလင် (၁)	၃၁၂
၅၅။ ချာလီချက်ပလင် (၂)	၃၂၁

မှတ်ချက်

‘မြမျိုးလွင်၏စာ’ ဟံသာဝတီသတင်းစာ ၁၈၊ ၉၊ ၇၀ စာမူ ရှာမတွေ့၍ ထည့်သွင်းဖော်ပြခြင်း မပြုနိုင်ခဲ့ပါ။

mgyc.com

mgyc.com

အမှတ်စဉ်

အဖေ မကွယ်လွန်မီ ပုံနှိပ်ခြင်း မပြုရသေးတဲ့ စာမူတွေကို စာအုပ်အဖြစ် ပုံနှိပ် ထုတ်ဝေရန် ကြိုးပမ်းခဲ့သော်လည်း အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ကြန့်ကြာခဲ့ရ ပါတယ်။ အဖေဟာ အသက်အရွယ် ရလာတာနဲ့အမျှ မျက်စိကလည်း အားနည်း လာတော့ စာဖတ်စွမ်းအား လျော့လာခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီတော့ စာမူတွေကို ပြန် စစ်ဆေးရာမှာ နှေးကွေးလာပြီး စာမူတစ်ခု စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ခြောက်လ တစ်နှစ်ကြာမှ ဖတ်ပြီးသွားတာမျိုး ရှိခဲ့ပါတယ်။ မျက်စိအားနည်းရာက သတိပါ ချွတ်ယွင်းလာတဲ့အခါ စာရေးတဲ့အလုပ် မလုပ်နိုင်တဲ့အထိ ဖြစ်ခဲ့ရပါတယ်။

အဖေ မကွယ်လွန်မီအထိ စာအုပ်အသစ် ၄-အုပ်ကိုသာ ထုတ်ဝေ ဖြစ်ခဲ့ ပါတယ်။

အခု ပုဂ္ဂလအဘိဓာန်လို့ အမည်ရတဲ့ စာအုပ်အတွက် ဂန္ထလောကခေတ်မှ မျက်မှောက်ခေတ်အထိ စာပေအနုပညာရှင်များနဲ့ ထူးချွန်ထင်ရှား ပုဂ္ဂိုလ်အချို့ အကြောင်းကို အလျဉ်းသင့်သလို ရေးသားခဲ့တဲ့ ဆောင်းပါး ခြောက်ဆယ်ခန့် စုစည်းမိပါတယ်။

အဲဒီ ဆောင်းပါးတွေ စုစည်းနေစဉ်မှာ ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်ကို ရှာဖွေတွေ့ရှိ ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီ ဆောင်းပါးက ကျွန်တော် စုစည်းထားတဲ့ ဆောင်းပါး ခြောက်ဆယ် ခန့်ရဲ့ အမှာစာသဘော သက်ရောက်နေတာမို့ ထည့်သွင်း အသုံးပြုပြီး အဲဒီ ဆောင်းပါးရဲ့ အမည်ကို စာအုပ်အမည်အဖြစ် ရွေးချယ်လိုက်ပါတယ်။

အဲဒီလို စုစည်းပြီးသမျှ စာမူတွေကို အဖေနဲ့တိုင်ပင်ပြီး ထုတ်ဝေသူ လက်ထဲ အပ်ခဲ့ပေမယ့် သုံးနှစ်လောက်အကြာမှာ ထုတ်ဝေသူဘက်က အကြောင်း မညီညွတ်လို့ ထုတ်ဝေနိုင်ခြင်း မရှိဘဲ ကြန့်ကြာသွားပြန်ပါတယ်။

အဖေ ကွယ်လွန်ခဲ့ပြီးနောက် စိတ်ကူးချိုချို စာအုပ်တိုက်က ကမ္ဘာစာပေ အညွှန်းကို ထုတ်ဝေချင်ကြောင်း ကမ်းလှမ်းလာပါတယ်။ အဖေ ကွယ်လွန်ပြီး နှစ်နှစ်အကြာမှာ ပထမဆုံး ထွက်ပေါ်လာတဲ့ စာအုပ်က ကမ္ဘာစာပေအညွှန်း

m ပေါင်းချုပ်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီစာအုပ်မှာ ပုံနှိပ်ခြင်း မပြုရသေးတဲ့ ဂျာမန်စာပေ သမိုင်းကိုပါ ဖြည့်စွက် ပုံနှိပ်နိုင်ခဲ့ပါတယ်။

တစ်ခါ ကမ္ဘာ့စာပေအညွှန်း ထုတ်ဝေဖို့ စီစဉ်နေဆဲမှာ ဒီတိုက်ကပဲ ချယ်ရီ မဂ္ဂဇင်းထဲက စာပေဆောင်းပါး သုံးပုဒ်ကို ရှာဖွေပြီး ကျွန်တော့်ကို ပြပါတယ်။ ကျွန်တော်က ချယ်ရီမဂ္ဂဇင်းဆောင်းပါးအပြင် အခြားခြားသော ဆောင်းပါးတွေပါ စုစည်းပြီး စာအုပ်ထုတ်ဝေဖို့ စီစဉ်ထားတာရှိကြောင်း၊ ပုဂ္ဂလ အဘိဓာန် အမည်နဲ့ စာအုပ်ထုတ်ဝေလိုကြောင်း၊ စိတ်ဝင်စားလျှင် ထုတ်ဝေစေလိုကြောင်း ကမ်းလှမ်း လိုက်ပါတယ်။ ထုတ်ဝေသူကလည်း လက်ခံတဲ့အတွက် စာမူများကို ပြန်လည် ရှာဖွေ စုစည်းခဲ့ပါတယ်။

ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်စီရဲ့ မူရင်းခေါင်းစဉ်နေရာမှာ သက်ဆိုင်ရာ စာပေပညာ ရှင်၊ အနုပညာရှင်နဲ့ လူပုဂ္ဂိုလ် နာမည်တွေကို ခေါင်းစဉ်အဖြစ်ထားပြီး စာမူအဆုံး မှာမှ မူရင်းခေါင်းစဉ်တွေကို အောက်ခြေမှတ်စုသဘောမျိုး ထည့်သွင်း စီစဉ်ထားပါ တယ်။

ကမ္ဘာ့စာပေအညွှန်းပေါင်းချုပ် ထွက်ရှိပြီးချိန်မှာ စီစဉ်တာဆိုတော့ ကျွန်တော့်ခေါင်းထဲမှာ အတွေးတစ်ခု ဝင်လာပါတယ်။ အခု စာအုပ်ကို ကမ္ဘာ့စာပေ အညွှန်းလိုပဲ မြန်မာစာပေနယ်က ထင်ရှားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေအကြောင်း ရေးထားတာမို့ မြန်မာစာပေအညွှန်းလို့တောင် တင်စားမိပါတယ်။

ကမ္ဘာ့စာပေအညွှန်းကို စာပေသူတေသီ၊ ဝါသနာရှင်၊ စာဖတ်ပရိသတ် အကျိုးကို ရည်ရွယ်ထုတ်ဝေရလို့ အားလုံး ကျေနပ်ကြလိမ့်မယ်လို့ မျှော်လင့်ပါ တယ်။

ယခုလည်း ကွယ်လွန်သူ စာပေ၊ ဂီတ၊ အနုပညာရှင်နဲ့ အခြားပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ အကြောင်းအရာတွေကို အမှတ်တရ ရေးသားမှတ်တမ်းတင်ခဲ့တဲ့ အဖေ့ရဲ့ စာပေ လက်ရာတွေကို ယခုလို နှစ်တစ်ရာပြည့် အထိမ်းအမှတ်အဖြစ်နဲ့ ထုတ်ဝေနိုင်ခဲ့တဲ့ အတွက် မိသားစုအတွက်ရော၊ စာအုပ်ထုတ်ဝေသူ အတွက်ပါ ဂုဏ်ယူဝမ်းမြောက် မိကြလိမ့်မယ်လို့ မျှော်လင့်ယုံကြည်မိပါတယ်။

ညီကိုး

ရန်ကုန်မြို့။

၂၀၀၈ ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ၊ ၂၃ ရက်။

ပုဂ္ဂလအဘိဓာန်

ကျွန်တော် မှတ်မိသရွေ့ ပုဂ္ဂလအဘိဓာန် ဆိုသော ဝေါဟာရကို အမျိုးသားပညာဝန် ဦးဖိုးကျားက စတင် သုံးစွဲပါသည်။

လူပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးစီတို့၏ အကြောင်းကို ယေဘုယျအားဖြင့် အတ္ထုပ္ပတ္တိဟု ခေါ်ကြ၏။ ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ် အကြောင်းကို ဆိုချင်လျှင် ထေရုပ္ပတ္တိ ဟူ၍ သုံးစွဲကြ၏။ စင်စစ် အတ္ထုပ္ပတ္တိ၏ သဘောမှာ ကျယ်ဝန်းလှပေသည်။ ဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဘဝကို ရုပ်လုံးပေါ်အောင် ဖွဲ့နွဲ့ရသော အဖွဲ့မျိုး ဖြစ်သည်။

ယခုခေတ်၌ လုပ်ငန်းဆောင်တာ အမျိုးမျိုးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လူ့အကြောင်း ကို ထိုလုပ်ငန်းနှင့် သက်ဆိုင်သမျှ သိလိုကြ၏။ အထူးသဖြင့် နိုင်ငံအစိုးရ၏ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများနှင့် စပ်လျဉ်းလာလျှင် အစိုးရသည် မိမိ၏ ဝန်ထမ်းအကြောင်း ကို မှတ်စုမှတ်တမ်း ပြုစုရစေမြဲ ဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် ထိုဝန်ထမ်း၏ အမှုထမ်း သော အကြောင်းအရာ အဖြစ်အပျက်တို့ကို ယုတ်စွအဆုံး “ဝန်ထမ်းမှတ်တမ်း” ၌ ရေးမှတ်ထားလေ့ရှိသည်။

ယင်းအစဉ်ကိုလိုက်၍ ကိုယ်ရေးရာဇဝင် ဟူသော ဝေါဟာရတစ်ခုကို ယခု ခေတ်၌ များစွာ သုံးစွဲနေကြသည်။ ထိုဝေါဟာရ ပေါ်ပေါက်ပုံ ဇာစ်မြစ်ကို လိုက်ကြည့်လျှင် ရဲစခန်း၏ အသုံးအနှုန်းတစ်ရပ် ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။

ရှေးခေတ်က ရာဇဝင်တွင်နေသော လူဆိုးသူဆိုးတို့၏ အကြောင်း လိုရာ ဌာန “ဖိုင်” များတွင် မှတ်သားထားရသော ထုံးစံရှိသည်။ ယင်းတို့ကို အုပ်ချုပ်သူ အင်္ဂလိပ်တို့က မြန်မာလို ရာဇဝင် စာရွက်စာတမ်းဟု တိုက်ရိုက် အဓိပ္ပာယ်ရသော အမည်ကို ပေး၏။ ယင်းကိုပင် မြန်မာဆန်ဆန် “ကိုယ်ရေးရာဇဝင်” ဟု အမည် ပေးကြပြန်သည်။

ယခုခေတ်၏ ချက်စီနှင့် ယင်းဝေါဟာရကို စိစစ်သုံးသပ်ကြည့်လျှင် ခေတ်နှင့်မဆီလျော်သည်ကို တွေ့ကြရပါလိမ့်မည်။

ဦးစွာစဉ်းစားကြည့်လျှင် ရာဇဝင် ဟူသော စကားသည်ပင်လျှင် ခေတ်နှင့် အံ့မကိုက်ဟု ပြောစရာ ဖြစ်နေပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ မြန်မာစကား ရိုးရိုးအသုံးအနှုန်းအတိုင်း မည်သူ မည်ဝါ၏ အကြောင်း၊ မည်သူ မည်ဝါ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိဟု ပြောဆို ရေးသားလျှင် ပို၍ ဆီလျော် ကောင်းမွန်လိမ့်မည်ဟု သဘောရရှိပါ၏။ ထို့ကြောင့်လည်း ယခုအခါ ကိုယ်ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိ ဟူသော ဝေါဟာရသည် တွင်ကျယ်စပြုလာပြီဟု ထင်မိသည်။

အနောက်တိုင်းတို့တွင် ထိုကိုယ်ရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိမှာ လုပ်ငန်းဆောင်တာ ကိစ္စများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အတော်အရေးကြီးသည်။ လူဆိုသည်မှာ မိမိ ပတ်ဝန်းကျင်၌ မိမိနှင့် ဆက်ဆံရမည့် ကိစ္စတို့အတွက် အချင်းချင်း သိလိုသော ဝါသနာ ရှိသည်။

စက်မှုလက်မှု ထွန်းကားလေလေ၊ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး သိဖို့ရာ လိုအပ်လေလေ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အင်္ဂလန်၌ ၁၈၄၉ တွင် မည်သူမည်ဝါသည် မည်သည့် ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ပါသနည်း ဟူသောအချက်ကို ဝိသေသပြု၍ ဟူးစဟူး (Who's Who) ဟု ခေါ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးစီဆိုင်ရာ အကျဉ်းချုပ် အတ္ထုပ္ပတ္တိ စာအုပ်ကို ပထမဆုံး ပုံနှိပ် ထုတ်ဝေသည်။

ထိုစာအုပ်ကို ထုတ်ဝေခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏အကြောင်းကို အဘိဓာန်သဖွယ် စီစဉ်၍ ပြဆိုလိုသော ရည်ရွယ်ချက် ဖြစ်သည်။ ဦးဖိုးကျား သုံးစွဲသော ပုဂ္ဂလအဘိဓာန်နှင့် ကိုက်ညီသည်ဟု ဆိုရန်ရှိပေသည်။

ယင်းသို့ ပထမ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသော ပုဂ္ဂလအဘိဓာန်၌ ရှင်ဘုရင်၊ မိဖုရား၊ မင်းညီမင်းသား၊ မှူးမတ်နှင့် ပါလီမန် အမတ်များ၏ စာရင်းကို မှတ်တမ်းတင် သည်။

၁၈၆၈ တွင် မူလ “ဟူးစဟူး” စာအုပ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခွင့်ကို ပိုင်ရှင်တို့က အက်ဒမ်ဘလက် ဆိုသူအား အပိုင်ရောင်းချလိုက်ရာ ထိုလုပ်ငန်းကို ၎င်း ဘလက် နှင့် ဆက်ခံသူတို့က ယနေ့တိုင် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်လျက် ရှိကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပုဂ္ဂလအဘိဓာန် ပြုစုခြင်း လုပ်ငန်းကို သူရိယသတင်းစာ နှစ်ချုပ်လမ်းညွှန် စာအုပ်များ ထုတ်ဝေသော ခေတ်ကပင်လျှင် ပေါ်ပေါက်ခဲ့ဖူး၏။

မှတ်မိသရွေ့ ပြောရသော် ဒုတိယကမ္ဘာစစ် မဖြစ်မီ တစ်နှစ် နှစ်နှစ်လောက် ကာလတွင် ဒါရိုက်ထရီဟု ခေါ်သော လမ်းညွှန်စာအုပ်တစ်အုပ် ပေါ်ခဲ့ဖူးသည်။ ထိုစာအုပ်ကို ပြုစုသောအခါ ဖြစ်မြောက်အောင် လုံ့လဥဿဟပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အထဲတွင် မကြာမီက ကွယ်လွန်သွားရှာသော ဦးထွန်းညိုလည်း ပါဝင်၏။ ဦး ထွန်းညိုကား ပညာရေးနှင့် စပ်လျဉ်းသော ပညာရှင်တစ်ဦး ဖြစ်၏။ သို့သော်

အခြေအနေအရ လူဝင်လူထွက် ကြီးကြပ်ရေးဌာန ညွှန်ကြားရေးဝန်၊ ပြန်ကြားရေး ဌာန ညွှန်ကြားရေးဝန် စသည်တို့ကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ရ၏။

မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရာသောအခါ ပြည်သူ့စာပေတိုက် သခင်ကျော်စိန် က လုံ့လဥဿာဟပြု၍ မြန်မာနိုင်ငံအတွက် “ဟူးစဟူး” ခေါ် ပုဂ္ဂလအဘိဓာန်ကို ပြုစု၏။ ထိုစဉ်က ကျွန်တော်နှင့်တကွ မိတ်ဆွေအများသည် ဝါသနာအလျောက် မိတ်ဆွေဖြစ်သူ သခင်ကျော်စိန်အား ဝိုင်းဝန်း အကူအညီပေးခဲ့ကြသည်။ သို့သော် ထိုပုဂ္ဂလအဘိဓာန်ကို နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ပြန်လည်ပြင်ဆင် တည်းဖြတ်၍ ထုတ်ဝေ ခြင်းငှာ မတတ်နိုင်ပါ။ အခက်အခဲတစ်ရပ်မှာ ကာယကံရှင်တို့က မိမိတို့၏ ကိုယ်ရေး ကိုယ်တာတို့ကို ပုဂ္ဂလိက အဘိဓာန် မှတ်တမ်းအလိုငှာ ပြောပြရန် ဝန်လေး သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ဤအခက်အခဲမျိုးကို ကျွန်တော်လည်း ကိုယ်တွေ့ တွေ့ခဲ့ရဖူးပါသည်။ စွယ်စုံကျမ်းအတွက် အတ္ထုပ္ပတ္တိ ရေးရသောအခါ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာတို့ထံတွင် မေးမြန်း စုံစမ်းသော် အများစုက အကူအညီပေးဖို့ရာ ဝန်လေးကြသည်ကို တွေ့ရသည်။

သို့သော် ခေတ်သည် တစ်စတစ်စနှင့် ပြောင်းလဲလာခဲ့လေပြီ။ ယခုခေတ်၌ အတ္ထုပ္ပတ္တိ စာပေအမျိုးမျိုးလည်း ပေါ်ပေါက်နေပြီ။ ထင်ရှားသော သက်ရှိပုဂ္ဂိုလ် တို့၏ ဆောင်ရွက်ချက် အမျိုးမျိုးတို့သည်လည်း သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်း တို့တွင် တွေ့နေကြရလေပြီ။

နောင်တစ်ခေတ်တွင် ပုဂ္ဂလအဘိဓာန် ပြုစုရေးသည် များစွာ တွင်ကျယ် လာစရာ ရှိသည်။ သတင်းစာလုပ်ငန်း၌ ပုဂ္ဂလအဘိဓာန်တို့၏ အသုံးဝင်ခြင်းကို အကျယ်ချဲ့ ပြောစရာ မလိုပါ။ သတင်းစာသမားတိုင်း ကောင်းစွာသိပြီး ဖြစ်ကြ ပါသည်။

ဤအချက်သည်လည်း ပုဂ္ဂလအဘိဓာန် ပြုစုရေးကို တိုက်တွန်းပေးနေ သော အချက် ဖြစ်လေသည်။

အတ္ထုပ္ပတ္တိ ဝတ္ထု (၁)

တစ်ရံရောအခါက စာပေဗိမာန် စာပေနိုးနှောဖလှယ်ပွဲ တစ်ခုတွင် အတ္ထုပ္ပတ္တိ စာပေ အကြောင်းကို စာတမ်းတင်သူ တင်၍ ဆွေးနွေးသူတို့က ဆွေးနွေးခဲ့ကြ၏။ ယင်းနှိုးနှော ဖလှယ်ပွဲ၌ ဝတ္ထုသွားဖြင့် ရေးသားသော အတ္ထုပ္ပတ္တိ အကြောင်းကို လည်း ဆွေးနွေးဝေဖန် အကြံပေးခဲ့ကြလေသည်။

အတ္ထုပ္ပတ္တိနှင့် ဝတ္ထုတို့၏ မူလ အရင်းခံမှာ လူ့အကြောင်းကို ဖော်ပြခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ လူ့အကြောင်းကို ဖော်ပြသောအခါ လူနှင့် စပ်နေသော ပတ်ဝန်းကျင် အကြောင်း၊ လူတို့ ခံစားနေကြသော စိတ်လှုပ်ရှားမှု ဝေဒနာ အကြောင်း၊ ဝေဒနာ စေတသိက်တို့ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော လူ့ဒုက္ခ သုခ အကြောင်း၊ လူ့အတွေး အခေါ် အကြောင်း၊ လူ့သမိုင်းအကြောင်း စသည်တို့ တသိကြီး ပေါ်လာလိမ့် မည်။ သို့သော် မည်မျှပင် အကျယ်ချဲ့ထွင်စေကာမူ အဖြစ်အပျက် အကြောင်းအရာ တို့ကို စိကာပတ်ကုံး ဖွဲ့နွဲ့ခြင်း သဘောတရားကိုသာ အရင်းခံအားဖြင့် တွေ့မြင် ရပါလိမ့်မည်။

အကြောင်းအရာကို ဖွဲ့နွဲ့ရာ၌ အတ္ထုပ္ပတ္တိသည် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတစ်ယောက် ၏ တကယ့်အဖြစ်အပျက် အကြောင်းအရာကိုသာ ဖွဲ့ဆိုသည်။ ဝတ္ထုကား စိတ်ကူး နယ်ပယ်ထဲမှ ပေါက်ဖွားသည် ဖြစ်သောကြောင့် တကယ့်အဖြစ်အပျက် မဟုတ် နိုင်ရာ။ ဤသို့ ဖြစ်ပေလိမ့်မည် ဟူ၍ စိတ်ကူးဖြင့် မှန်းဆပြီးလျှင် ဖွဲ့နွဲ့သော အကြောင်းအရာ အဖြစ်အပျက်များသာ ဖြစ်ချေသည်။

သို့ရာတွင် သဘောသွားချင်း အခြေခံတူကြသည် ဖြစ်၍ အတ္ထုပ္ပတ္တိ ဟူ၍ ငေးသော်လည်း စိတ်ကူးထားသော ဝတ္ထု ဖြစ်နေလေမည်လားဟု ထင်မှတ်စရာ ရှိ၏။ တကယ့်အဖြစ်အပျက် မဟုတ်သော်လည်း စိတ်ကူးပုံမှာ တကယ့်အဖြစ် အပျက်နှင့် နီးစပ်လွန်းလှသောကြောင့် ဝတ္ထုဟု ဆိုသော်လည်း အတ္ထုပ္ပတ္တိများ ဖြစ်နေမလား ဟူ၍လည်း ထင်ယောင်ထင်မှား ဖြစ်စရာ အကြောင်းရှိ၏။

ထို့ကြောင့် ဝတ္ထု ရေးလိုသော် အတ္ထုပ္ပတ္တိဆန်ဆန် ရေးလျှင်လည်း ရသမြောက်သည်။ အတ္ထုပ္ပတ္တိ ရေးလိုသော် ဝတ္ထုဆန်ဆန် ရေးလျှင်လည်း ရသမြောက်၏။ ကျွမ်းကျင်သော အနုပညာရှင်သည် ဗဟိဒ္ဓသဏ္ဍာန်ကို ကြိုက်သလို ခြယ်လှယ် မွမ်းမံစေကာမူ အဇ္ဈတ္တအနှစ်သာရမှာမူကား မိမိလိုရာ ဖန်တီးနိုင်သမျှ အောင်မြင်သည်။

ယခုတလော ကျွန်တော်သည် ဝတ္ထုဆန်သော အတ္ထုပ္ပတ္တိများကို ဖတ်ရှုရသဖြင့် ဤဆောင်းပါးကို ရေးလိုက်ပါသည်။ ယင်းတို့အနက် သမိုင်းအတွက် ထူးခြားသော မှတ်တမ်းတစ်ခု အကြောင်းကို အနည်းငယ် တင်ပြလိုပါသည်။

ယခုခေတ် အချို့သော လူငယ်တို့သည် 'လှသောင်း ကျောင်းထွက်' များ ဖြစ်ကြသည်။ ထိုကျောင်းထွက်များသည် 'လှသောင်း' ဟူသောအမည်၏ ဂုဏ်သတ္တိတို့ကို ကောင်းစွာ နားလည်ကြပေသည်။ သို့သော် သာမန် အရပ်သူအရပ်သားတို့အဖို့မှာကား အတိတ်ရာဇဝင်ကို ပြန်လည် ခင်းကျင်းပြပါမှ ထိုကျောင်း၏ ဂုဏ်ထူးဝိသေသကို နားလည်ကြလိမ့်မည်။

ရဲဘော်လှသောင်းကား အခြား မဟုတ်၊ ၁၉၄၉ ဧပြီ ၂၉ ရက်တွင် ရှမ်းစုရွာတိုက်ပွဲ၌ မိမိ၏ တပ်မတော်အတွက်၊ မိမိ၏ ပြည်ထောင်စုဖွား တိုင်းရင်းသားများအတွက်၊ မိမိ၏ နိုင်ငံတော်အတွက် အသက်ကို စွန့်လွှတ်ပူဇော်ခဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့ လူမျိုးနှင့် နိုင်ငံအတွက် အသက်ပေးခဲ့သော အာဇာနည် ယောက်ျားမြတ်ကို နိုင်ငံတော်က အောင်ဆန်းသူရိယ ဘွဲ့တံဆိပ်ဖြင့် ချီးမြှင့်သည်။

နောင်သောအခါ အောင်ဆန်းသူရိယ ရဲဘော်လှသောင်းကို မြန်မာပြည်ထောင်စုသား တစ်ရပ်လုံးက မမေ့နိုင်ကြစေရန် ၎င်း၏အမည်နာမကို ယူ၍ 'အောင်ဆန်းသူရိယ လှသောင်း အထက်တန်းကျောင်း' ကို နိုင်ငံတော် အစိုးရက တည်ထောင် ဖွင့်လှစ်သည်။

ဤသမိုင်းကြောင်းကို ထုတ်ဖော်ရန် ဆန္ဒဖြင့် တပ်ကြပ် မောင်ထူးက 'အောင်ဆန်းသူရိယ လှသောင်း' အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ရေးသည်။ ဤသို့ရေးရာ၌ တပ်ကြပ် မောင်ထူးသည် အမှန်နှင့် နီးစပ်အောင် ကရိုကထ များစွာ ခံယူ၍ ရေးသည်။

စင်စစ် ရဲဘော် လှသောင်း၏ အကြောင်းမှာ စစ်မြေပြင်တွင် ကြားရမြဲဖြစ်သော 'ဖောင်း ထိုင်း ... ရွှီး အုံး ဟူသော' အသံဗလံများ၏ ဇာတိကို ဖွင့်ဆိုသော အကြောင်းများဖြစ်၍ မည်သည့်တိုက်ပွဲတွင် မည်သည့် သေနတ်လက်နက် ကျည်ဆန်ဖြင့် မည်သည့်ရန်သူကို မည်သို့ခွင်းသည် ဟူသော သဘောမျှသာ ရှိလိမ့်မည်။ ယင်းသို့ဆိုလျှင် တပ်ကြပ် မောင်ထူး၏ စာမှာ စစ်ရေးပြ လေ့ကျင့်ခန်း ညွှန်းတမ်းမျှသာ ဖြစ်လိမ့်မည်။

သို့သော် ယခု ဝတ္ထုဆန်သော အတ္ထုပ္ပတ္တိ အဖွဲ့တွင် တပ်ကြပ် မောင်ထူးသည် လူသဘာဝကို ဖွဲ့သည်။ စစ်မြေပြင် သဘာဝကိုလည်း ဖွဲ့သည်။ စစ်ဖြစ်ရခြင်း အကြောင်းတရား ဖြစ်သော အာဇာတကိုလည်း ဖွဲ့သည်။ ထိုအာဇာတမှ လွတ်မြောက်ရေးကိုလည်း ဖွဲ့သည်။ ရဲဘော်လှသောင်းနှင့် သန္တာမေတို့၏ အချစ်ပဋိသန္ဓေတည်ပုံကိုလည်း ဖွဲ့သည်။ ရဲဘော်ရဲဘက် စိတ်ဓာတ်ကိုလည်း ဖွဲ့သည်။ တိုင်းချစ်ပြည်ချစ် စိတ်ဓာတ်ကိုလည်း ဖွဲ့သည်။

စာရေးသူသည် အတ္ထုပ္ပတ္တိ ရေးရင်းနှင့် ဝတ္ထုဆန်လာသည်ကို စိုးရိမ်ကြောင့်ကြ ရှိဟန်တူသည်။ ဝတ္ထုဟု ဆိုသောအခါ တကယ့်အဖြစ်အပျက်ထဲ၌ စိတ်ကူးများကို ထည့်ရပေတော့မည်။ ထိုစိတ်ကူးသည် တကယ့်သဘာဝနှင့် တလွဲတချော် ဖြစ်လျှင် အတ္ထုပ္ပတ္တိလည်း မမှန်။ ဝတ္ထုလည်း မမြောက် ဖြစ်သွားနိုင်သည်။

စာရေးသူက မိမိစိတ်ကူးကို အတ္ထုပ္ပတ္တိထဲ၌ ထည့်လိုက်သောအခါ တကယ်အဖြစ်အပေါ်၌ အခြေမခံနိုင်လျှင် အကြောင်းအရာတို့သည် တက်တက်စင်လွဲမှားနိုင်သည်။ ထိုအခါ စာရေးဆရာ၏ ဦးတည်ချက်ပင်လျှင် ပျောက်ပျက်သွားပေလိမ့်မည်။ ဤအကြောင်းများကြောင့် စိုးရိမ်နေဟန် တူသည်။

သို့သော် တကယ့်အဖြစ်အပျက်ကို အနုပညာဖြင့် မွမ်းမံသောအခါ အနုပညာက တကယ့်အဖြစ်ကို ဖုံးလွှမ်းခြင်း မပြုဘဲ မထင်ရှားသော အရာကို ထင်ရှားအောင် သိဒ္ဓိတင်ပေးနိုင်လျှင်မူကား မွမ်းမံခြင်းတည်း ဟူသော နောက်ခံကားပေါ်တွင် အတ္ထုပ္ပတ္တိသည် ထည်ထည်ဝင့်ဝင့်နှင့် မားမားမတ်မတ် ပေါ်လာစမြဲ ဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့ ဖွဲ့နွဲ့နိုင်လျှင် အတ္ထုပ္ပတ္တိ အဖွဲ့သည် အထမြောက်၏ဟု ဆိုရသည်။

တပ်ကြပ် မောင်ထူးက သူသည် ရဲဘော်လှသောင်းကို မီးမောင်းထိုး၍ ပြပါသည်။ သို့ရာတွင် ပတ်ဝန်းကျင် အဖြစ်အပျက်တို့သည် တိုင်းပြည်၏ အခြေအနေတို့နှင့်အတူ မီးမောင်းထဲသို့ ဝင်လာပါသည်ဟု ဆိုသည်။

ယင်းကဲ့သို့ မီးမောင်းထဲ ဝင်လာသော အရာကို သဘာဝယုတ္တိ၊ အာဂမယုတ္တိ ရှိ မရှိ ချင့်ချိန်ကြည့်ကြရန် ဖြစ်သည်။ ယုတ္တိတန်သည်နှင့်အမျှ အတ္ထုပ္ပတ္တိ အဖွဲ့၏ အင်အားသည် ကောင်းလာရမည် ဖြစ်သည်။

စာဖတ်သူတို့အဖို့မှာကား စာရေးသူက မီးမောင်းထိုးပြသည့်အခါ အဓိက ဇာတ်ဆောင်သူ၏ သဏ္ဍာန် ပေါ်၏ မပေါ်၏ကို ချင့်ချိန်၍ အကဲဖြတ်ရန်ရှိသည်။

ဤကဲ့သို့ အကဲဖြတ်ကြည့်လျှင် စာရေးသူ၏ အနုပညာ ထုထည်ကို မြင်ရပါလိမ့်မည်။

အတ္ထုပ္ပတ္တိ ဝတ္ထု (၂)

ယခင်အပတ်က အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ဝတ္ထုကဲ့သို့ ဖွဲ့နွဲ့ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စာဖတ်သူက အကဲဖြတ်ရမည့် အချက်တို့ကို ဖော်ပြခဲ့၏။ ယင်းသို့ဖော်ပြရာတွင် ကော်လံကိုင့်၍ စာတစ်ပုဒ်ကို ချန်လှပ်ထားခဲ့ရသည်။ ယင်းစာတစ်ပုဒ်မှာ ပါရဂူ ရေးသော 'သားတော်ရာဟုလာ' ဖြစ်သည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ မြတ်စွာဘုရားသည် သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား ဘဝ၌ တောထွက်ခါနီး တွင် ယသော်ဓရာနှင့် သားတော် ရာဟုလာကို လူ့အဖြစ်ဖြင့် နောက်ဆုံး ကြည့်ခဲ့လေသည်။

ဤအပြုအမူသည် လူ့သဘာဝ၌ရှိသော အပြုအမူ ဖြစ်သည်။ သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားသည် လူဆန်ဆန် ပြုမူခဲ့သည်။ စင်စစ် သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားသည် လူသားတစ်ဦးပင် ဖြစ်၍ သူ၏ အပြုအမူမှာ လူဆန်ရမည် ဓမ္မတာတည်း။ ဝတ္ထုရေးသော အခါ လူကို လူနှင့်တူအောင်ရေးလျှင် အလွန်ဖတ်လို့ အရသာရှိသည်။ ရှိမှာပေါ့၊ လူ့အကြောင်းကို လူသာလျှင် စိတ်ဝင်စားသကဲ့သို့။

သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား၏ အကြောင်းသည် တကယ့် အဖြစ်အပျက် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းအကြောင်းကို အတ္ထုပ္ပတ္တိဟု သတ်မှတ်ရမည်။

နောင်အခါ၌ သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားသည် ဘုရား ဖြစ်လာ၏။ ဘုရားအကြောင်းကို ဆိုသောအခါ ဘုရား၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိပင် ဖြစ်သည်။ သို့သော် စာပေ ကျမ်းဂန် ဝေါဟာရ အရ ဘုရား၏ ဖြစ်တော်ပေါင်းကို ဗုဒ္ဓဝင်ဟု ခေါ်ကြသည်။

ပါရဂူသည် ယင်းဗုဒ္ဓဝင်၌ပါသော အကြောင်းအရာတို့ကို ဗုဒ္ဓဝင်၌ ဖွဲ့နွဲ့လေ့ရှိသော အတ္ထုပ္ပတ္တိ သဘောအတိုင်း မဖွဲ့နွဲ့ဘဲ ယခု ခေတ်ကာလ၌ ပေါ်ပေါက်နေသော ဝတ္ထုသဘောအတိုင်း ဖွဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် သူ၏အဖွဲ့ထဲတွင် လူနှင့်တူသော အပြုအမူ အတွေးအခေါ်တို့ မြောက်မြားစွာ ပါသည်။

သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားက ယသော်ဓရာ အခန်းထဲဝင်၍ ရာဟုလာကို နမ်းမည်

ပြုသော သရုပ်ဖော်ချက်သည် အလွန် လူနှင့်တူအောင် သရုပ်ဖော်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ယသော်ဓရာ၏ ရူပကာသည် သိဒ္ဓတ္ထကို ဖမ်းစားလိုက်သည်။ ထိုအခါ သိဒ္ဓတ္ထသည် တဒဂံမျှ တွေဝေသွားသည်။ အကယ်၍ ထိုညက သိဒ္ဓတ္ထသည် ရာဟုလာကို ငုံ့၍နမ်းမိလျှင်.....။

စာရှုသူတို့ မိမိဘာသာ မိမိ စဉ်းစားပါ။ ဤဆောင်းပါးရေးသူကို စိတ်ထဲ ရှိတာ ပြောပါဟု တိုက်တွန်းလျှင် 'ကျွန်ုပ်သာလျှင် ကျွန်ုပ်သားကလေးကို နမ်းမိလျှင် တစ်သက်လုံး တောထွက်တော့မည် မဟုတ်' ဟု အမှန်အတိုင်း ဖြောင့်ချက် ပေးရပါလိမ့်မည်။

အတ္ထုပ္ပတ္တိ စင်းစင်းကို ယင်းကဲ့သို့ လူသဘာဝ သရုပ်ပေါ်အောင် ဖွဲ့နွဲ့လိုက်သောအခါ ထိုအတ္ထုပ္ပတ္တိသည် ဝတ္ထုသဖွယ် ကြည်နူးစရာ ဖြစ်လာလေသည်။

လူကို လူသဘာဝနှင့် တူအောင် ဖွဲ့သောအခါ အချို့က ကြိုက်ချင်မှကြိုက်မည်။ ဥပမာ မိမိက အလွန် သဒ္ဓါကြည်ညိုလျက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးအကြောင်း ဖွဲ့နွဲ့သော် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီးသည် ငယ်စဉ်က နှပ်ချေးတွဲလောင်းနှင့် ပုဆိုးကွင်းသိုင်းပြီး လျှင် ဝေလို့မိနေပါသည်ဟုဆိုလျှင် ကြည်ညိုလွန်းအားကြီးသူသည် မခံမရပ်နိုင် ဖြစ်လာလိမ့်မည်။ သို့သော် လူဟု ဆိုပါလျက်နှင့် လူလို မပြုမူတတ်လျှင် နတ်သိကြားသာလျှင် ဖြစ်လိမ့်မည်။

ပါရဂူသည် ဤသဘာဝကို မျှော်တွေးခဲ့ဟန်တူ၏။ ထိုကြောင့် သူက သူ၏စာကို 'ဝတ္ထုရသာချို' ဖြင့် ဖုံးအုပ်ထားပါသည်။ 'ကျမ်းဂန်ပါ အချက်အလက်နှင့် ညှိ၍ရမည် မဟုတ်ပါ' ဟု စကားခံသည်။ စာဖတ်ခြင်းကိစ္စ၌ အနုအရင့်ဟူ၍ ရှိရာ နုသောသူကို အထင်မလွဲစေခြင်းငှာ ယင်းသို့ စကားခံသည်ဟု ယူဆစရာ ရှိသည်။ သို့ရာတွင် ဂန္ထဝင်မြောက် စာပေကို ရေးသားသော သူတို့က ယခုကဲ့သို့ လေးလေးပင်ပင်ရှိသော စာတို့ကို ဝတ္ထုသဖွယ် ဖတ်ချင်အောင် ရေးသားစီကုံးကြလျှင် ဂန္ထဝင် ဗဟုသုတ ခေါင်းပါးနေသော ဤခေတ်လူငယ်များသည် နုရာမှ ရင့်လာကြလိမ့်မည်။

အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ဝတ္ထုကဲ့သို့ ဖွဲ့နွဲ့သလို ဝတ္ထုကိုလည်း အတ္ထုပ္ပတ္တိကဲ့သို့ ဖွဲ့နွဲ့သော စာများလည်း ရှိသည်။ ဤကဲ့သို့ ရှိမည်ဟု ရေးရသော်လည်း မြန်မာစာပေတွင် များများစားစား ပုံစံထုတ်၍ မပြနိုင်ပါ။

ပီမိုးနင်း၊ မဟာဆွေ စသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဝတ္ထုကို အတ္ထုပ္ပတ္တိလိုလို (ဝါ) တကယ့် အဖြစ်အပျက်လိုလို စကားတန်ဆာဆင်၍ ရေးတတ်ကြပေသည်။ သို့ရာတွင် ထိုဆရာကြီးများ၏ ရေးပုံသားပုံမှာ ဘယ်သောအခါမဆို ဝတ္ထုဆန်နေသည်။

ပုဂ္ဂလအဘိဓာန် ၉
ဝတ္ထုရေးရာ၌ 'ကျွန်တော်' ဟူသော စကားဖြင့် ရေးခြင်းမှာ ဝတ္ထုကို တကယ် အဖြစ်အပျက်ဟု ထင်မြင်စေလိုသော စေတနာဖြင့် ရေးကြခြင်း ဖြစ်သည်။ တစ်နည်းဆိုသော် စိတ်ကူးကို တကယ်ဟုထင်အောင် အနုပညာမာယာဖြင့် လှည့်စားထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ယင်းလှည့်စားမှု အထမြောက်လျှင် အောင်မြင်သည်။

ဝတ္ထုကို အတ္ထုပ္ပတ္တိဆန်ဆန် ရေးရာ၌ ရွှေဥဒေါင်း၏ လက်ရာသည် ထူးချွန်သည်။ ရွှေဥဒေါင်းသည် မြန်မာ့ဂန္ထဝင်မြောက် စာပေနှင့် အင်္ဂလိပ် ဂန္ထဝင်မြောက် စာပေတို့ အကြားဝယ် ကြီးပြင်းခဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ရာ အတ္ထုပ္ပတ္တိဟန်နှင့် ကိုက်ညီသော စကားလုံးများကို ရွေးချယ်သုံးစွဲလေ့ ရှိသည်။

အတ္ထုပ္ပတ္တိဟန်မှာ ခုံညားသော သဘော ရှိသည်။ စာပေဆန်သော သဘော ရှိသည်။ သို့ရာတွင် ခုံညားသော စကားလုံးထဲမှ သာမန်လူတို့၏ သဘာဝသည်လည်း ပေါ်လွင်လျက် ရှိပေသည်။

ထို့ကြောင့် စာဖတ်သူသည် စကားအခန့်စားထဲတွင် နစ်မြော၍မနေ၊ လူသဘာဝထံ၌သာ ကျက်စားမိလေသည်။ ထို့ကြောင့် လူအများ နားလည်လွယ်ခြင်း ဖြစ်၏။

အနောက်တိုင်း စာပေတို့တွင်မူကား ဝတ္ထုကိုပင် ရေးနေသော်လည်း အတ္ထုပ္ပတ္တိ အဖွဲ့ဆန်ဆန် ရေးလေ့ရှိကြသောကြောင့် စာဖတ်သူက ဝတ္ထုကို ဖတ်နေသည်ဟု နားလည်ထားသော်လည်း စာရေးသူသည် မိမိ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ပြန်ပြောင်း ပြောဆိုရလေသည်ဟု ထင်မှတ်ကြရလေသည်။ ထိုကဲ့သို့ ဖွဲ့နွဲ့သော ဝတ္ထုများမှာ များလှစွာ၏။ သို့သော် ယင်းတို့နှင့် မိတ်ဆက်ပေးရန်မှာ ဤဆောင်းပါးတိုကလေး တစ်စောင်နှင့် ပြီးနိုင်မည် မဟုတ်သောကြောင့် ဖော်ပြခြင်း မပြုလိုပါ။

ကျွန်တော်ဆိုချင်သော အချက်မှာကား ဝတ္ထုကို အတ္ထုပ္ပတ္တိကဲ့သို့ ရေးခြင်းနှင့် အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ဝတ္ထုကဲ့သို့ ရေးခြင်းဟူ၍ နှစ်မျိုးနှစ်စား ရှိရာတွင် မြန်မာစာပေ၌ကား အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ဝတ္ထုဆန်ဆန် ဖွဲ့နွဲ့သော အင်အားကောင်းလျက် ရှိပါသော်လည်း အတ္ထုပ္ပတ္တိဆန်ဆန် ဝတ္ထုကို ရေးသားသော အခြင်းအရာတို့မှာ ရှားပါးလှပါသည် ဟူသော အချက်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

ကင်းဝန်မင်းကြီး

မြန်မာ့သမိုင်းတွင် ရှုပ်ထွေး၍ အသိခက်သော ကိလိဋ္ဌတစ်ရပ်မှာ ကင်းဝန်မင်းကြီး အကြောင်းပင် ဖြစ်သည်။

ငယ်စဉ်က ကင်းဝန်မင်းကြီး၏ လန်ဒန်နှင့် ပဲရစ်မြို့သွား ခရီးစဉ် နေ့စဉ် မှတ်တမ်းများကို ဖတ်ရှုရသောအခါ အင်္ဂလိပ်စာဟူ၍ သိုင်းခရလောက်သာ ပြောတတ်ဆိုတတ်သော ဘုန်းကြီးကျောင်းထွက် မြန်မာမှူးကြီးမတ်ရာ တစ်ဦးက အင်္ဂလန်၊ ပြင်သစ်၊ အီတလီ စသော နိုင်ငံတို့သို့ စွန့်စွန့်စားစား သွားရောက်၍ အရင်းရှင် နယ်ချဲ့တို့နှင့် အရေးဆိုသည့် အဖြစ်ကြောင့် ဇာတိသွေး ဇာတိမာန် တက်ကြွမိ၏။

သို့သော် နေ့စဉ်မှတ်တမ်းတို့ကို ခရေစေ့တွင်းကျ ဖတ်ကြည့်သောအခါ ဗြိတိသျှ အရင်းရှင်တို့က မြန်မာ့အသွေးကိုစား၊ အသားကိုမျိုရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ကင်းဝန်မင်းကြီးကို ချဉ်းကပ်၍ ဗြိတိသျှ နယ်ချဲ့တို့က နယ်ချဲ့လောဘဇောနှင့် ကင်းဝန်မင်းကြီးကို 'နှပ်' ချကြသော ပရိယာယ် ဝေဂုစံတို့ကို မြင်ရပြန်သော် မခံချိမခံသာ ဖြစ်မိသည်။

ကင်းဝန်မင်းကြီးကား မြန်မာဘုရင်နှင့် မြန်မာလူထု၏ အကျိုးကိုမျှော်၍ အစွမ်းကုန် သည်းခံပြီးလျှင်၊ ဥရောပနိုင်ငံအများနှင့် မိတ်ဆွေ မဖြစ်ဖြစ်အောင် ဇွဲသတ္တိနှင့် ကြိုးစားခဲ့သည်။ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း ကင်းဝန်မင်းကြီးကို ပို၍ပင် ကြည်ညိုမိသည်။

သီပေါမင်း လက်ထက်၌ သီပေါမင်း ပါတော်မူ အဖြစ်သို့ ရောက်ရပြန် သော်၊ ကင်းဝန်မင်းကြီး အလိမ်ခံရသလော၊ သို့တည်းမဟုတ် 'ဦးကောင်း လိမ်ထုတ်' ဆိုရိုးစကားတိုင်းပင် ဖြစ်လေသလော၊ ဤကဲ့သို့ သို့လော.... သို့လော တို့မှာ ယနေ့တိုင် စိတ်ထဲတွင် 'အနက်ကိလိဋ္ဌ၊ မြေကြီးပိတ်သို့' ဆိုဘိသကဲ့သို့ ရှိနေပါသည်။ ဤကိလိဋ္ဌကို မည်သူ ဖြေနိုင်ပါအံ့နည်း။

လွန်ခဲ့သော လပေါင်း အနည်းငယ် အတွင်းတွင် ကျွန်တော်သည်

မြန်မာနိုင်ငံ သုတေသနအသင်းဂျာနယ် (ဒီဇင်ဘာ ၁၉၇၃) အတွဲ ၅၆ နှင့် (ဒီဇင်ဘာ ၁၉၇၄) အတွဲ ၅၇ တို့ကို ဖတ်ရှုရပါသည်။ ထိုအတွဲ နှစ်တွဲထဲ၌ ၁၈၇၄ ခုနှစ်တွင် ကင်းဝန်မင်းကြီး ပြင်သစ်နိုင်ငံ ဗာဆိုင်းနန်းတော်သို့ ဝင်ခန်းနှင့် ၁၈၇၂-၇၄ ခုနှစ်တွင် ကင်းဝန်မင်းကြီး အင်္ဂလန်နိုင်ငံ စိန်ဂျိမ်းနန်းတော်ဝင်ခန်း ဆိုင်ရာ နေ့စဉ်မှတ်တမ်း အကြောင်းကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ဒေါက်တာ ထင်အောင် ပြုစုရေးသားသော စာတမ်းများ ပါပါသည်။

ယင်းသုတေသန ဂျာနယ်များကို ရသောအခိုက်တွင် ကင်းဝန်မင်းကြီး သံအဖွဲ့အကြောင်း ဒေါက်တာ ထင်အောင်က အဖိုးတန် ကိုးကားချက်များနှင့်တကွ တင်ပြသည်ကို စာမြည်းသဘောနှင့် ရေးမည်ဟု ကြံစည်သည်။ သို့သော် ယင်း တို့ကို တစ်စုံစီဖတ်ရင်းနှင့် အချိန်ကုန်သွားသည်။ အချိန်ရပြန်သောအခါ အခြားသော ထွေလာကေလာ ကိစ္စများကြောင့် မရေးဖြစ်ပါ။

ယခုမှာမူ အချိန်ကိုလှူ၍ ရေးလိုက်ပါသည်။ စကားတန် ရှည်မိလျှင်လည်း ဟံသာဝတီက ခွင့်လွှတ်ပါ။ သတင်းစာထဲမှာ ရနိုင်သမျှ 'စပိတ်' ကို ကျွန်တော့် အား အနည်းငယ်မျှပါရန် တောင်းပန်လိုက်ပါသည်။

ဒေါက်တာ ထင်အောင်သည် ကင်းဝန်မင်းကြီး လန်ဒန်မြို့သွား နေ့စဉ် မှတ်တမ်းကို အင်္ဂလိပ်လို ဘာသာပြန်ထားသည်။ မြန်မာစာဖတ် ပရိသတ်အတွက် မြန်မာတို့နားလည်သော မြန်မာလို နေ့စဉ်မှတ်တမ်း ရှိပါလျက်နှင့် အင်္ဂလိပ် ဘာသာပြန်က ဘာလုပ်ဖို့တုန်း။

ဤကဲ့သို့ အရွဲ့တိုက် ပြောချင်လည်း ပြောနိုင်ပါသည်။ သို့သော် ဘာသာ ပြန် မည်ကာမတ္တကား မဟုတ်ပါ။ ကင်းဝန်မင်းကြီး၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ကင်းဝန်မင်း ကြီး၏ အရိပ်အာဝါသအတွင်း၌ ရှိသော တိုင်းရင်းသား မျိုးချစ်များ၊ နိုင်ငံခြား သူလျှိုများ၊ နိုင်ငံခြားသား အင်္ဂလိပ်ပင် ဖြစ်သော်လည်း မြန်မာ့အကျိုးကို ဆောင်ခဲ့ သူများ စသည်တို့၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ အတိုချုပ်များကိုလည်း သုတေသန ပြုထားပါ သည်။ မြန်မာနိုင်ငံကို ဖွပ်ဖွပ်ကြေအောင် လုပ်ကြံခဲ့သော နယ်ချဲ့သမိုင်းကို အနာဂတ်တွင် ဆက်လက်၍ သုတေသနပြုလိုသူများအဖို့ ဒေါက်တာ ထင်အောင် က လမ်းစဖော်ပေးသော အချက်အလက်တို့သည် အလွန်တန်ဖိုးရှိမည်။ နေ့စဉ် မှတ်တမ်းကို ဘာသာပြန်ရင်းနှင့် သမိုင်းနောက်ခံ အချက်အလက်များကို ဋီကာ ဖွင့်ထားသည်မှာ သမိုင်းလေ့လာသူတို့အဖို့ များစွာ အကျိုးရှိလိမ့်မည်။ အထူး သဖြင့် အရင်းရှင်နယ်ချဲ့တို့က တိုင်းရင်းသားတို့ကို နှိမ်သော သဘာဝသည် အနာဂတ် မြန်မာလူငယ်များအဖို့ လွတ်လပ်ရေး လက်မလွတ်ရအောင် ထိန်းသိမ်း ကြရန် သတိပေးလျက်ရှိသည်ဟု ကျွန်တော် တွက်ဆမိသည်။

ယေဘုယျမှန်းဆကြည့်သောအခါ မင်းတုန်းမင်းခေတ်က ရှေးရိုးကျသော မြန်မာတို့သည် နိုင်ငံခြားသားတို့ကို အလွန် ယုံလွယ်သည်။ အလွန် ဧည့်ဝတ် ကျေပွန်သည်။ နိုင်ငံခြားသားတို့ကလည်း ဤယုံလွယ်သော သဘာဝကို အရင်း ပြု၍ မိမိတို့၏ ကိုယ်ကျိုးကို ရှာကြသည်။ မြန်မာတို့မှာ နောက်မှ အကြောင်း သိရပြီးလျှင် အခဲမကြေ ဖြစ်ကုန်ကြသည်။

သာဓကတစ်ခုကို ကြည့်စမ်းပါ။ အီတာလျံခင်ကြီး အခြံနှံ့ကို အကြောင်း ပြု၍ သူ၏ ညီဖြစ်သူ ပန်းပဲဆရာ ဂျီယိုဗနနီအခြံနှံ့သည် မင်းတုန်းမင်းတရားနှင့် သီပေါမင်းတရားတို့၏ ယုံကြည်လေးစားခြင်းကို ခံရသည်။ ထိုသူသည် အီတာလျံ ကောင်စစ်ဝန်ပင်လျှင် ဖြစ်လာခဲ့၏။ သို့သော် ၎င်း ဂျီယိုဗနနီအခြံနှံ့သည် ဘုံဘေး ဘားမား ကုမ္ပဏီနှင့် ဧရာဝတီ ဖလိုတီလာကုမ္ပဏီတို့က ထောက်ပံ့သော သူလျှို လုပ်ငန်း အခကြေးငွေကို လက်ခံပြီးလျှင် မြန်မာဘုရင်တို့ကို သစ္စာဖောက်လေ သည်။

ထိုခေတ်က သံတမန်ဆက်ဆံရေးသမိုင်းကို လေ့လာကြည့်လျှင် မန္တလေး ရွှေမြို့တော်၌ သူလျှိုချင်း ခြေချင်းလိမ်လျက်ရှိသည်ကို တွေ့ရမည်။ ဤကဲ့သို့သော အခြေအနေ၌ ပြင်သစ်ကောင်စစ်ဝန် ဟတ်စ် ပြောသလို ကင်းဝန်မင်းကြီး တစ်ပတ်ရိုက်ခံရသည်ဟု ဆိုရပေမည်။

ဤအကြောင်းကို အကျယ်သိလိုလျှင် သုတေသနအသင်း ဂျာနယ် အတွဲ ၅၆ တွင် ပါသော ပဲရစ်မြို့သို့ မြန်မာသံတမန်အဖွဲ့ သွားရောက်ခဲ့သည့် အကြောင်း အရာနှင့် ယှဉ်ဖတ်ရပေလိမ့်မည်။

ကင်းဝန်မင်းကြီးနှင့်တကွ နှောင်းခေတ်တွင် ထွန်းကားသော မြန်မာသံ အမတ် အဆက်ဆက်တို့သည် ပြင်သစ်နှင့် မဟာမိတ်ဖြစ်အောင် မုနားမနေ ကြိုးစား လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြသည်။ ဤကား မြန်မာတို့၏ ရာဇ ပရိယာယ်ပင်တည်း။ သို့သော် မြန်မာတို့ အထိနာရခြင်းမှာ မြန်မာတို့ အားကိုးမည်ပြုသော ပြင်သစ် သည် အင်္ဂလိပ်နှင့် အကျေအလည် စေ့စပ်၍ အင်ဒိုချိုင်းနားကျွန်းဆွယ်၌ ဩဇာ နယ်ပယ်များကို ဝေစားမျှစား ပိုင်းခြား၍ ယူလိုက်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

သမိုင်းဟူသည်မှာ အလွန် အပ်ကြောင်းထပ်တတ်သည်။ ဩဇာနယ်ပယ် လုသော နိုင်ငံရေးထဲ၌ မိမိတို့ ဓားစာခံ မဖြစ်ရအောင် ဆင်ခြင်နိုင်ကြမှ တော်လိမ့် မည်။

လယ်တီပဏ္ဍိတ ဦးမောင်ကြီး (၁)

စာရေးဆရာတို့၏ ကလောင်အမည်တွင် ဒဂုန် ဟူသော ဂုဏ်ထူး ဝိသေသကို ရှေ့ကတပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများသည် ယနေ့တိုင် အထင်အရှားပင် ဖြစ်သည်။

ဒဂုန်နတ်ရှင်၊ ဒဂုန်ရွှေမျှား၊ ဒဂုန် ခင်ခင်လေး စသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ သက်ကြီးဝါကြီးများ ဖြစ်ကြသော်လည်း ယနေ့တိုင် စာပေလုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက် လျက်ရှိဆဲပင် ဖြစ်သည်။ ရှေးမိ နောက်မိ ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ဒဂုန်၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ကောင်းစွာသိကြသည်။ သို့သော် နှောင်းခေတ် လူမမယ်တို့ကား ဒဂုန်၏ သမိုင်းကို ကောင်းစွာနားလည်ကြမည် မဟုတ်ချေ။

ဒဂုန် ဟူသော အမည်မှာ ၁၉၂၀ ပြည့်တွင် ထွက်ပေါ်သော စာပေမဂ္ဂဇင်း ဖြစ်၏။ မြန်မာစာပေသမိုင်းကို လေ့လာလိုသောသူတို့သည် ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်း၏ ခေတ်ကို လေ့လာပါမှ ဂန္ထဝင် အဖွဲ့တို့၏ သဘောနှင့် သရုပ်၊ ဘဝ၊ အလွမ်း၊ ရိုမန်တစ် အဖွဲ့တို့၏ သဘောနှင့် သရုပ်တို့ကို ကောင်းစွာ နားလည်၍ မြန်မာ စာပေ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာပုံကို ခြေရာကောက်နိုင်ကြလိမ့်မည်။ အဘယ့်ကြောင့် ဆိုသော ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်း ပေါ်သည့်နေ့ကစ၍ ရပ်စဲသွားသော နေ့အထိ စာရေးဆရာ အကြီး၊ အလတ်၊ အငယ် အားလုံးတို့သည် ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်း၌ ပေါင်းစည်းခဲ့ကြသော ကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်းကို စတင် တည်ထောင်စဉ်က မစ္စတာ မောင်မှိုင်းဟု အမည် တွင်သော ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း၏ ဦးစီးခေါင်းဆောင်မှုကို ခံယူ၍ တည်ထောင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဆရာကြီးသည် ထိုစဉ်က သူရိယ သတင်းစာ နှင့်လည်း မကင်းရာ မကင်းကြောင်း ဖြစ်နေသေးသောကြောင့် ရေးဖော်ရေးဖက် တစ်ဦးကို တောင့်တသည်။

ဤသို့ တောင့်တသောအခါ ညီရင်းအစ်ကိုပမာတမျှ ချစ်ခင်ရင်းနှီးသော လယ်တီပဏ္ဍိတ ဦးမောင်ကြီးကို သတိရသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ် မုံရွာသို့ ပြန်သွားခိုက် ရန်ကုန်သို့ ပြန်လာပါဟု ခေါ်ယူသည်။ ဤတွင် ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်းသည်

မြန်မာစာပေ၌ ဩဇာကြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦးက စိတ်တူသဘောတူ ပြုပြင်ဖန်တီးခြင်းကို ခံရလေရာ စာပေလောက၏ မဏ္ဍိုင်သဖွယ် ဖြစ်လာလေသည်။

ထိုဆရာကြီးနှစ်ဦး၏ တူညီသော ရည်ရွယ်ချက်မှာ မြန်မာ့ဇာတိမာန် ပြန်လည် ရှင်သန်ဖို့ပင် ဖြစ်သည်။ မစ္စတာမောင်မိုင်းသည် ဆောင်းပါးရေးရာ၌သာ မက မှာတော်ပုံ ဝတ္ထုကို ရေးရာ၌ပင်လျှင် မြန်မာ့ရာဇဝင် သမိုင်းအချက်အလက် တို့နှင့်တကွ တိမ်မြုပ်လှဆဲဆဲ ဖြစ်နေသော မြန်မာ ပျို့ကဗျာ၊ လေးချိုး၊ မော်ကွန်း၊ သမိုင်း စသည့် အဖွဲ့အနွဲ့များကို ခေတ်လူတို့ သဘောပေါက် နားလည်စေရန် အဖွင့်ဋီကာများနှင့်တကွ ရေးသားဖော်ပြသူ ဖြစ်သည်။ မစ္စတာမောင်မိုင်းသည် မဟာ ကဗျာ လေးချိုးဟု အမည်ပေးသော စပ်ထုံး၌ အလွန်နိုင်နင်းသည်ဖြစ်ရာ ထိုခေတ် ထိုအခါက ထိုစပ်ထုံးသည် စာရေးဆရာတိုင်းက အတုယူရသော စပ်ထုံး ဖြစ်လေသည်။

လယ်တီပဏ္ဍိတကား နိတိစာပေတို့ဖြင့် နိုင်ငံရေး၌ အကျိုးဝင်သော မြန်မာ ဒဿနိက အတွေးအခေါ်တို့ကို ပြန်လည်ထုတ်ဖော်သည့်အပြင်၊ သုတိသာယာ၍ ဝါစာသိလိဋ္ဌနှင့် ပြည့်စုံသော လေးချိုး၊ တေးထပ်၊ ရတု စသည့် ကဗျာ အဖွဲ့အနွဲ့အနု၊ အယဉ်၊ အခန့်များကို ကဗျာဝါသနာရှင်တို့ အတုယူဖွယ်ကောင်းအောင် ရေးသားစပ်ဆိုလေ့ရှိသည်။

ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်း၌ မစ္စတာ မောင်မိုင်း၏ ဩဇာမကင်းသော စာရေးဆရာ ပရိသတ်နှင့် လယ်တီပဏ္ဍိတ၏ ဩဇာမကင်းသော စာရေးဆရာ ပရိသတ်တို့သည် ရွှေနှစ်ပြား တစ်ပြားတည်း တည်သကဲ့သို့ ပေါင်းစည်းမိကြလေရာ မြန်မာ့ရိုးရာ စာပေနှင့် အနုပညာ ယဉ်ကျေးမှုတို့သည် ပြန်လည် ရှင်သန်လာခဲ့ကြလေသည်။

ယခု စာပေ သမိုင်းကြောင်းကို ပြန်ပြောင်း၍ စိစစ်ကြည့်လိုက်သောအခါ ထိုပေါင်းစည်းသော သဘာဝသည် အလွန်ထူးခြားသည်ကို ကျွန်တော် စဉ်းစား မိပါသည်။ ဤသို့ပေါင်းစည်းပေးရန် ဆုဆော်ပေးသော အချက်ကား မည်သို့ပါနည်း။

ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်းသည် မျိုးချစ်စိတ်နှင့် သန္ဓေတည်ခဲ့သော မဂ္ဂဇင်း ဖြစ်ပေ သည်။ စင်စစ် ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်း ပေါ်စက “ကောလိပ် သပိတ်” ဟု တွင်ခဲ့သော ကျောင်းသားအရေးတော်ပုံ မပေါ်သေးပါ။ သပိတ်မှောက်ခြင်းကိစ္စမှာ ၁၉၂၀ ပြည့် နှစ် နောက်ဆုံးလမှာမှ ပေါ်ပေါက်ပါသည်။ ဤသပိတ်ကို အစွဲပြု၍ အမျိုးသားရေး ကြိုးပမ်းမှု ဟူသော သဘောတရားများ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ သို့သော် သမိုင်းကို စေ့စေ့ပေါက်ပေါက် လေ့လာကြည့်လျှင် ၁၉၁၉-၂၀ ခေတ်ကာလမှာ မြန်မာပြည် အုပ်ချုပ်ရေး၊ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးများအတွက် နိုင်ငံခေါင်းဆောင်တို့ ကြိုးပမ်း နေကြဆဲကာလ ဖြစ်ပါသည်။ ဤကာလအတွင်း ပေါ်ပေါက်သော ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်း

သည် မျိုးချစ်စိတ်နှင့်ယှဉ်၍ ဖြစ်ထွန်းလာသည့်အကြောင်းကြောင့် အမျိုးသားရေး စိတ်ဓာတ်ကို ကြိုဆိုသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ ဤသည်ကို ထောက်ရှုခြင်းအားဖြင့် အမျိုးသားရေး စိတ်ဓာတ်၌ တူညီသော သဘာဝရှိသူ စာရေးဆရာအပေါင်း တို့သည် ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်းတည်းဟူသော အရိပ်အာဝါသထဲတွင် အညီအညွတ် ပေါင်းစည်းမိကြသည်ဟု ဆိုဖွယ်ရာ ရှိပါသည်။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဇာတိမာန် အသက်ဆက်ပေးရန် အလို့ငှာ ရှေးဟောင်း တို့ကို ပြန်လည် ထုတ်ဖော်ခဲ့ကြသည်။ ဤသို့ ရှေးဟောင်းတို့ကို ပြန်လည် ထုတ်ဖော်ခြင်းကြောင့် ယင်းတို့ကို ရှေးရိုးသမားဟု ခေါ်လိုက် ခေါ်နိုင်ပါသည်။ သို့သော် ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ရှေးဟောင်းကို တွယ်ဖက်၍ ရှေးရိုးဆန်လိုသူများ မဟုတ်ကြပါ။ မစ္စတာ မောင်မိုင်း၏ စာပေတို့ကို လေ့လာလျှင် မစ္စတာ မောင်မိုင်း သည် သတင်းစာဆရာ ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ ခေတ်နှင့်အတူ ယှဉ်ပြိုင်၍ ချီတက် ရသော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ကြောင်း သိရပါလိမ့်မည်။ ဤအကြောင်းတရားကြောင့် တို့ဗမာ အစည်းအရုံး လုပ်ရှားမှု ပေါ်ပေါက်သောအခါ မစ္စတာ မောင်မိုင်းသည် သခင် ကိုယ်တော်မိုင်း ဖြစ်လာခဲ့ပါသည်။

လယ်တီပဏ္ဍိတ ဦးမောင်ကြီးကို လေ့လာပြန်ပါလျှင် ဆရာကြီးသည် သတင်းစာ လောကထဲ ဝင်ရောက်လာသည့်နေ့က စ၍ ခေတ်မီသော ဦးရွှေကြူ၊ ဦးရွှေခံအောင် စသည်တို့နှင့် မိတ်ဆွေဖြစ်၍ ၎င်းတို့ထံမှ ရအပ်သော အနောက်တိုင်း စာပေ ဗဟုသုတတို့ကို ပြန်မှပစ္စည်း ဖြစ်အောင် ဆောင်ကြဉ်းခဲ့သည်ကို တွေ့ရ ပါလိမ့်မည်။ ခင်မြင့်ကြီး ဝတ္ထု၊ သန်းသန်း ဝတ္ထုတို့ကို ရေးစဉ်ကပင်လျှင် ခေတ်ဆန်သည် ဆိုသည်မှာ “ဘိုဆန်သည်” မဟုတ်ကြောင်း၊ မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှု ကို ထိန်းသိမ်း၍ ခေတ်မီပညာ ဗဟုသုတတို့ကို ဆည်းပူးအပ်ကြောင်း ရေးသား ဖော်ပြခဲ့သည်။

ဒဂုန် စာရေးဆရာ ပရိသတ်ထဲတွင် လူကြီးလူငယ် ရောပြွမ်း၍နေသည်။ ဆရာနှစ်ဦး အတူတကွ ညီညွတ်ကြဘိသကဲ့သို့ ဆရာနှစ်ဦး၏ လူကြီးလူငယ် ပရိသတ်နှစ်ဦးမှာလည်း အတူတကွ ညီညွတ်ကြသည်။

ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်း ပေါ်စက ဇေယျသည် မြန်မာအဆွေ ကုမ္ပဏီ၏ လက်စွဲတော် ဖြစ်ဟန်တူသည်။ ထို့ပြင် ဇေယျသည် မစ္စတာမောင်မိုင်း၏ ဆေးပေးမီးယူ တပည့် အရင်းအချာလည်း ဖြစ်သည်။ ဇေယျနှင့်အတူ ရေးဖော်ရေးဖက်မှာ မောင်သစ္စာ အမည်ခံ ဆရာ ဦးဘိုးသစ် ဖြစ်သည်။ ဇေယျကို အကြောင်းပြု၍ ညာဏ ရောက် လာသည်။ ညာဏကို အကြောင်းပြု၍ ရွှေသင်္ဃေ ရောက်လာပြန်သည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ် တို့သည် ထိုခေတ်က လူငယ်များသာ ဖြစ်သည်။ ထိုလူငယ်များ၌ ခေတ်၏

အတွေးအခေါ် ရှိသည်။ ရှိသည့်အလျောက် ထိုအတွေးအခေါ်တို့ကို သူတို့ရေးသော ဝတ္ထုအဖွဲ့များတွင် ဖွင့်ဟ ထုတ်ဖော်ကြသည်။ သို့ပါသော်လည်း ဒဂုန် မဂ္ဂဇင်းထဲတွင် လူကြီးလူငယ် ဝိဝါဒဟူ၍ မရှိခဲ့ချေ။ အမှန်စင်စစ်မှာ လူကြီးပိုင်းက ဂန္ထဝင် အဖွဲ့ကို အလေးအနက်ထားသည်။ လူငယ်ပိုင်းကမူကား ထိုခေတ်၌ တွေ့ထိရသော အနောက်တိုင်းစာပေ၏ အရိပ်အာဝါသကြောင့် စိတ်ကူးယဉ် အရေးအသား အဖွဲ့အနွဲ့ကို ပို၍ မြတ်နိုးကြသည်။

၁၉၃၃ ခုနှစ်တွင် ခေတ်စမ်း စကားပြေနှင့် ခေတ်စမ်း ကဗျာတို့သည် တက္ကသိုလ်နယ်မြေမှ ထွက်၍ လူထုအများ၏ လောကထဲသို့ ဝင်လာလေသည်။ ထိုစဉ်က တက္ကသိုလ် စာပေသမားတို့က တခြား၊ တက္ကသိုလ်ပြင်ပ စာရေးဆရာတို့က တခြား ဟူ၍ ကွဲပြားအောင် အချို့ချို့သောသူတို့က ရေးသားခဲ့ကြ၏။ သို့ရာတွင် ယနေ့တိုင် အသက်ထင်ရှား ရှိနေကြသော ဒဂုန် ဦးလှဘောနှင့် ရွှေညာမောင် စသော ဒဂုန်စာရေးဆရာများသည် ကုသ၊ ဇော်ဂျီ၊ ရွှေပြည်စိုး၊ သိပ္ပံမောင်ဝ စသော တက္ကသိုလ်စာရေးဆရာတို့ကို ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်းတွင် လူထုပရိသတ်နှင့် မိတ်ဆက်ပေးသည်။ ဤသည်တွင် ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်းသည် လူကြီး၊ လူလတ်၊ လူငယ် အားလုံးတို့ကို ကိုယ်စားပြုနိုင်သည့် အခြေသို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့သည်။ ဤ၌လည်း ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်းသည် ခေတ်အမျိုးမျိုးတို့ ဆက်စပ်အောင် တံတားခင်းပေးသော သဘာဝကြောင့် ထူးခြားလှပေသည်။

သို့ရာတွင် ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ် ဖြစ်ပေဟေ့ ဆိုလျှင်ပင် ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်းသည် နယ်ချဲ့၏ ကာကွယ်ရေး ဥပဒေကြောင့် တစ်ခန်းရပ်လေသည်။ စစ်ကြီးပြီးသော ခေတ်တွင် ခေတ္တ စခန်းပြန်ထင်သည်။ သို့ပါသော်လည်း ကာကွယ်ရေး ဥပဒေက ပေးသော ဒဏ်ရာဒဏ်ချက်ထဲတွင် နယ်ချဲ့နှင့် ဖက်ဆစ်တို့ကပေးသော ဒဏ်ရာ ဒဏ်ချက်တို့က ထပ်၍လာသောကြောင့် နဖူးကွဲ၍ ဒူးပြဲခဲ့ရသော ဒဂုန်သည် ကောင်းစွာ မထနိုင်တော့ပြီ။ သို့သော် သူက မွေးထုတ်လိုက်သော ဒဂုန် စာရေးဆရာ ပရိသတ်တို့သည် မိမိတို့၏ လုပ်မြဲလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်နေကြပေသည်။ မြန်မာစာပေ၏ သမိုင်းကြောင်းကို လေ့လာသော သုတေသီတို့သည် မြန်မာစာပေ ဒကျိုးကို သည်ပိုးခဲ့သည့် ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်း အပိုင်းကဏ္ဍကို ပြန်လည်သတိရကြ စေခြင်းငှာ ဆော်ဩလိုက်ပါသည်။ ။

[ကြေးမုံ သတင်းစာ (၁၃၊ ၁၁၊ ၇၉ ထုတ်) တွင် မျိုးချစ်စိတ်နှင့် ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်း အမည်ဖြင့် ဝါရှိခဲ့သည်။]

လယ်တီပဏ္ဍိတ ဦးမောင်ကြီး (၂)

မြန်မာ့ဂီတများသည် မြန်မာဘာသာအားဖြင့် ကာရန် ဝါကျ ညီညွတ်စွာ ရေးသား
သောကြောင့် ရွတ်ဆိုသောအခါ သာယာချိုမြိန်လေသည်။ x x x

ကေဋ္ဌဘခေါ် အလင်္ကာရကျမ်းတို့၌ လိမ္မာတတ်ကျွမ်းသောဉာဏ်နှင့်
ပြည့်စုံ၍ အဆိုအမိန့် ချိုအိန်သာယာ ပီယဝါစာဂုဏ်နှင့် ညီညွတ်အောင် ဆိုနိုင်
မှသာလျှင် ကဗျာအရေးအရာ၌ လိမ္မာနိုင်ချေသည်။

အလင်္ကာရ ကျမ်းမျိုးသည် ကဗျာရေး ဆရာတို့၏ လက်သုံး ဖြစ်၏။
အလင်္ကာဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံညီညွတ်စွာ ရေးသားနိုင်ပါမှလည်း ရေးသားစီကုံး
အပ်သော အဖွဲ့ကဗျာများသည် အရသာရှိလေသည်။ စကား အရိပ်နိမိတ်မျှဖြင့်
သိစေသင့်သော အရာဌာနတွင် အရိပ်နိမိတ်မျှကို ရေး၍ ပရိယာယ် ဝေဝုစံဖြင့်
ပြသင့်ရာ၌ ပရိယာယ် ဝေဝုစံဖြင့် ပြ၍၊ ဥပစာနှင့် သင့်လျော်ရာမှာလည်း ဥပစာ
စကားများကိုသုံး၊ ဗျတိရိက် ပြုသင့်ရာတွင်လည်း ဗျတိရိက်နည်းကိုသွင်း၊ ဤသို့
စသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ရေးသားမှသာလျှင် နားအရသာကို ဆောင်နိုင်လေ
သည်။

ဤဥပဒေသကို ညွှန်းဆိုပြသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မည်သူပါနည်း။

ရှေးခေတ်က ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်းကို ဖတ်ရှုခဲ့ဖူးသော ပရိသတ်သည် ထိုအဆို
အမိန့် ချမှတ်သူ မည်သူမည်ဝါ ဖြစ်သည်ကို ရိပ်မိကြပါလိမ့်မည်။

လူသည် ခေတ်ကို သြဇာပေး၏။ ထိုအခါ ခေတ်ကလည်း လူကိုပြန်၍
သြဇာပေးသည်။ ဤအကြောင်းကို ကျွန်တော် အလျဉ်းသင့်တိုင်း မကြာခဏ
ဆိုခဲ့ပါသည်။ သမိုင်းတစ်လျှောက်လုံး လူနှင့် ခေတ်တို့သည် ဘတပြန် ကျား
တပြန် နပန်းလုံးကြ၏။ လူက ခေတ်ကို နိုင်သောအခါ ခေတ်ကို ငါပိုင်သည်ဟု
ဆို၏။ ခေတ်က လူကို နိုင်သောအခါ လူသည် ပြားပြားဝပ်ရသော ဟူ၏။
သို့သော် လူသည် တလူလူ နေရမှ ကျေနပ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဝပ်ရာမှလည်း

ကုန်း၍ထ၏။ အထူးသဖြင့် ခေတ်က “အိ” နေလျှင် လူသည် အငြိမ်မနေနိုင်။ အတင်းအဓမ္မပင်ဖြစ်ဖြစ် လွတ်မြောက်အောင် ကြိုးပမ်းသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ အထက်မှအောက်၊ အောက်မှအထက် ပက်လက်လန်အောင် ဖြစ်စေ၊ မှောက်လျက် လဲအောင် ဖြစ်စေ ခေတ်ကို ကပြောင်းကပြန် ပြု၏။ လူက ခေတ်ကို အတင်း ပြောင်းသောအခါ နဖူးကွဲ ဒူးပြဲကြသည်လည်း ရှိ၏။ ခေတ်သစ်၏ အရှိန်အဝါ ကြောင့် တလူလူနှင့် ထောင်လာသည်လည်း ရှိ၏။ အတိုကိုကြည့်၍ ပြောသော အခါ လူက ခေတ်ကိုနိုင်ပြီဟု ကြွေးကြော်နိုင်ပါသည်။ သို့သော် ကမ္ဘာ့ နိယာမ သဘောအရည်ကို ကြည့်၍ ပြောသောအခါ ဘယ်သူက ဘယ်သူ့ကို နိုင်သည်ဟု အပ်ကျမပ်ကျ မပြောနိုင်။ သံသရာတစ်လျှောက်လုံး နှစ်ဦးစလုံးသည် လုံးလည် လိုက်၍ အဟောင်းတို့သည် အသစ်ဖြစ်လာပြီးလျှင် အသစ်တို့လည်း ဟောင်းသွား လေသည်။

ထို့ကြောင့် ခေတ်နှင့်ယှဉ်ကြည့်မှ လူကို အကောင်အထည်နှင့်တကွ ရုပ်လုံးဖော်နိုင်မည်။ အပြန်အလှန်အားဖြင့် လူနှင့် ယှဉ်ကြည့်မှလည်း ခေတ်၏ သဘာဝကို မြင်နိုင်မည်။

အထက်ပါ ဥပဒေသကိုထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးက သူ၏ခေတ်၌ “မြန်မာ တိုင်းရင်းသားတို့၏ စာပေပညာ မဟုတ်သော အင်္ဂလိပ်ဘာသာ စကားများ ထွန်းကားလျက် ရှိနေသောကြောင့် မြန်မာလူမျိုးတို့၏ အနှစ်သာရသဖွယ် ဖြစ် သော ကဗျာလင်္ကာများသည် တိမ်ကောသကဲ့သို့ ရှိနေလေ၏။ ရှေးပညာရှိ ပုဂ္ဂိုလ် တို့ ရေးသားထားခဲ့သော ကဗျာလင်္ကာတို့ သဘောအဓိပ္ပာယ်များကို သိကျွမ်း နားလည်သောသူတို့ပင် ရှားပါးလျက် ရှိချေသည်။ ထိုသို့ ဖြစ်ရသည့်အတွက် မြန်မာတို့မှာ နစ်နာဖွယ်ကြီးတစ်ခုပေတည်း ဟူ၍ ညည်းညူခဲ့သော ဟူ၏။

ဤကား ထိုခေတ်က ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီး၏ စိတ်ထဲတွင် ခံစားရသော ဝေဒနာ ဖြစ်သည်။ ထိုဝေဒနာအတိုင်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီးက ကဗျာသည် မြန်မာအမျိုးသား တို့၏ စာပေပညာတွင် အရေးကြီးသော အချက်ကြီး ဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်သည်။ ထို့ကြောင့် ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်းကို ဦးစီး၍ အယ်ဒီတာချုပ် အဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်သော အခါ သူ စိတ်ထဲတွင် ခံစားခဲ့သည်ကို အကြောင်းပြု၍ သူ လိုချင်သော ခေတ်ကြီး ကို ဘူထောင်ရန် ကြိုးပမ်းခဲ့လေသည်။

ထိုကဲ့သို့ ကြိုးပမ်းခဲ့သောသူကား အခြား မဟုတ်၊ လယ်တီပဏ္ဍိတ ဆရာ ဦးမောင်ကြီးပင်တည်း။

ဤခေတ်မှနေ၍ လယ်တီပဏ္ဍိတ ဦးမောင်ကြီး၏ခေတ်ကို လှမ်းမျှော် ကြည့်လျှင် လယ်တီပဏ္ဍိတ ဦးမောင်ကြီးသည် မြန်မာ့ဂန္ထဝင်၌ တိမ်မြုပ်ဆဲရှိသော

ကဗျာ လင်္ကာနှင့်တကွ ယင်းတို့၏ စပ်ထုံးများကို ပြန်လည် ထုတ်ဖော်ခဲ့ကြောင်း တွေ့ရပေလိမ့်မည်။ ဤသည်ကို ခေတ်သစ် ကဗျာဆရာတို့က ခေတ်ကို နောက်ပြန် ဆွဲနေသည်ဟု စွပ်စွဲကောင်း စွပ်စွဲကြလိမ့်မည်။ သို့သော် ခေတ်အကြောင်းကို မျှမျှတတ ကြည့်ရှုသုံးသပ်ကြည့်လျှင်မူကား ယထာဘူတကျကျ ပြောဆိုဝေဖန် နိုင်မည်။ ထိုခေတ်သည် ဗြိတိသျှ၏ ဘုန်းသမ္ဘာရင့်လာသောခေတ် ဖြစ်၍ မြန်မာ့ ဇာတိ ပျောက်ရမည်ကဲ့သို့ ရှိသည်။ ထိုအခြေအနေ၌ အရင်းအမြစ် ဖြစ်သော စာပေအနုပညာဆိုင်ရာ အလင်္ကာ နိဿရည်း စသည်တို့ကို ပြန်လည်ထုတ်ဖော် ရန် အရေးကြီးသည်။ စင်စစ် ဆရာကြီးနှင့်တကွသော ရှေးအလင်္ကာဆရာကြီး တို့၏ ကြိုးပမ်းမှုကြောင့်သာလျှင် မြန်မာ့ဇာတိ မပျက်စီးဘဲ ကျန်ရစ်သည်။ စာပေ ပညာရှင် ဆိုသူတို့က ရေလိုက်ငါးလိုက် စခန်းသွားနေခဲ့ပါလျှင် မြန်မာ့ဇာတိကို ဖျက်ဆီး၍ အင်္ဂလိပ်ကိုချည်းမှီးကာ တီထွင်နေကြမည် ဖြစ်သောကြောင့် မြန်မာ စာပေပညာ ဆိုသည်မှာ တောင်မရောက် မြောက်မကျနှင့် ပုံပန်း အကြီးအကျယ် ပျက်ရဖို့ ရှိလေသည်။ သို့သော် ထိုဆရာကြီးတို့က မြန်မာ့ဇာတိကို ထိန်းသိမ်း ခဲ့ခြင်းကြောင့်သာလျှင် ယခုခေတ်ကာလ၌ တီထွင်ချက်တို့သည် မြန်မာ့ဇာတိ မပျက်ဘဲ မှန်မှန်ကြီး တိုးတက်လျက် ရှိပေသည်။

လယ်တီပဏ္ဍိတ ဆရာဦးမောင်ကြီး၏ ကဗျာတို့ကို အကဲခတ်၍ကြည့် လျှင် ဆရာကြီး၏စိတ်သည် အနု၊ အယဉ်၊ အခန့်၊ အသန့်တို့၌ မွေ့လျော်သည်ကို တွေ့ရလိမ့်မည်။ ဆရာကြီးသည် ပိဋကတ်စာပေ ပရိယတ္တိတို့၌ ကျွမ်းကျင်သည်။ ကျမ်းဂန်လာ နည်းဥပဒေသတို့ကို ထုံးလိုချေ၍ ရေလိုနှောက်နိုင်သူ ဖြစ်သည်။ နိတိကျမ်း အမျိုးမျိုးတို့ကိုလည်း ကျွမ်းကျမ်းကျင်ကျင် လေ့လာဆည်းပူးခဲ့သူ တစ်ဦးလည်း ဖြစ်သည်။ ပါဠိ မြန်မာ အဘိဓာန်ကျမ်းကို ပြုစုသော ပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်ဖြင့် ပါဠိ မြန်မာ နှစ်ဘာသာ၌ရှိသော ဝေါဟာရတို့၏ ပရိယာယ်ကိုလည်း နိုင်နင်းသူ ဖြစ်သည်။ ဂန္ထဝင်စာပေ၏ အရသာကိုလည်း ထုတ်ဖော်ပေးနိုင်သူ ဖြစ်သည်။ သူ စပ်ဆိုလိုက်သော ကဗျာတို့တွင် ဤအချက်များသည် ထင်ရှားပါသည်။

ဆရာကြီးသည် ပဏ္ဍိတ ဟူသော အမည်ကို ခံယူ၍ စာပေကျမ်းဂန်တို့၌ မွေ့လျော်တတ်သူ ဖြစ်လင့်ကစား၊ သူသည် ကျွန်ုပ်တို့ကဲ့သို့ပင် လူထဲက လူ တစ်ယောက် ဖြစ်သည်ကို သူ နုယဉ်ခန့်သန့် အဖွဲ့အနွဲ့များက မကွယ်မထောက် ထုတ်ဖော်ပြသလျက် ရှိသည်။ ထိုအဖွဲ့အနွဲ့များသည် ဆရာကြီး အလှကြိုက်တတ် သည်ကို လည်းကောင်း၊ အချစ်နှင့်မကင်းသောသဘာဝ ရှိသည်ကို လည်းကောင်း ဖော်ပြလျက်ရှိသည်။ သို့သော် ပညာဇာတ်ခံ ရှိသည့်အလျောက် အလှနှင့် အချစ်ကို ဖွဲ့ဆိုသောအခါ၌ပင်လျှင် ကျမ်းဂန်နှင့် လွတ်သောစကားကို ဆိုရန် ဝန်လေးသည်။

အလှကို ချစ်မိသောစိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြားကြည့်သောအခါ၌လည်း မ၊သဘာဝကို အနိဋ္ဌာရုံကဲ့သို့ သဘောမထားချေ။ စင်စစ် ပညာရှိ ပဏ္ဍိတကြီးပင် ဖြစ်စေကာမူ ဆရာကြီးသည် ယခုခေတ်ကာလ လူငယ်များနည်းတူ လှပသော ချစ်စရာ ဝတ္ထု ကာမတို့ကိုမြင်လျှင် အလွန်ပင် စိတ်လှုပ်ရှားတတ်သည်။ သို့သော် ကျမ်းဂန် ဟူသော အထိန်းအကွပ်ကြောင့် ဆရာကြီးသည် ကာမဂုဏ်တရားတို့၏ အတိုင်း အရှည် ပမာဏကိုလည်း သိသည်။ မြင်းစီးသူသည် သိန္ဓောမြင်းကို နှင်သည့်အခါ ဧကန်ကို ချုပ်တတ်သဖြင့် မြင်းစီးကောင်းဟု ခေါ်ရသည်။ ထိုဥပမာလျှင် ဆရာကြီး သည် “ဆာမပြေသည်၊ ကာမေဓမ္မ၊ သည်လောဘာ” ကို “ရုပ်နာမ်နှစ်ပြင်၊ ဖြစ်ပျက် အင်၊ ဆင်ခြင်စိတ်ဖြူ၊ နိမိတ်ယူ” ၍ ရုပ်တန်း၌ ရုပ်တန်းတတ်ပေသည်။

ဆရာကြီးသည် လောကီဘုံသား ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ အလှကိုမြင်လျှင် အလှဟု ဆိုသည်။

“ငါ လူကြီးပါကလား” ဟု စိတ်ထဲတွင် စဉ်းစား၍ အလှကို သိုသိပ် ထိမ်ဝှက်ထားရန် စိတ်မကူးလို။ လှတာကို လှတာပဲဟု ဆို၍ အလှကို ခံစားတတ် သောစိတ်ကို အလိုလိုက်သည်။ မိမိကိုယ်ကို သူတော်စင်ဟု ဟန်ဆောင်ခြင်းကို မပြုချေ။ ထိုအခါ ယဉ်သော နုသော အဖွဲ့အနွဲ့တို့သည် တေးထပ်ပုံစံနှင့် အောက်ပါ ကဲ့သို့ ထွက်ပေါ်လာလေသည်။

ကျောက်ထရုံ စမ်းရေကွေ့၊
 ဖျန်းလေပြေသွင်းကာ၊
 ပန်းရွှေမြေ တလင်းသာမှာ၊
 ညင်းသာယာ ဂီတ။
 ကိန္နရီ နတ်မျိုးနွယ်လို၊
 မြတ်နိုးဖွယ် ထူးလို့သာလှ၊
 ရှုစားလို့ မျှော်ပါ၊
 အနော်ဇာ ထင်ရ၊
 သော်ဓရာ သခင်မလိုပ။ -
 ယဉ်တကာ့ ဘုရင်။
 ဥမ္မာဒန် သူပင်လားရယ်လို့၊
 ယူထင်မှားမှားလောက်တဲ့ခင်။
 ပြုံးမယ်လို့ ဟန်ဇာတ်ဆင်သော်၊
 မနွာတ်ရင် နှစ်ခါမေ့လောက်ရဲ့၊
 ညာရဝေ့ ဆက်သကေသိ။

ရှစ်သောင်းထိပ် ရွှေညီမှာ စကြာဒေဝီ၊
မဟေသီ နင်းလောက်ကွဲလေး။

ဤတေးထပ်နှင့်တကွ အခြားသော ဆရာကြီး၏ အဆိုအမိန့်နှင့် ကဗျာ
လင်္ကာတို့ကို ဆရာကြီးခေတ်က သတ်ပုံသတ်ညွှန်းအတိုင်း မူမပျက်အောင် ကူးယူ
ဖော်ပြပါသည်။

ထိုအလှဘွဲ့မှာ မှန်တန်းမျှသာ ဖြစ်သည်။ မရိုးလွန်း၊ မဆန်းလွန်း အများ
သူငါ ဖွဲ့နွဲ့စပ်ဆိုကြသည့်အတိုင်းပါပဲ။ “ကောင်းခြောက်ဆယ်လေးရပ်၊ သွေးထပ်
ထပ်ရပ်ညီ၊ ရှေးနိပါတ်ထုတ်မိသည့် ဖုဿတီထွဋ်ထား” ဟူသော တေးသွားနှင့်
နှိုင်းစာလျှင် ရိုးရိုးစင်းစင်းဟူသာ ပြောရလိမ့်မည်။ သို့သော် ကာရန် အစပ်အဟပ်
နားဝင်ချိုသည်ပြင် ကာရန်တို့က ဖော်ကျူးသော အဓိပ္ပာယ်သည် လှပတင့်တယ်
ခြင်းကြောင့် ဆရာကြီး၏ ကဗျာကို ဖတ်မိသော လှကေသရီသည် ဆရာကြီးက
မိမိကို အထူးရည်ရွယ်၍ ကဗျာစပ်လေသလားဟု အောက်မေ့ပြီး စိတ်ကြီးဝင်မိ
လိမ့်မည်။

ပထမ၌ အများနှင့်ဆိုင်သောအလှ။ နောက်တစ်ဆင့် တက်သောအခါ
ခင်မြင့် ဆိုသော သူငယ်မကလေး၏အလှသည် ဂန္ဓမာမြိုင်ထဲမှာ စန္ဒနုလှိုင်ကဲ့သို့
ကြိုင်သင်းသောအလှ ဖြစ်လာပြီးလျှင် သူငယ်မကလေး၏ နှုတ်ခမ်းသည် “နင်းဆီ
ပန်းအလားထင်၊ ပါးနှစ်ပြင်ပြင်ပြင့်၊ သိကြားရှင်ဘုရင့်က၊ ပတ္တမြားနှင့်စီရင်” ဟု
ဖွဲ့ဆိုလောက်အောင် နီတျာတျာနှင့် ရဲလာလေသည်။ ဆရာကြီး၏ခေတ်က ကုမ္ဘာရီ
များသည် နှုတ်ခမ်းကို ဆေးမဆိုးကြသေး။ ယခုခေတ် ကြားနေကျဖြစ်သော ကွန်နီ
ဖရန်စစ်၏ “ကော်လာပေါ်မှာ နှုတ်ခမ်းနီ” (Lipstick on your Collar) သီချင်း
သွားအတိုင်း ဆရာကြီးများ မြင်လိုက်ရလျှင် ဟသံပဒါးအိုးထဲ၌ ပတ္တမြား
အရည်ပျော်၍ မှောက်ကျသကဲ့သို့ ခိုင်းနှိုင်းလေမလား မပြောတတ်။ သို့သော်
အမှန်စင်စစ် မှာကား ဆရာကြီး၏ အဖွဲ့အနွဲ့သည် ယခု ကျွန်တော် ဖွဲ့နွဲ့သကဲ့သို့
ကြမ်းတမ်းလိမ့်မည် မဟုတ်။ နုသထက် နု၍ ထွတ်နေလိမ့်မည်ဟု မှန်းဆမိပါ
သည်။ “ပါးနှစ်ပြင်ပြင်ပြင့်” ဟူသော အသုံးအနှုန်းကို တဆိတ် သတိပြုကြစေလို
သည်။ မူရင်း ဝေါဟာရကို အထွန့်တက်၍ ကာရန်ယူပုံမှာ ကြားရသူ၏ နားကို
သာလျှင် ချိုမြစေသည် မဟုတ်၊ နှလုံးသားကိုပါ ကလိလေသည်။

စက္ခုတည်း ဟူသော မျက်စိသည် ရူပါရုံတည်း ဟူသော အလှနှင့် ညား
သည်ရှိသော်၊ ရာဂတည်း ဟူသော အချစ်သားသမီးများ ဖွားမြင်လာလေသည်။
ချစ်စိတ်များ ယိုဖိတ်လာသောအခါ ကျွန်ုပ်တို့သည် လယ်တီပဏ္ဍိတဆရာကြီး၏
ခေတ်နှင့်ပြိုင်၍ ပေါ်ပေါက်သော အသံတိတ် ရုပ်ရှင်ကားထဲတွင် နာမည်ကျော်
အနုပညာဆရာကြီး ရွှေရိုး (ဦးဘကလေး) ရေးစပ်သော

“ရွှေရိုးမောင် မေတ္တာပွ၊
ချစ်ပါစ သိန်းပျို
မချစ်ရင် ဘိန်းမျိုမယ်”

ဟူ၍ ကသောကမျော ရေးစပ်မိလေမလား မဆိုနိုင်။ သို့သော် ဆရာကြီး၏ဝသီမှာ အခန့်အသန့် ဖွဲ့ရမည့် နေရာဌာနတွင် ကလက်တက်တက် ပျော်၍ပြက်သော သဘာဝနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သည်။ တည်တည်ခန့်ခန့်နှင့်ပင် နုနုထွတ်ထွတ် ဖြစ်၍ သစ်လွင်နေသော ဝေါဟာရတို့ဖြင့် ချစ်ခြင်းမေတ္တာကို ဖွဲ့ဆိုသောအခါ ဆရာကြီး၏ အချစ်ဘွဲ့တို့သည် ခေတ်လူပျိုကာလသား ကာလသမီးများအတွက် တကယ့် မေတ္တာစာကြီးများ ဖြစ်လာခဲ့လေသည်။

“ချစ်သူကို သနားသင့်ပါရဲ့၊ တစ်ပါးခင့်ကေခိုင်၊ တရားနှင့် မဖြေနိုင် အောင်၊ အပွေလှိုင်ပူဋေ့” ဟူသော တေးထပ်ကို လသာသာ ညအခါ ချစ်သူအိပ်ရာ ပြတင်းပေါက်တည့်တည့်မှာ နေရာယူ၍ တယောဖြင့် ည၍ကြည့်ပါ။ သမီးရှင် တို့သည် နောက်ပိုး ဟူသော သတ္တဝါကို အမှန်ပင် ခဲနှင့်ပေါက်စေလိုသည် ဖြစ်ဦး တော့၊ သီချင်းသွားကို သဘောကျ၍ တအောင့်လောက်ဖြစ်ဖြစ် နားထောင်မိလိမ့် မည်။ အောက်ပါ တေးထပ်၏ အဆုံးပိုဒ်ကိုကြား၍ အဓိပ္ပာယ်ပေါက်လာသော ယောက္ခမလောင်းကြီးသည် လည်းကောင်း၊ ယောက်ဖလောင်းသည် လည်း ကောင်း တုတ်ဆွဲ ဓားဆွဲနှင့် တယောဆရာ ကိုလူရွဲကို ဂါတ်ထဲ (ရဲစခန်းထဲ) မရောက်ရောက်အောင် ဆွဲခေါ်မိကောင်း ဆွဲခေါ်မိလိမ့်မည်။

“ဥမ္မာဒန် မဒီစစ်ကယ်နှင့်၊
သီဝရာဇ် ထုံးသို့ပမာ။
ကတိသစ်အုံးဇာမှာ၊
ဘုန်းနှစ်ဖြာ မြိုင်မြိုင်လို့၊
ခိုင်အခိုင် နွဲ့လို့တာရှည်၊
မြဲစို့သာကီ။
အချစ်တော့် ညီ မညီကို၊
ဒီဂရီချအုံး ခင့်လေး။

သို့သော် မည်သူ အတပ်ပြောနိုင်မှာတုန်း။ အချစ်တေးများက ဆွဲဆောင် သွားသောအခါ အချစ်စစ်မှန်လာလျှင် မိဘ သဘောတူ၍ ပုဆိုးတန်းတင် အကြင် လင်မယားဘဝနှင့် ဒဏ္ဍာရီ ပုံပြင်ထဲကလို တစ်သက်ပန်လုံး ပျော်ရွှင်စွာ နေထိုင် ကြရသည်လည်း များစွာရှိပေလိမ့်မည်။ ဆရာကြီး၏ တေးထပ်များက နားသောတ အစဉ်၊ ဘဝင်မှာခွေ၊ ချမ်းမြေ့စရာပေပဲကိုး။

ဖိုမတို့၏ ပေမတဏှာ ချစ်မေတ္တာအကြောင်းကို ကောင်းကောင်းကြီး
 နားလည်သူ လယ်တီပဏ္ဍိတ ဝေရာဦးမောင်ကြီးသည် လုလင်ပျို လုံမပျိုတို့၏ စိတ်
 နှလုံးကို အမျိုးမျိုး ခြယ်လှယ်တတ်ပေသည်။ နဖူးစာရွာလည် ဆိုသော သဘော
 တရားကို လောကီဘုံသားပီပီ ဆင်ခြင်သုံးသပ်မိသောကြောင့်ပေလော့ မသိ၊
 ခင်မြင့်ကြီး ဝတ္ထု၊ သန်းသန်း ဝတ္ထု အစရှိသော အဖွဲ့အနွဲ့တို့၌ မျက်နှာများတတ်
 သော ယောက်ျားတို့၏ သဘာဝကို ပေါ်လွင်အောင် ဖွဲ့ဆိုသည်။ သာဓကအား
 ဖြင့် မောင်သန်းညွန့်၏ မေတ္တာစာ အဖွဲ့များကို ကြည့်ပါ။ မောင်သန်းညွန့်သည်
 ခင်ခင်လတ်နှင့် ချစ်ကြိုးသွယ်သည်။ “လတ်သခင် ရုပ်ဝါကို ယမန်ခါဟိုတစ်နေ့၊
 တိုက်ပြတင်း မစေ့တစေ့တွင် မြင်တွေ့ရပါကတည်းက၊ နေလို့လည်း မသက်သာ၊
 သို့ဖြစ်သည့်တွက်တာကြောင့်၊ ရှက်တာကိုလည်း မထောက်၊ ကြောက်တယ်လို့
 မနေအား၊ စွန့်လို့သာစားရတော့၊ သနားစိတ် ခင်ခင်ကူမှ၊ သည်ကလူ ကတိုးပန်း
 မှာ၊ မညှိုးပန်း ရမ္မက်ပြေ၍၊ အသက်မသေရှိမည့်အကြောင်း” တောင်းပန်တိုးလျှိုး
 ဣတ္ထိယလူမျိုးတို့၏ အကြိုက်၊ အရွိုက်ကို ထိုးဘိသကဲ့သို့ စာချိုးလိုက်သောအခါ၊

“လတ်ပျိုခင် ကြပ်တဲလို့၊
 ဓာတ်မရဲဝံ့ပါ။
 နတ်ပုလဲ ညွန့်ရတနာရယ်၊
 မလွန်သာနေလို့။
 ဖဘုရား အုပ်ချုပ်တာမှာ၊
 မလှုပ်သာ ကြပ်လိုက်တာမို့။
 မိန်းမတို့ သိရ်အသရေ၊
 စိန်ကုဋေဆိုစို့။
 ဣန္ဒြေအို မချို့နိုင်မှ၊
 အစ်ကိုတို့ မေတ္တာ။
 ချစ်ပန်းပင် ပျိုးကာစိုက်ပေမဲ့။
 မိုးရွာခိုက် ကြုံခဲလှပါ၊
 ညွန့်သန်းမောင့်တစ်ပါး ရတနာကို၊
 သနားစာ တမေဆက်ပါရဲ့၊
 ရွှေပနက်စွဲယူခက်ဖွယ်၊
 ရဲဘူသက်လက်”

ဟူသော အဖွဲ့မျိုး ပေါ်ပေါက်လာလေသည်။
 ခင်ခင်လတ်က မောင်သန်းညွန့် ညါသမျှကို သဘောကျ လက်ခံသော်

လည်း အဖေကြီးကို ကြောက်ရသေးသည်။ သို့သော် သူသည် အဖေကြီးကို ကြာကြာ မကြောက်နိုင်ပါ။ “သွားလည်း မောင့်စိတ်၊ စားလည်း မောင့်စိတ်၊ အိပ်မရ မှေးမရ၊ တရေးမျှ စက်မပျော်၊ ညှိုးနွမ်းသည့် ဖက်ရွက်ရော်သကဲ့သို့” ဖြစ်လာပြီးနောက်၊ “ဘယ်တော့မှ မသွေတန်းဟု၊ အရှေ့မှန်းပြီး ချစ်ပါနော်” ဟု ချစ်ရေးကို တုံ့ပြန်လေသည်။

ဤအထဲတွင် မောင်သန်းညွန့်က သန်းသန်းနှင့်လည်း ဆက်သည်။ “လမ်းဆုံတဲ့ မီးရထားမှာ အပြီးသား တွေ့ရတော့၊ ခွေလိုက်တဲ့ ဇောဘဝင်၊ မေတ္တာ ကြောဆွဲငင်” သဖြင့်၊ “ခင်သန်းကြောင့် အသက်ဆုံးတော့မထင်၊ ခက်အုံးမဲ့အရေး ကြီး၊ x x x ရှိန်းပြီးတဲ့ မေတ္တာကို၊ အင်းဝိဇ္ဇာ မှော်သွင်းလျက်၊ သိကြားမင်း သခင်ထံက၊ ခွင့်ပန်ကာ ခိုဝင်၍၊ အပျိုစင် နတ်မဒီ၊ ဝတိန်သူရဿတီကို၊ ကပ္ပဋ္ဌိ မေတ္တာဖြင့် အချစ်စာမှာတမ်းနှင့်၊ ကြာခန်းသို့ လွှတ်လိုက်ရပါတော့သည်” ဟု ဆို၍ သန်းသန်းကို စာပေးသည်။ ထိုနောက်တစ်ဖန် ခင်ခင်အေးထံသို့လည်း “ရွှေကလောင်နစ်ကလေးနှင့်၊ အချစ်ဆေးသားလိုက်ရပါတော့သည်” ဟု ရေးပြန် သည်။ ရှေးက ကလောင်တန်မှာ “နစ်” ဟု ခေါ်သော ကလောင်စွယ်ကို တပ်၍ စာရေးကြသည်။ ယခုခေတ်ကဲ့သို့ ဘောပွိုင့် ကလောင်တန်နှင့် ရေးသည်မဟုတ် ချေ။

ဤကဲ့သို့ မျက်နှာများသော်လည်း ကုမ္မာရီ အလှပဂေးက ရည်းစား တစ်ထောင် လင်ကောင် တစ်ယောက် ဟူ၍ မိမိကြိုက်တာကို မိမိကိုယ်တိုင် အရအမီ ဖမ်းသည်။ ထိုအခါ ယောက်ျားဆိုသော ငနဲသည် တဏှာအိုင်ဗွက်ထဲ၌ ချော်၍လဲလေသတည်း။ ထိုအခါ ဣတ္ထိယ အလှကေသရီသည် ချစ်သူကိုတမ်းတ၍ ဖော်မစုံဘဲနှင့် အိပ်ရာထဲ ဝင်ရသည်မှာ မပျော်နိုင်ပါဘူးဟု ညှုသော ဟူ၏။ “ချော့မည့်သူက မထွေးမပိုက်တော့၊ မနွေးလိုက်တာရှင်၊ အအေးတိုက်နှင့်တူတဲ့ သဗ္ဗာဏေမှာ အသာကလေး ခွေနေရပါတယ်၊ စိန်တွန့်ဇာထဲမှာ လိမ်လွန့်ကာနဲ့ ကယောင်ကတမ်း ဖြစ်မိတပါတယ်” ဟု ဆို၍၊

ချစ်သူနှင့် မွေ့ရပါလျှင်၊
အငွေဟာ နှာဝ။
ပွေ့ဘုရာ ဘုရာလို့၊
မြွက်ဟလိုက်ပါလျှင်။
သင့်အစုံ ညဉ့်ရုံကလေးငယ်နှင့်၊
ပင့်ခြံထွေးပိုက်လိမ့်သခင်။
ယုယတဲ့ သူ့ရှင်ခွင့်ကို၊

ပုခင်ခင် ကညာခွေရင်လ၊
 သာကလေ့ နွေးလျက်ပျော်ပျော်၊
 မှေးစက်တော်ခေါ်။
 ဖလ်ရဝိန့် နေကြွပေါ်တောင်၊
 မေထတော်မူဘူးပလေး။

ဟူသော တေးထပ်ဖြင့်လည်း ထပ်မံ၍ နေ့လေသည်။

မနုဿလူသားပီပီ ဆရာကြီးသည် အချစ်နှင့် မကင်းနိုင်၍ ချစ်ခြင်း၏ သဘောသရုပ်တို့ကို သူ ဖန်တီးသော ဇာတ်ရုပ်များမှတစ်ဆင့် အမျိုးမျိုး ဖွဲ့ဆိုသည်။ သို့သော် တရားဓမ္မခန့်နှင့် ကြီးပြင်းလာသောပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်သည့်အလျောက် အလိုမပြည့်၊ အတွေ့မရှောင်၊ တဏှာဘောင်၏ စရိုက်ကိုလည်း ရှုမြင်လေ့ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် “တဏှာမောင် နဂိုစရိုက်ကယ်နှင့်၊ ခန္ဓာကောင် ကိုယ်အကြိုက်ကိုတော့၊ (အိုကွယ်) အလိုလိုက်ပေမဲ့ မငြိမ်ဆိမ်” ဟု ညည်းတွားပြီးလျှင်၊ စကြာဝတေး မန္ဓာတ်မင်းသည် အသက်ရှည်စွာ တဏှာအလိုဖြည့်ရန်အလိုငှာ နတ်ဘုံမှာ ဇာတ်စုံအောင် မွေ့ခဲ့သော်ငြားလည်း တဏှာငွေအရှိန် အလွန်ပြင်းသောကြောင့် တင်းမတိမ် နိုင်ပါတကားဟု စဉ်းစားမိသော ဟူ၏။ မန္ဓာတ်မင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဆရာကြီးက

ရွှေဘုန်းရောင် နဂိုကပြေသူမို့၊
 မြေဆုံးအောင် အလိုဖြေသော်လည်း၊
 ဟိုအလေ့ရယ်က ဂနာမငြိမ်၊
 တာဝတိန်ကိုတော့ စကြာလှမ်း။
 ရာဂအဟုန်ပါလေ၊
 ကာမအာရုံ၌၊
 မဟာယမုန် ကျောက်တောင်ကြီးတွေနှင့်၊
 ကမ္ဘာကုန်အောင် တောက်လောင်မီးလိုပ၊
 ထိန်ငြီးစွာ တရှိန်ရှိန်နှင့်၊
 အကြိမ်ကြိမ်ထည့်သမျှ မငြင်းလေဘု၊
 မျိုသွင်းကာ အကုန်ချောတော့တယ်၊
 (အမယ်မင်း) တလောကဓာတ် အတောမသတ်နိုင်တဲ့
 ရာဂတဏှာ သူပုန်အစွမ်း”

ဟူ၍ စပ်ဆိုခဲ့သည်။

ဆရာကြီး၏ ဥပဒေသ၌ စကားအရိပ်နိမိတ်မျှဖြင့် သိစေသင့်သော အရာဌာနတွင် အရိပ်နိမိတ်မျှကိုသာ ရေးသင့်ကြောင်း အထက်၌ ဆိုခဲ့၏။ “ဟိုအလေ့

ရယ်က ဂနာမငြိမ်” ဟူသော အဖွဲ့တွင် ဆရာကြီး၏ ဥပဒေသကို တွေ့နိုင်ပါသည်။ ဤ၌ စကားအလျဉ်းသင့်၍ ဆရာကြီး ပြဆိုသော ဗျတိရိက်နည်းအကြောင်းကို သိသာရုံမျှ ပြဆိုပါမည်။ ကဗျာရေးနည်း (ဝါ) စာရေးနည်းတွင် အဓိပ္ပာယ်အဖြောင့် ရေးသောနည်းနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် အဓိပ္ပာယ်တို့ဖြင့် ဖွဲ့ဆိုသောနည်းဟူ၍ ရှိသည်။ စာရေးသောအခါ အစဉ်မပျက် သင့်လျော်အောင် ရိုးရိုးအဖြောင့် ရေးလျှင် အနွယ်နည်းဟု ခေါ်သည်။ အဆွေခင်ပွန်း ဖြစ်ကြသော သဘာဝကို မပျက်စေလျှင် အကျိုးရှိ၏ ဟူသော ဝါကျသည် ရိုးရိုးစင်းစင်း အဖြောင့်ဆိုသော ဝါကျ ဖြစ်၏။ ယင်းသို့ ဝါကျဖွဲ့သည်ကို အနွယ်နည်းဟု ခေါ်သည်။ ထိုသို့ ဖြောင့်ဖြောင့်ရေးသည်ကို ပြောင်းပြန်လှန်၍ ရေးတတ်လျှင်လည်း အနက်မပျက်ချေ။ တစ်ခါတစ်ရံ ပို၍ပင် ဝိသေသထူးလိမ့်မည်။ သာဓကအားဖြင့် အထက်ပါဝါကျကို အဆွေခင်ပွန်း ဖြစ်ကြသော သဘာဝကို ဖျက်လျှင် အကျိုးယုတ်၏ဟု ဆိုလိုက်သောအခါ၊ ပထမ သာဓကပြသော ဝါကျနှင့် နှိုင်းကြည့်လျှင် ဆန့်ကျင်ဘက်နည်းဖြင့် ဖွဲ့ဆိုခြင်းဖြစ်၍ ဝိသေသ ထူးလာသည်ကို တွေ့ရလိမ့်မည်။ ကဗျာစပ်ဆိုရာ၌ လည်းကောင်း၊ စကားပြေရေးရာ၌ လည်းကောင်း အဆိုပါ အဖြောင့်ရေးနည်း ဆန့်ကျင်ဘက် (အကောက်) ရေးနည်း စသည်တို့ကို သင့်ရာသင့်ရာ စီရင်သွားလျှင် နားအရသာ ဖြစ်စေတတ်သည်ဟု လယ်တီပဏ္ဍိတ ဆရာ ဦးမောင်ကြီးက ညွှန်ပြသည်။ ဤ၌ စကားချပ် အဖြစ်ဖြင့် ထပ်မံ၍ အထူးပြုလိုပါသည်။ ဆရာကြီး၏ ကဗျာအယူအဆသည် အဆိုအမိန့် ချီအိန်သာယာ ပီယဝါစာဂုဏ်နှင့် ညီညွတ်အောင် စပ်ဆိုခြင်း ဖြစ်၏။ ဤသို့ စပ်ဆိုနိုင်လျှင် ကဗျာအရာ၌ လိမ္မာသည်ဟု ဆိုရသည်။ ကာရန်ဝါကျ မညီလျှင် မသာယာဘူး၊ မချီဘူး၊ မမြိန်ဘူးဟု ဆရာကြီးက ပြောသည်။ အလင်္ကာနည်းကို သုံးလျှင် နားအရသာ ရှိသည်ဟု ဆိုသည်။ ဤအဆိုအမိန့်ကို ထောက်ရှု၍ လယ်တီပဏ္ဍိတ ဆရာ ဦးမောင်ကြီး၏ ခေတ်က ကဗျာကို အနက်ဖော်သောအခါ ကဏ္ဍသုခသည် ကဗျာ၏ အဓိကဂုဏ်ဟု ဆိုရလိမ့်မည်။ ယခုခေတ်၌ ကဗျာစပ်သည်မှာ နားအရသာအတွက် ချည်း မဟုတ်၊ မျက်စိအရသာလည်း ပါသည်ဟု ဆိုလောက်ပေသည်။ အချို့က တစ်ဆင့်တက်၍ ပြောလိုသော် နားအာရုံနှင့် မျက်စိအာရုံထက် ဓမ္မာရုံက အဓိကကျသည်ဟု ဆိုကောင်း ဆိုကြလိမ့်မည်။ သို့သော် ထိုခေတ်ကမူ ဤမျှလောက် မဆန်းပြားသေးသောကြောင့် နားအရသာခံခြင်းကိုသာ နှစ်သက်ကြသည်။

သို့သော် ဆရာကြီး၏ ထေးထပ်၊ လေးချိုး၊ စာထောင့်လေးချိုး၊ လေးချိုးကြီး၊ ဩဘာစာ၊ ရတုပိုဒ်စုံ စသည်တို့ကို ဂရုထား၍ဖတ်လျှင် ဆရာကြီး၏ အဖွဲ့အနွယ်သည် နားအရသာရှိရုံမျှမက အတွေးအခေါ်၌လည်း နက်နဲသည်ကို တွေ့ကြ

ပါလိမ့်မည်။ ကာရန်ချိတ်ဆက် ကောင်းရုံမျှသာ ရေးစပ်သည် မဟုတ်၊ အနက် အဓိပ္ပာယ်၌လည်း ဓမ္မအရသာပေါ်အောင် ရေးစပ်ပါသည်ဟုလည်း ဆိုရမည်။

ဆရာကြီးသည် အလှနှင့် အချစ် သံသရာထဲ၌ တဝဲဝဲ တလည်လည် ဖြစ်နေသည် မှန်သော်လည်း တရားနှင့်ဝေးသူ မဟုတ်သောကြောင့် ခင်မြင့်ကြီး၊ တင်တင်မြ၊ သန်းသန်းတို့နှင့် ထွေးလုံးရစ်ပတ် ဖြစ်ခဲ့သော်ငြားလည်း၊

ဒွတ္တိသ ရုပ်ခန္ဓာ
ပုပ်နံမှာ တကဲ့ (တကယ့်)၊
ဟုတ်မှန်ရာ မမြင်တဲ့နိုင်လို့၊
အစဉ်လဲ့နေ့ရေ။
ငါးရာကျော် တစ်ထောင်ကိရယ်က၊
မှောင်အတိ မိုက်လို့သာပေ

ဟူ၍ လည်းကောင်း

တဏှာမှေးယှက် ထောင်နှောင်အိမ်မှာ၊
လောင်လောင်ရှိန်ရှိန် ပူပန်နဲ။
ပြောင်ရောင်ထိန်ထိန် ဆူလျှံကဲလို့၊
မူမမှန်ဘဲ ဓာတ်တပုံ။
ငါ့ကိုယ်ငါ့ဟာ တွယ်တာမှား၊
ဘယ်ညာဖြန့်လွှား ဒိဋ္ဌိခြုံဝတ်လုံ။

ဟူ၍ လည်းကောင်း

ဪ မရုန်းမဖြတ်နိုင်လို့၊
အဆုံးမသတ်ပါကလ၊
သုံးရပ်ဘုံ နယ်တခွင်မတော့၊
ချုံလယ်တွင်ချည်တဲ့ နွားလိုပ၊
ဓမ္မတာ အထုံဝါသနာ၊
ကာမဂုဏ်အစာကို စားပါလို့၊
အင်အား တစ်စတစ်စ ယုတ်လျက်သာကြွေ၊
ချုပ်ပျက်ကာ သေပေမဲ့ ထောင်တစ်ခါသွင်း၊
ရှုပ်ယှက်ကာနေပါတဲ့ မှောင်ပြင်ကမ္ဘာတွင်း။

ဟူ၍လည်းကောင်း အဝိဇ္ဇာမှောင် တဏှာနှောင်သော လှောင်အိမ်ကြီးအတွင်း၌ ခြေကျဉ်းဆယ်ထပ် သံယောဇဉ်ပတ်၍ အတောမသတ်အောင် နှိပ်စက်သော ကာမဂုဏ်တရားတို့ကို ဆင်ခြင်သည်။

ထိုသို့ ဆင်ခြင်မိသောအခါ အရွယ်တော် ကြီးသော်လည်း ကာမဂုဏ်၌
မငြီးငွေ့နိုင်သော အဘိုးအို ဘဝကို ထင်မြင်လာပြီးလျှင်၊

စွန်းခြစ် အုန်းသဘောဆိုလျှင်၊
သခေါ (သွားခေါ) ကို မေးလိုက်ပါတော့။
မြက်နုမှ ရှာ (လျှာ) ကလယ်တယ်၊
ကာလနယ်နော်နော့။
ရာဂသယ် ဘော်ကြော့တို့၊
အတော်တော့ ပျော်ရွှင်။
ချဉ်သီးပေါ် ဆားတင်ဘိသကဲ့သို့၊
အားအင်ရှိ ဖြိုးဝကြည်လင်။
နာလန်ထ ထမင်းဝင်သလို၊
ခံတွင်းတွင် ကြုံတွေ့လို့၊
ထုံခလေ့ ဖဿဓမ္မာ
ဓာတ်ကျအစာ။

ဟူ၍ သရော်သည်။ ထို့ပြင်လည်း နွားအို မြက်နုကြိုက် တေးထပ်၌
မြက်နုကြိုက် နွားအိုလို၊
တအားကို သူမြင့်။
တပါးပျို အမူဆင့်လိုက်တော့၊
မယူသင့် ယူတန်။
မဆင်ခြင် တအာရပ်ကယ်က၊
သပြာထုတ်ပေး၍သာကြံ။

ဟူ၍လည်း ရှုတ်ချ ဖွဲ့နွဲ့သည်။ ဤအဖွဲ့အနွဲ့တို့ကို လေ့လာလျှင် ဆရာကြီးသည်
မိမိကိုယ်ကိုပင် မထောက်မညှာ ဝေဖန်နေလေသလောဟု စဉ်းစားစရာရှိသည်။
ပထမဇနီး ကွယ်လွန်ပြီးနောက် နောက်အိမ်ထောင်ပြုသောအခါ ဆရာကြီးသည်
မိမိထက် များစွာငယ်သော အမျိုးသမီးနှင့် လက်ဆက်သည်။ နောက်အိမ်ထောင်
နှင့် ချမ်းမြေ့ကြည်ဖြူစွာ နေထိုင်ခဲ့ရာ ဆရာကြီးအပေါ်၌ ဆိုစရာ ဘာမျှမရှိပါ။
မာရာကြီးသည် မိမိ၏ အဇ္ဈတ္တသဏ္ဍာန်ကို မဖောက်မပြန် ရှုမြင်၍ တရားသံဝေဂ
ယူသည် ဟူ၍သာ တွေးတောစရာရှိသည်။ သုဓမ္မဝတီ ဦးပန်းမောင်သို့ ရေးသား
ပေးပို့သော သံဝေဂပတ်ပျိုး၌ “ခါခါလှည့် ဇာတိပြောင်း၊ သေပြန်ရှင်ပြန်၊ တပြောင်း
တည့် တပြန်ပြန်။ အတန်တန် ရှင်သေ ရှင်သေ၊ ဖြစ်မြဲရယ်တဲ့ ဖြစ်မြဲမှန် မသွေ
ဖြစ်နေလို့ မကုန် မကုန်၊ ပျက်နေလို့ မကုန် မကုန်၊ ဖြစ်မကုန် ပျက်မကုန် နိမ့်တဲ့

မြင့်တုံ ဘဝပေါင်းငယ် ပေါင်းငယ်အစုံ” ဟူ၍ ပုနပုနာ အဖန်ဖန် ပဋိသန္ဓေနေရခြင်း ဆင်းရဲ၊ သေရခြင်း ဆင်းရဲတို့ကို ဖွဲ့ဆိုသည်။ သံဝေဂစိတ်များ တဖွားဖွား ပေါ်ပေါက်သောအခါ၊

ဇာတိသန် ထိုစာရင်းရယ်နှင့်၊
အိုနာခြင်း ဆက်လို့သာသေ။
ရှောင်မလွတ် နှောင်ဝဋ်ခွေမှာ၊
ယောင်ရွတ်ပေ တိုးမဆန့်ပါကလ၊
ပိုးလဖန့် မီးအိမ်ပမာ၊
စည်းစိမ့်တဏှာ။
ပျော်မြူးခိုက် သေမင်းလာမယ်၊
ကွေကွင်းတာ နောက်ဆုံးပလေး။

ဟူသော နိဗ္ဗိန္ဒ တေးထပ်ကို ရေးစပ်ပြန်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ “လွန်သမျှ အချစ်ကို ခွာမယ်၊ ဖြစ်လိုရာ ဖြစ်စေတော့လေး” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်က စက်ရဟတ်လို လှည့်နေသောအခါ သုံးနယ်ကြို ဝဲမြစ်သံသာတည်း ဟူသော ကာမောဂါ၊ ဘဝေါဂါ၊ ဒိဋ္ဌောဂါထဲတွင် နစ်နေသည်ကို သိပြီးလျှင် “တွေးမိတိုင်း စိတ်ပူပါတယ်၊ နိဗ္ဗူတာ နီးချင်ပေါ့လေး” ဟူ၍ လည်းကောင်း တေးဖွဲ့စပ်ဆို၍ လွတ်မြောက်ရေးကို တောင့်တလေသည်။ ထို့ပြင်လည်း မိမိ၏ ကဗျာဉာဏ်ထဲတွင် စွဲ၍နေသော ခင်ခင်လတ်၊ သန်းသန်း စသော ကုမ္မာရီတို့ မှတ်ဖို့ရာ သတိပေးဘိသကဲ့သို့

အောင်မင်္ဂလာကမ်း ခေအမတာကူးရန်ဘို့၊
သောင်ဌင်္ဂမာလမ်း ပေတရာဖြူးဖြူးကြီးမှာ၊
ဧကစာအထူး အသွားအပြန် လျှောက်လျှောက်ပြီး၊
တရားဈာန်ပေါက်အောင်ကျင့်မဲ့ မောင်မောင့်အကြံအစည်တစ်မျိုး
ဟူ၍လည်း ဝံ့ဝံ့စားစား ရေးသားထုတ်ဖော် စပ်ဆိုသည်။ သို့သော် စိတ်ထဲရှိသည့် အတိုင်း အကောင်အထည်ဖော်ရန်မှာကား သားသမီး ဥစ္စာ စည်းစိမ်တို့ဖြင့် ရစ်ပတ်နှောင်ဖွဲ့နေသော လောကီသား ဆရာကြီးအဖို့မှာကား လွယ်ကူလှလိမ့်မည် မဟုတ်ချေ။ ကဗျာဉာဏ် ကွန်မြူးရှင်း စိတ်ကူးနယ်ပယ်ထဲမှ မထွက်နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးမှာ သူ ဖြစ်ချင်တာကိုသာ ဖိ၍ပြောသည်။ အတောမသတ်နိုင်သော လူ့လောကထဲမှ တကယ်တမ်း ရုန်း၍မထွက်နိုင်ချေ။

ဆရာကြီး၏ ကဗျာဉာဏ်ကို ထပ်၍ ဆိုပါဦးမည်။ ဆရာကြီးသည် ဝေါဟာရ အလွန်ကြွယ်သူ ဖြစ်သည်။ ကာရန်ကိုလည်း အလွန် နိုင်သည်။ ကဗျာဉာဏ်

mgye.com

လည်း အလွန် ကွန့်မြူးတတ်သည်။ စိတ်ကူးလည်းယဉ်သည်။ တရားကိုလည်း လက်မလွတ်ချေ။ ထို့ကြောင့် နယဉ်သော ကဗျာတို့သည် ခန့်လာသည်။ သန့်လာသည်။ နက်နဲ သိမ်မွေ့လာသည်။ များသောအားဖြင့် ထိုခေတ်က လူငယ်များသည် အလှနှင့် အချစ်ထဲတွင် နစ်မွန်းနေကြသည် ဖြစ်ရာ၊ ဆရာကြီး ရေးသားစီကုံးသော ဩဘာစာ၊ ဧကပိုင်ရတု၊ ဘုန်းတော်ဘွဲ့၊ မင်္ဂလာ၊ ရတုပိုင်စုံ စသည်တို့ကို အစဉ်တစိုက် ဖတ်မိချင်မှ ဖတ်မိကြလိမ့်မည်။ အကြောင်းကိုဆိုသော် ထိုကဗျာများမှာ တစ်ဦးတစ်ယောက်ကို ဖြစ်စေ၊ လူတစ်စုကို ဖြစ်စေ ရည်ညွှန်း၍ ဖွဲ့ဆိုသော အဖွဲ့များ ဖြစ်သောကြောင့်ပေတည်း။ သို့သော် စင်စစ် ထိုအဖွဲ့များသည် နုသော ယဉ်သော ဣန္ဒြေမှ ခန့်သော သန့်သော ဣန္ဒြေသို့ တိုးတက်ကူးပြောင်းလာခြင်းကို ပြသည်။ လက်ထပ်မင်္ဂလာ ဩဘာစာတမ်းတစ်ခု၌၊

ကျက်သရေညသို ဂုဏ်အနန္တ ဣဌ ကန္တ မနာပသဘော သောသော
 ဖြိုးမောက် စိန်ကျောက်ရွှေငွေ ခြွေရွှေသင်းပင်း ဆင်မြင်းရထား လယ်ယာ
 များနှင့် စီးပွားချမ်းသာ အဖြာဖြာတို့သည် သမုဒ္ဒရာ ဒီရေတမျှ ဆန်းသစ်စ
 လ စန်းပွင့်ကာစ ပန်းကဲ့သို့ ရွှင်လန်းနှစ်သက်စေသည့်အရာကြောင့်
 မင်္ဂလာ ဟူ၍ ခေါ်ဆိုပညတ် သမုတ်အပ်သည် ဖြစ်ပါကြောင်း

ဟူ၍ ရေးသား စပ်ဆိုခဲ့ရာ အထုံးအဖွဲ့ ခံညားခြင်း၊ အနက်အဓိပ္ပာယ် ပြည့်ဝခြင်း၊ ကာရန် အစပ်အဟပ် ကြည်လင်သန့်ရှင်းခြင်း ဟူသော ဂုဏ်အင်္ဂါတို့ကို ဖော်ပြလျက် ရှိပေသည်။ ဤ၌ ဆရာကြီး၏ ဩဘာစာတွင် ပုဒ်ကြီး ပုဒ်ကလေး အဖြတ်အတောက် သင်္ကေတ မပါဘဲ၊ “စပ်တ” ခြား၍ ရေးသားပုံကို သတိပြုပါ။ ပုဒ်ရပ် ပုဒ်ဖြတ်ကို မသုံးဘဲ ဝေါဟာရ ခွဲကို တစ်သန့်စီ တစ်သန့်စီ “စပ်တ” ဖြင့် ခြားထားသောအခါ အမြင်ရှင်း၍ အဖတ်ရ လွယ်သည်ဟု ယူဆစရာအကြောင်း ရှိသည်။ ထို့ပြင် အစမှ အဆုံး တစ်ဆက်တည်း အဖြတ်အတောက် အတန်အရပ် မရှိဘဲ စာကို ရေးသားခြင်းမှာ သတို့သားနှင့် သတို့သမီးတို့၏ အိမ်ထောင်သုခသည် အဖြတ်အတောက် မရှိ အရှည်ထာဝရ တည်တံ့သည် ဟူသော အတိတ် နိမိတ်ကိုဆောင်သည် ဟူ၍လည်း မှတ်ယူရန်အကြောင်းရှိသည်။

ဆရာကြီးသည် လယ်တီဆရာတော်၊ မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံ ဆရာတော်၊ မန်လည် ဆရာတော်တို့၏ အားကိုးလောက်သောတပည့် ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ တပည့် ဖြစ်သူက ဆရာသမား၏ ဂုဏ်တော်တို့ကို ဖော်ပြရာဖြစ်သော မင်္ဂလာ ဘုန်းတော်ဘွဲ့များကို စပ်ဆိုသည်မှာ များစွာ သဘာဝကျလှပေသည်။ မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဘုန်းတော်ဘွဲ့ ဧကပိုင်ရတု၌ ရှေးရိုးအစဉ်အလာ၌ရှိသော စပ်ထုံးကို အခြေခံ၍ အသစ်အဆန်း တီထွင်သော သဘောကို တွေ့ရသည်။

ပိုဒ်စုံရတု လေးပုဒ်ကို အကြောင်းအရာအားဖြင့် ဆက်စပ်၍ရေးရာ၊ အားလုံးပေါင်း
သော် ရတုပိုဒ်ရေ ၁၂ ခု ရသည်။ ယင်း ၁၂ ခု၏ အချိအချတို့မှာ -

၁။ ။ မြမန်းသေလာ	- - -	သပြေသောင်းထိုက်ဆီသို့ကို
သပြေသောင်းထိုက်ဆီသို့ကို
လှဆန်းထွေလာ	- - -	စန်းမော်သသီလိုသို့ကို
စန်းမော်သသီလိုသို့ကို
လစန်းမြေမှာ	- - -	ဩဘာဘေရီလိုသို့ကို
ဩဘာဘေရီလိုသို့ကို
၂။ ။ ကသိ ကရီ	- - -	နေနွယ်သာကီဘုန်းပေကို
နေနွယ်သာကီဘုန်းပေကို
မမှီတမှီ	- - -	ဘယ်မှာဆုံးနိုင်လိမ့်မည်တုန်း
ဘယ်မှာဆုံးနိုင်လိမ့်မည်တုန်း
သသိုသသိ	- - -	လူ့ဘုံနရ ကေပန်ကို
လူ့ဘုံနရ ကေပန်ကို
၃။ ။ ဝင်းရွှေသီဂီ	- - -	ပြောပြမကုန် မြတ်တာကို
ပြောပြမကုန် မြတ်တာကို
လင်း၍ထိန်ကြည်	- - -	သခင်ရွှေဘုန်း တင့်လို့ကို
သခင်ရွှေဘုန်း တင့်လို့ကို
သဘင်နေလုံး ပွင့်လို့ကို
နှင်းငွေချိန်ဆီ	- - -	ဩဘာပဲတင် ငြိမ့်လို့ကို
ဩဘာပဲတင် ငြိမ့်လို့ကို
၄။ ။ ဣန္ဒ နီလာ	- - -	နေကန်ဂုဏ်အင် ကြီးလို့ကို
နေကန်ဂုဏ်အင် ကြီးလို့ကို
စိန်ဝဇီရာ	- - -	ဖြူအိပုလဲ ညွှန်လို့ကို
ဖြူအိပုလဲ ညွှန်လို့ကို
သီဂီ ဝရာ	- - -	လူနတ် မောဠိသွင်ပေကို
လူနတ် မောဠိသွင်ပေကို

ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ ယင်းဖွဲ့ထုံးနည်းနာကို စိစစ်ကြည့်လျှင် လယ်တီပဏ္ဍိတ ဆရာ
ဦးမောင်ကြီးသည် ရှေးထုံးကို အခြေခံ၍ တစ်ဆင့်တက်ကာ တီထွင်သည်ကို
အလွယ်နှင့်ပင် သိနိုင်ပါသည်။ ရှေးဆရာတို့သည် သူတို့၏ ခေတ်အဆက်ဆက်၌
မူလက ရှိနှင့်ပြီးသော ကဗျာဖွဲ့နည်းတို့အပေါ်၌ တစ်ဆင့်ထက်တစ်ဆင့် ညှဉ်

ကွန့်ကာ စပ်ဆိုခဲ့ကြသည်။ “တောင်တောရယ်သာ၊ မာလာကင်္ဂုဗ္ဗ” ဟူသော
 ဒွေးချိုးကဲ့သို့သော ကဗျာမျိုးမှ စ၍ တီထွင်လာခဲ့ကြရာ “တိုင်းပြေကို အထိကရ
 သနားနေကြ၊ မိုင်းရွှေကိုယ် ကဝိတပသတပါးမှာဖြင့်၊ စကိုင်းရွှေဘို အသိတက
 မတွေကလဲ မရှားသမို့၊ အဓိအဋ္ဌ သွားမယ်ပ ဘုရားဘက်ကတရား ဓမ္မစကြဝသီ၊
 (အိုကွယ်) အလှည့်ကျ မအားအောင်ပ၊ တပည့်မများချိန်မို့၊ တအားတက်ရပြီ”
 (မူရင်းအတိုင်း) အစချီသော မဟာလေးချိုးကြီးများ တိုးတက်ဖြစ်ထွန်းလာသည်
 မှာ ထိုကဲ့သို့သော တီထွင်မှုမျိုးကြောင့်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဆရာကြီး၏ ရုပ်ရည်ရူပကာသည် နုလည်း နု၏၊ ခန့်လည်း ခန့်၏။
 လူ နုသလောက် စာက နု၏။ လူ ခန့်သလောက် စာက ခန့်၏။ ထို့ကြောင့်
 ဆရာကြီးသည် အနုအယဉ် အခန့်အသန့်တို့ကြောင့် ဒိဋ္ဌဓမ္မ မြင်နေရသော မြန်မာ့
 လူ့ဘောင်လောကနှင့် ကင်းကွာနေလေသလောဟု တွေးတောစရာရှိ၏။ သို့ရာ
 တွင် ဆရာကြီး စီရင်ရေးသားသော ခင်မြင့်ကြီး ကဲ့သို့သော ကာလပေါ်ဝတ္ထုကို
 ဖတ်လျှင်ဖြစ်စေ၊ နတ်ရှင်နောင် ကဲ့သို့သော ရာဇဝင်ဝတ္ထုကို ဖတ်သည်ဖြစ်စေ၊
 နိတိပဋ္ဌရီ ကဲ့သို့သော ဒဿနကျမ်းကို ဖတ်သည်ဖြစ်စေ ဆရာကြီး၏ မျိုးရိုးဇာတိကို
 ခင်မင်လေးစားတတ်သော စိတ်ဓာတ်၊ ကာလသား ကာလသမီးတို့၏ တိုးတက်
 ရေးကို ရှေးရှုသော အာသီသ၊ မြန်မာတည်းဟူသော တိုင်းရင်းသားတို့၏ လွတ်
 မြောက်ရေးကို မျှော်လိုသောဆန္ဒ စသည်တို့ကို ကျွန်ုပ်တို့ တွေ့ကြရသည်။ မူလ
 ဓာတ်ခံကား မျိုးချစ်စိတ် နိုင်ငံချစ်စိတ် ဓာတ်ခံ ဖြစ်လေရာ၊ မဂ္ဂဇင်း ပရိသတ်တို့၏
 အကြိုက်ကိုလိုက်၍ တီတိတာတာ ဖွဲ့နွဲ့နေသည် ဖြစ်သော်ငြားလည်း နိုင်ငံရေး
 စိတ်ဓာတ်သည် သူ၏ အဇ္ဈတ္တသဏ္ဍာန်တွင် အမြဲကိန်းအောင်းလျက်ရှိသည်။
 ယင်းအတွင်းစိတ်ကို နှိုးပေးသော အသိုင်းအဝန်းထဲသို့ မရောက်မီ အလှနှင့် အချစ်
 သံသရာထဲတွင် တဝဲဝဲလည်လည် ဖြစ်၍ ဝတ်ကြောင်ကို လွတ်အောင်ရုန်းမည်ဟု
 မကြာခဏ ကြုံးဝါးပြီးလျှင် နိဗ္ဗိန္ဒတေးတို့ကို ရေးစပ်ရင်း အရွယ်လွန်သွားစရာ
 အကြောင်းရှိသည်။ တစ်နည်းဆိုသော် သူ၏ အမျိုးသားစိတ်ဓာတ်သည် အမြဲ
 ကဲ့သို့ ဖြစ်နေပေလိမ့်မည်။ သို့သော် မျိုးချစ် နိုင်ငံချစ် စိတ်ဓာတ်နှင့် မြန်မာတို့၏
 လွတ်မြောက်ရေး စိတ်ဓာတ်တို့၌ အလွန် ထက်သန်သော ဆရာကြီး သခင်
 ကိုယ်တော်မှိုင်းနှင့် ငယ်ပေါင်းကြီးဖော် မိတ်ဆွေဖြစ်လာရသောအခါ လယ်တီ
 ပဏ္ဍိတ ဦးမောင်ကြီးသည် နိုင်ငံရေး နယ်ပယ်ထဲသို့ မသိမသာ ဝင်ရောက်လာ
 သည်။ ဆရာကြီးနှစ်ဦးသည် တက်လူများ၏ လွတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းမှု၌ စိတ်တူ
 သဘောတူ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မည်ဟု စိတ်ကူးရကြသည်။ သို့သော် လယ်တီ
 ပဏ္ဍိတ ဦးမောင်ကြီးသည် သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းအရင် တမလွန်ဘဝသို့ ကူးပြောင်း

မုဂ္ဂလအဘိဓာန်
ခဲသောအခါ သူ၏ မူလဓာတ်ခံနှင့် နိုင်ငံရေး အာသီသတို့သည် မပေါ်မလွင် ရှိချေသည်။ အကယ်၍ သူသည် ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းနှင့် အတူတကွ အသက်ထက်ဆုံး လူ့ပြည်၌ နေသွားရပါမူ နယဉ်ခန့်သန့် ကဗျာဆရာကြီး လယ်တီပဏ္ဍိတ ဦးမောင်ကြီးသည် သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းနှင့်အတူ မျိုးချစ်စာဆို အဖြစ်ဖြင့် လယ်တီပဏ္ဍိတ သခင်ဦးမောင်ကြီး ဟူ၍ အမည်တွင်ကောင်း တွင်လိမ့် မည်ဟု တွေးဆဖွယ်ရှိလေသည်။

[ချယ်ရီမဂ္ဂဇင်း (အမှတ်စဉ် ၃၀-၃၉၊ ၁၉၈၇၊ ဧကန်တင်ဘာ၊ အောက်တိုဘာထုတ်) တွင် နယဉ်ခန့်သန့် ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ဝါရှိခဲသော ဆောင်းပါး ဖြစ်ပါသည်။]

ဦးဖိုးကျား

ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာတွင် ကျားအမျိုးမျိုးကို တွေ့ရသည်။ အာဖရိကတိုက်၌ တွေ့ရသော ကျားကို အာဖရိကကျား ဟူ၍လည်းကောင်း၊ တရုတ်နိုင်ငံ၌ တွေ့ရသော ကျားကို တရုတ်ကျား ဟူ၍လည်းကောင်း၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၌ တွေ့ရသော ကျားကို အိန္ဒိယကျား ဟူ၍လည်းကောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံ၌ တွေ့ရသော ကျားကို မြန်မာကျား ဟူ၍လည်းကောင်း ဒေသကို အစွဲပြု၍ အမျိုးမျိုး ခေါ်ဝေါ်ကြသည်။ ထိုကျားများမှာ တောတိရစ္ဆာန်တို့ကို လွှမ်းမိုးကြီးစိုးသော ကျားများ ဖြစ်သည်။ သမင် ဒရယ် ချေငယ် စိုင်ဆတ်တို့ကို ဖမ်းယူစားသောက်သဖြင့် ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်သည်ဟု ဆိုကြ၏။ တောထဲ၌ ဖမ်းယူစားသောက်ရာ ရှာမတွေ့သော အချိန်အခါတွင် ကျားသည် ရွာထဲဝင်၍ နွားကို ဆွဲသည်။ ထို့ကြောင့် တောင်သူလယ်သမား စသော ကျေးလက် တောရွာနေ လူထုက ကျားကို ရန်သူဟူ၍ အမှတ်ပြုလေ့ရှိကြသည်။ သို့သော် ကျားကို ထိုမျှလောက် အဘယ်ကြောင့် ကြမ်းကြုတ်ရသနည်းဟု မေးကြည့်လျှင် လူလည်း လူ့အလျောက် အစာရေစာ ရှာ၍စားဘိသကဲ့သို့ ကျားလည်း ကျားအလျောက် အစာရေစာ ရှာ၍စားပါသည်။ လူသည် လူ့သဘာဝအလျောက် မိမိစားလိုသော အမဲသားငါးကို သူတစ်ပါးအား အသတ်ခိုင်း၍ စားသောက်သည်။ ကျားသတ္တဝါများမှာမူကား သူတစ်ပါးကို ခိုင်းစရာမရှိ၍ မိမိတို့ ဘာသာဘာဝအလျောက် သားကောင်ကို ကိုယ်တိုင် ဖမ်းဆီးစားသောက်ရပါသည် ဟူ၍ ပြန်ပြောလိမ့်မည်။ သူ့ဆင်ခြေကို ကျွန်ုပ်တို့ လူသားများက မည်သို့ ပြန်လည်ချေပကြမည်နည်း။

ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျားနှင့် စကားနိုင်လှ၍ပြောရန် မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် တောတွင်းကျားကို တောမှာပဲ ထားလိုက်လျှင် ကောင်းပါလိမ့်မည်။ ကျွန်တော် ယခု ပြောလိုသော ကျားမှာ အလင်္ကာနည်းအရ နှိုင်းခိုင်းပြောဆိုသော မနုဿ ကျားများအနက် နိဗ္ဗာန်ကူးတို့ကို ပို့တတ်သော၊ သဘောကောင်းသော၊ ရုပ်ချောသော “ကျား” အကြောင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျား ဟူသောအမည်ကို လူတို့က အမျိုးမျိုး အသုံးပြုကြသည်။ အိန္ဒိယ လွတ်မြောက်ရေး ကြိုးပမ်းမှုနှင့် ဆက်စပ်၍ “အိန္ဒိယကျား” (ဝါ) “ဘင်္ဂလားကျား” ဟု အမည်တွင်သူမှာ ဆူဘတ်စ်ချန္ဒရာဘိတ် ဖြစ်သည်။ မြန်မာ့နိုင်ငံရေးတွင်လည်း “ကျားကြီး” ဟု အမည်တွင်ခဲ့သော ဦးဗဆွေ ဟူသော ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ထွန်းပေါ်ခဲ့ဖူး၏။ ပြည်သူ့တရုတ်နိုင်ငံကလည်း အရင်းရှင်နယ်ချဲ့တို့ကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ရာ၌ “စက္ကူကျား” ဟူသော အသုံးအနှုန်းကို တီထွင် သုံးစွဲခဲ့၏။ ထိုကျား ဤကျား ကျားအမျိုးမျိုးထဲတွင် သူတော်ကောင်းကျားကား မည်သူပါနည်း။

ယခု ကျွန်တော် ရည်ညွှန်းပြောဆိုနေသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးသည် မည်ရွေ့ မည်မျှ သူတော်ကောင်းတရားနှင့် ပြည့်စုံပါသနည်း ဟူသော အချက်ကို သူတော်ကောင်း မဟုတ်သော ကျွန်တော်က အဆုံးအဖြတ်ပေးပါလျှင် စော်ကားရာကျပါလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် သူ၏ အကျင့်သီလ စသည်တို့ကို ကျွန်တော် ဉာဏ်မမီဘဲနှင့် မပြောလိုပါ။ သူ့ဘဝသက်တမ်းတစ်လျှောက်တွင် သူ့ကို လူတကာတို့က အကျင့်သီလ ချွတ်ယွင်းဖောက်ပြန်သည်ဟု မည်သူကမျှ အမနာပံ ပြောဆိုခြင်းကို ကျွန်တော် တစ်ရံတစ်ဆစ်မျှ မကြားဖူးပါ။ ထို့ကြောင့် သူတော်ကောင်းကျားဟု ခေါ်လျှင် လွဲမှားစရာအကြောင်းမရှိဟု ထင်ပါသည်။ စင်စစ် ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်ကလည်း သူ့ကို သူတော်ကောင်းဟု ယုံကြည်ပါသည်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သူသည် စာအရေးအသား၌ တော်လည်း တော်၏။ ကောင်းလည်း ကောင်း၏ ဖြစ်သောကြောင့်ပေတည်း။

သူသည် နိဗ္ဗာန်ရွာသား မောင်ဖိုးကျား အဖြစ်ဖြင့် လူဖြစ်ခဲ့၏။ ကြီးပြင်းသောအခါ ထုံးစံအတိုင်း ဘုန်းကြီးကျောင်းနှင့် လောကဓာတ်ကျောင်းများတွင် ရှေးဦးစွာ ပညာရည်နို့ သောက်စို့ခဲ့ပြီးလျှင် ကိုယ့်ဒူးကိုယ်ချွန် ဥဿဟဖြင့် မိမိစားစရိတ်အတွက် မိမိကိုယ်တိုင် အလုပ်လုပ်ကာ ယုဒသန် ကောလိပ်ကျောင်းတွင် ခေတ်ပညာများကို သင်ယူခဲ့သည်။ ထို့နောက် ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ် လူငယ်တို့၏ ပညာရေး နိုင်ငံရေး လှုပ်ရှားမှုထဲတွင် ရိုးသားစွာ အတိုက်အခံလုပ်ပြီးနောက် အများသဘောကို ရိုးသားစွာ လက်ခံပြီးလျှင် သပိတ်မှောက်ကျောင်းသား လူငယ်ခေါင်းဆောင်တစ်ဦး အဖြစ်ဖြင့် ရှေ့ဆောင်လမ်းပြ ဆောင်ရွက်ခဲ့၏။ သူ၏ ဆောင်ရွက်ပုံမှာ ရိုးသားသော စေတနာ၊ တည်ကြည်သော သမာဓိဖြင့် မိမိ ယုံကြည်ချက်ကို အထမြောက်အောင် မိမိ သက်တမ်းရှိသရွေ့ မဆုတ်မနစ် ဆောင်ရွက်ပုံ ဖြစ်လေရာ၊ သူနှင့်တကွ သူ၏ ရဲဘော်ရဲဘက်တို့၏ ကျေးဇူးကြောင့် မြန်မာ့ပညာရေး သမိုင်းတွင် အမျိုးသား ပညာရေးစနစ်သည် နောင်လာလတ္တံ့သော ပညာရေးစနစ်တို့အတွက် မီးရှူးတန်ဆောင် ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း သူ့ကို

myanmar.com

လူထုက အမျိုးသားပညာဝန် ဦးဖိုးကျား ဟူ၍ သိရှိနားလည် ကြည်ညိုကြလေသည်။

“အမျိုးသားပညာဝန် ဦးဖိုးကျား” ဟူသော အမည်ဖြင့် တိုက်စိုးသည် မကြာမီက အတ္ထုပ္ပတ္တိ စာတစ်အုပ်ကို ရေးသားပုံနှိပ် ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ထိုစာအုပ်ထဲတွင် ဦးဖိုးကျား၏ ဘဝဖြစ်စဉ် အခြေခံတို့သည် ပြည့်စုံသင့်သလောက် ပြည့်စုံစွာ ပါဝင်ပြီး ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်သည် ဦးဖိုးကျား အတ္ထုပ္ပတ္တိကို တိုက်စိုးနှင့် နင်လား ငါလား အပြိုင်ရေးရန် မရည်ရွယ်ပါ။ သပိတ်မှောက်ကျောင်းသား ဘဝမှနေ၍ မြန်မာပြည်ဖွား တိုင်းရင်းသား လူငယ်များအတွက် အမျိုးသားပညာရေးစနစ်ကြီး ထွန်းကားလာအောင် “ကျား” တည်းဟူသော ကလောင်ဖြင့် လှုံ့ဆော်ပညာပေးခဲ့သော အကြောင်းအရာတို့မှ အစပြု၍ “ကျား” ဟူ၍ ရုပ်ဆောင်နေသော အပုပ်ကောင်ကြီးကို ထန်းတပင် မြို့သူမြို့သားတို့က အသုဘပို့ဆောင်ကြသည့် လွမ်းစရာ အဖြစ်အပျက်အထိ အကွက်စေ့စေ့ ရေးသားထားသည်ကို ကျွန်တော် ဖတ်ရှုရသောအခါ ကျွန်တော့်အား စာပေမျိုးစေ့ ချပေးခဲ့သော ကြားဆရာ မြင်ဆရာ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးကို လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ငါးဆယ်ကျော်က မြင်မိ တွေ့မိသကဲ့သို့ မြင်တွေ့မိပါသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုသော် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီးအပေါ်၌ တင်ရှိအပ်သော စာပေကျေးဇူးတို့ကို အောက်မေ့မိသည်။ ဤသည်တွင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီး၏ စာပေအရိပ်အာဝါသသည် ကျွန်တော့်အပေါ်၌ လွမ်းမိုးခဲ့ပုံ အဖြစ်အပျက်တို့ကိုလည်း ပြန်လည် ဆင်ခြင်မိသည်။ ယခု ဤအကြောင်းကို ရေးသားလိုပါသည်။ တိုက်စိုး၏ စာအုပ်သည် ကျွန်တော့်အား ယင်းကဲ့သို့ ရေးသားလိုစိတ်ကို လှုံ့ဆော်ပေးကြောင်း ရေးဦးစွာ ကျေးဇူးတင်စကားကို ပဏာမခံလိုပါသည်။

မြောင်းမြမြို့ မြောက်ပိုင်း ဇာတ်ရုံရှိရာသို့ ရဟန်းရှင်လူ ပရိသတ်တို့သည် ပျားပန်းခပ်မျှ သွားလာလှုပ်ရှားနေကြသော မြင်ကွင်းကို ကျွန်တော် ယနေ့တိုင် သတိရနေပါသည်။ ထိုအချိန်က မိုးမချုပ်သေးပါ။ သို့သော် လူတကာ ရေးကြီး သုတ်ပျာနှင့် ဇာတ်ရုံထဲ၌ စုဝေးနေကြသည်။ ဂရိတ်ဦးဖိုးစိန်ကို အကြောင်းပြု၍ လာကြလေသလော။ “မေတ္တာနှင့် သူရာ” အမည်ရှိ ပထမဆုံး မြန်မာရုပ်ရှင် ဇာတ်ကားကို ပြသသည့်အတွက် လာကြလေသလော။ ကျွန်တော် မှတ်မိသရွေ့မှာ ယင်းကိစ္စအတွက် မြောင်းမြ မြို့သူမြို့သားတို့ တစ်ခဲနက် လှုပ်ရှားခဲ့ကြသည်ကို မှတ်မိပါသည်။ သို့သော် မိုးမှမချုပ်သေးမီ ပရိသတ်တို့ ထိုမျှ လှုပ်လှုပ်ရွရွ ဖြစ်နေကြသည်မှာ ဇာတ်ပွဲ ရုပ်သေးပွဲထက် အကြောင်းထူးရပေမည်။

ကျွန်တော်တို့မှာ လူမှန်းသိတတ် မသိတတ် အရွယ်မျှသာ ရှိသေးသော ကြောင့် မြောင်းမြမြို့မြောက်ပိုင်း ဇာတ်ရုံကြီး၌ အလွန် ပွဲစည်နေသော အကြောင်း

တရားကို ကြိုတင်၍ မသိခဲ့ပါ။ ထို့ကြောင့် ထိုစဉ်က ကျွန်တော် နေထိုင်ရာ မြောင်းမြမြို့ မြောက်ပိုင်း လေးလမ်းထိပ်တွင် မောင်းထုသူက တခုခု ကြေညာသော အခါကျမှ တပ်အပ်သေချာ အကြောင်းသိရပါတော့သည်။ မောင်းသမားက ယနေ့ ညနေအချိန်တွင် မြောက်ပိုင်းဇာတ်ရုံ၌ အမျိုးသားပညာဝန် ဦးဖိုးကျားက မြန်မာ ရာဇဝင်အကြောင်း ဟောပြောပါလိမ့်မည်ဟု ဟစ်အော်ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် ထိုစဉ်က မြောင်းမြမြို့ တိုင်းရင်းသား အထက်တန်း ကျောင်းတွင် စာသင်နေပါသည်။ နေ့လယ်က ကျွန်တော်တို့ကျောင်းသို့ အမျိုးသား ပညာဝန် ဦးဖိုးကျား လာရောက်၍ ကျောင်းစစ်ပါသည်။ ထိုစဉ်က ဦးဖိုးကျားသည် သျှောင်တစောင်းထုံး၍ ပွင့်ရိုက်ခေါင်းပေါင်းကို အုပ်ပေါင်း ပေါင်းကာ ပင်နီရင်ဖုံး အင်္ကျီနှင့် လုံချည်ဖားဖားကို ဝတ်ဆင်ထားသည်။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲ၌ ဦးဖိုးကျား ဆိုသူသည် ဧရာမလူကြီး ဖြစ်သည်ဟု ထင်ပါသည်။ သူ့ကို ကျွန်တော်တို့က အဘိုးကြီးအရွယ်ဟု မယူဆခဲ့ရိုး အမှန်ပါ။ သို့သော် ကျွန်တော်တို့၏ ဦးလေး ဦးကြီး၊ ဘကြီး ဘထွေးများ၏အရွယ်နှင့် နှိုင်းကြည့်လျှင် အတူတူဖြစ်သောကြောင့် ကျွန်တော်က ကျွန်တော့်ဦးလေးကို ဧရာမလူကြီးဟု ထင်မိသည့်အတိုင်း ဦးဖိုးကျား ကိုလည်း ဧရာမဟု ထင်မိပါသည်။ ထိုစဉ်က ဦးဖိုးကျား ဝတ်ထားသည်မှာ လုံချည်လော၊ တောင်ရှည်ပုဆိုးလော ကောင်းစွာ သဲသဲကွဲကွဲ မမှတ်မိပါ။ သို့သော် ယောပုဆိုး ယောလုံချည် တစ်ခုခုဖြစ်သည် ဟူ၍ကား ရေးတေးတေး ပေါ်ပါသည်။ ဦးဖိုးကျားသည် တိုင်းရင်းဖြစ် ပင်နီနှင့် ယောလုံချည်၊ ယောပုဆိုး၊ ယောထဘီ တို့ကို တိုင်းရင်းသားတို့ ဝတ်ဆင်ရန် ကိုယ်တိုင် ဟောပြော၍ ကိုယ်တိုင် ဝတ်စား ဆင်ယင်ခဲ့သူ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။ ယခု ဦးဖိုးကျား အနှစ် ငါးဆယ်ကျော်က ပုံပန်းသဏ္ဍာန်ကို စိတ်ထဲတွင် ပြန်လည် အောက်မေ့လိုက်သောအခါ၊ ထိုစဉ်က ဦးဖိုးကျားသည် ယခု ကျွန်တော့်သား၏ အရွယ်၌ပင် ရှိပေဦးမည်။ စင်စစ် ထိုစဉ် ကာလက ဦးဖိုးကျားအသက်ကို တွက်စစ်ကြည့်သောအခါ သုံးဆယ်သီသီကျော် ရုံမျှသာ ရှိသေးသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

ကျွန်တော်က ဦးဖိုးကျားကို ဧရာမလူကြီးဟု ထင်ရုံသာ ထင်သည်။ ကျွန် တော်တို့၏ ဆရာကြီး ဦးဖိုးချိန်နှင့် အတန်းပြဆရာ ဦးမောင်ကြီးတို့ကမူ ဦးဖိုးကျား ကို ဦးတပ်၍ လေးစားစွာ ရိုသေဆက်ဆံကြသည်။ သူတို့ကလည်း ဦးဖိုးကျားကို အကယ်ပင် ဧရာမလူကြီးဟု နှလုံးပိုက်ကြသည် မဟုတ်ပါလော။ ဦးဖိုးကျား၏ ကျောင်းစစ်ဆေးရေးလုပ်ငန်း ပြီးသောအခါ ကျွန်တော်တို့ကို အင်္ဂလိပ်စာနှင့် မြန်မာစာ နှစ်ဘာသာ တွဲ၍ပြရသော ဆရာ ဦးမောင်ကြီးက သူ သင်ကြားသော ဝေဿန္တရာ ဇာတ်တော်ကြီး ဟိမဝန္တာ ချီးမွမ်းခန်းတွင်ပါသည့် လေသံအတိုင်း

ဦးဖိုးကျား မြန်မာစာ အလွန်တော်ကြောင်း၊ ရာဇဝင်ကို အလွန်နိုင်ကြောင်း၊ မြန်မာ တိုင်းရင်းသားတို့၏ မျိုးချစ်စိတ်ကို ထက်သန်အောင် ဟောပြောတတ်ကြောင်း ကျွန်တော်တို့အား ပြန်ပြောပါသည်။ ယင်းပြန်ပြောသော စကားထဲတွင် တရားပွဲ ရှိသည့်အကြောင်း ပြောဆိုခဲ့သည်ကိုလည်း ယခု ပြန်၍ သတိရမိပါသည်။ သို့သော် ရေရေလည်လည် နားမလည်ခြင်းကြောင့် ယင်းတရားပွဲ ဆိုသည်မှာ ဦးဖိုးကျား၏ တရားပွဲမှန်း ထိုစဉ်က မသိခဲ့၊ မောင်းဆော်မှသာ သိပါသည်။

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်သည် ကျွန်တော့် ညီအစ်ကိုတော် ချစ်ဖေကို အဖော် ညှိ၍ ဦးဖိုးကျား၏ တရားပွဲကို တက်ရောက် နားထောင်ပါသည်။ ဦးဖိုးကျားသည် မြေဖြူခဲကို လက်မှာကိုင်၍ ကျောက်သင်ပုန်းကြီး၌ ပုံစံဇယားများကို ရေးဆွဲကာ ဟောပြောပါသည်။ ကျွန်တော်သည် ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ် ကျောင်းသားသပိတ် မပေါ်မီက အစိုးရကျောင်းတွင် မြန်မာရာဇဝင် တစ်ပိုင်းတစ်စကို ကြိုကြားကြိုကြား သင်ယူ ခဲ့ရသည်။ ကျွန်တော်တို့ ဖတ်ရှုရသော ကျောင်းသုံး ရာဇဝင်စာအုပ်မှာ ပညာ မင်းကြီး အက်စ်ဒဗလျူ ကော့က္ကစ^၁ ဆိုသူ ရေးသားသော မြန်မာရာဇဝင် ဖြစ်သည်။ ထိုရာဇဝင် စာအုပ်ထဲတွင် မြန်မာဘုရင်မင်းမြတ်တို့ အုပ်ချုပ်ရေး ညံ့ဖျင်းခြင်း၊ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်ခြင်း၊ ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်ခြင်း စသည်တို့ကို အဓိကထား၍ ဖော်ပြ ပါသည်။ ကျွန်တော်သည် စာမဖတ်တတ်မီကပင်လျှင် မိဘ ဘိုးဘွားတို့၏ ပါးစပ် ပြော ရာဇဝင်ပုံပြင်တို့နှင့် ကြီးပြင်းလာသူ ဖြစ်ရာ၊ ကော့က္ကစ၏ အဘော်ကို သဘောမတွေ့ပါ။ သို့သော် နုနယ်သောအရွယ်တွင် သူ့အဘော်ကို စောဒက လည်း မတက်တတ်။ စိတ်ထဲ၌ အနည်းငယ် အောင့်သက်သက် ဖြစ်မိရုံမျှသာ ဖြစ်မိပါသည်။ အောင့်သက်သက် ဖြစ်ရခြင်းမှာ ကျွန်တော့်အား မိဘ ဘိုးဘွားများက သီပေါမင်းအကြောင်းကို သနားစရာ၊ လွမ်းဆွတ်စရာ၊ ကြေကွဲစရာ ပြောဟော ထားခဲ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော့် မိဘ ဘိုးဘွားများသည် မိမိ လူမျိုး၊ မိမိ စာပေ၊ မိမိ သမိုင်းအကြောင်းကို ဝါသနာမပါခဲ့ပါလျှင် ကျွန်တော်ကဲ့သို့သော မလောက်လေး မလောက်စားအရွယ် ကလေးသူငယ် အဖို့မှာ အင်္ဂလိပ် ပညာ မင်းကြီး ဆိုသောသူ ပြောစကားကို ဘုရားဟောဟု မှတ်ထင်ကောင်း မှတ်မိပေ မည်။ ထို့ပြင် ကျွန်တော်တို့ခေတ်မှာ အမျိုးသား လှုပ်ရှားမှုကြီးကို ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ကျ ပါဝင်ကြသောခေတ် ဖြစ်လေရာ၊ ကျွန်တော်တို့လိုအရွယ်၌ နိုင်ငံရေး အမြင် ဟူ၍ ဘာမျှမရှိသေးသည့်တိုင်အောင် ကိုယ့်လူမျိုး ကိုယ့်နိုင်ငံ ကိုယ်မင်း ကိုယ်ချင်းကို နာမ်နှိမ်၍ ရေးသောအချက်တို့၌ အလွန် ခံပြင်းမိကြသည်။ သို့သော် မခံချင်သောစိတ်သာ ရှိသည်၊ ဘာမျှလည်း မချေပတတ်ပါ။

၁ S. W. Cocks

ကျွန်တော်တို့ လူငယ်များကို ဖယ်ထားပါ။ လူကြီးများကို ပြန်ကြည့်ကြပါဦး။ ထိုခေတ်က လူကြီးများ ကိုယ်တိုင်ကလည်း ကိုယ့်လူမျိုး ကိုယ့်ရာဇဝင်ကို စနစ်တကျ ကောင်းစွာ သိကြသည် မဟုတ်။ စိုးမိုးချယ်လှယ်သူ အင်္ဂလိပ်တို့၏ အပြောအဆို အရေးအသားတို့ကိုသာ ဟုတ်နိုးနိုး လက်ခံနေကြသည်။ ပျမ်းမျှ၍ ပြောဆိုရသောကြောင့် အများတကာ သည်လိုပဲဟု ဆိုရန်ရှိသည်။ သို့သော် ရှေးမိနောက်မိ မျိုးချစ်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများမှာမူကား ကျွန်တော် လူမှန်းသိသောအရွယ်သို့ ရောက်သည့်တိုင်အောင် “အရှင်နှစ်ပါး” ဟူသော တမ်းတချက်ကို စကားထဲ အမြဲ ထည့်၍ပြောလေ့ ရှိပါသည်။ သို့သော် ရာဇဝင်လိုက်စားသူတို့ကလွဲ၍ ကျန် သာမန် အရပ်သူ အရပ်သားတို့ကား အင်္ဂလိပ်၏ အဆိုကို ကျွန်တော်တို့ လူငယ်များနည်းတူ ဘာမျှ ပြန်လည်ချေပခြင်း မပြုတတ်ရှာချေ။

သို့သော် ဦးဖိုးကျားက စကားပြောကောင်းကောင်းနှင့် ဟောလိုက်သော အခါ ပရိသတ်တို့အထဲမှာ ငါတို့ မချေပတတ်သော ကိစ္စကို ဦးဖိုးကျားက ချေပတတ်သဟေ့ ဟူ၍ အုတ်အုတ်ကျက်ကျက် ဖြစ်သွားပုံကို ကျွန်တော် အကဲခတ်မိပါသည်။ အကဲခတ်မိသည် ဆိုရာ၌လည်း ကျွန်တော်သည် ထိုနုနယ်စဉ်ကာလက သုခမိန်ပဏ္ဍိတ်တို့၏ အသွင်ကိုဆောင်၍ အကဲခတ်ခြင်း မဟုတ်။ ကာလ ကြာညောင်း၍ မိမိဖတ်သောစာကို မိမိကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် ဟိုဘက် သည်ဘက် ချိန်ထိုးကြည့်ကာ အဓိပ္ပာယ်ဖော်နိုင်သောအရွယ်ရောက်မှ “ဪ ဦးဖိုးကျား ပြောခဲ့တုန်းက ပရိသတ် တုံ့ပြန်မှုက ဒီလိုကိုး” ဟု သဘောပေါက်မိခြင်းကို ယခု ပြန်ပြောင်းပြောဆိုနေခြင်း ဖြစ်ပါ၏။

ဦးဖိုးကျား ဟောခဲ့သော အကျယ်ဝိတ္ထာရတို့ကို ကျွန်တော် နားမလည်။ လူကြီးပရိသတ်က လက်ခုပ်ဖြောင်းဖြောင်းတီးသောအခါ ကျွန်တော်လည်း အများတကာနှင့်အတူ ရောယောင်၍ တီးမိပါ၏။ သို့သော် ဦးဖိုးကျား ပြောဆိုခဲ့သော မြန်မာနိုင်ငံကို သုံးကြိမ် သုံးလည် စည်းရုံးခဲ့သည် ဆိုသောအကြောင်းကိုမူ မှတ်မိပါသည်။ အနော်ရထာမင်း လက်ထက်က တစ်ကြိမ်၊ ဘုရင့်နောင် လက်ထက်က တစ်ကြိမ်၊ အလောင်းဘုရား လက်ထက်က တစ်ကြိမ် မြန်မာတို့ စည်းလုံးညီညွတ်၍ မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီးကို ထူထောင်ခဲ့သည် ဆိုသောအကြောင်းမှာ ကျွန်တော်တို့၏ လူငယ်များ အသည်းထဲ၌ စွဲ၍ကျန်ရစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့၏ နုနယ်သော ဦးနှောက်ထဲ၌ပင်လျှင် ဤကဲ့သို့ စွဲ၍ကျန်ရစ်ခဲ့ပါလျှင် မျိုးချစ်စိတ်များ ပြန်လည် ထွန်းကားနေသော အချိန်တွင် လူကြီးများ၏ နှလုံးသားနှင့် ဦးနှောက်ထဲတွင် မည်သို့ စွဲ၍ကျန်ရစ်မည်ကို စဉ်းစား၍သာ ကြည့်ကြပါတော့။

ဤကဲ့သို့ ဦးဖိုးကျားက ကျွန်တော်တို့ လူငယ်များအပေါ်၌ လည်းကောင်း၊

mgjye.com

လူကြီးများအပေါ်၌ လည်းကောင်း ပြုစုခဲ့သော ကျေးဇူးကို ထိုခေတ်နှင့် မကြုံကြိုက် ခဲ့သောသူတို့အဖို့ သာမညဟု ထင်ကောင်း ထင်မိလေမည်လော မပြောတတ်ချေ။ သို့သော် ဦးဖိုးကျားက ဇာတိမာန် တက်ကြွစေဖို့ရာ ဟောပြောခဲ့ခြင်းမှာ အလွန် တာသွားပါသည်။ အကယ်၍ ကျွန်တော်တို့၌ ထိုဇာတိမာန် မရှိလျှင် ကျွန်တော် တို့၏ လွတ်မြောက်ရေး ကြိုးပမ်းမှုသည် အစာမကြေ၍ ကယောင်ကတမ်း အိပ်မက် မက်သော အခြေအနေ၌သာ ရှိပေမည်။ သို့သော် ထိုဇာတိမာန်ကို အကြောင်းပြု၍ လှုပ်ရှားမှု အမျိုးမျိုးတို့ ဆက်တိုက် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်ကို မျက်မှောက်သမိုင်း လေ့လာသူအများ အားလုံးသိပြီး ဖြစ်သည်။

ထိုဟောပြောပွဲတွင် ဦးဖိုးကျား သုံးစွဲသော စကားတစ်ခွန်းမှာ ကျွန်တော့် စိတ်ထဲ စွဲ၍ကျန်ရစ်သည်။ တစ်ရံရောအခါက ကျွန်တော်သည် ဂန္ထလောက မဂ္ဂဇင်း တွင် “ခေတ်သစ် မြန်မာစကားပြေ” ဟူသော ခေါင်းစည်းနှင့် အင်္ဂလိပ်လို ဆောင်းပါးတစ်စောင်ကို ရေးခဲ့ဖူး၏။ ထိုစဉ်က ကျွန်တော်သည် ဦးဖိုးကျား၏ စကားကို ထည့်သွင်း ဖော်ပြခဲ့ဖူးသည်။ မိတ်ဆွေ သူငယ်ချင်းတို့က ထိုစကားကို အဘယ်က ရသနည်းဟု အကိုးအကားနှင့်တကွ ဖော်ပြရန် တိုက်တွန်းခဲ့ကြသည်။ စင်စစ် ထိုစကားကို ဦးဖိုးကျားသည် သူ၏ အရေးအသားများ၌ ထည့်သွင်းရေးသား မိလျှင်လည်း ရေးသားမိမည်၊ မထည့်သွင်းဘဲ နေလျှင်လည်း နေမိလိမ့်မည်။ သို့သော် ကျွန်တော် ငှားရမ်း သုံးစွဲလိုက်သော စကားမှာ ဦးဖိုးကျား၏ ပြောစကား သာ ဖြစ်သည်။ မည်သည့်အကြောင်းကိစ္စကို ရည်ညွှန်းပြောဆိုကြောင်း ကျွန်တော် မမှတ်မိတော့ပါ။ သို့သော် ဦးဖိုးကျားက လက်တန်းဟောရင်းနှင့် ကိစ္စတစ်ခုသို့ ရောက်သောအခါ “ကောင်းကင်း ကောင်း၏၊ မမွန်သေး” ဟု ပြောလိုက်ပါသည်။ ကောင်းလျှင် မွန်၏။ မွန်လျှင် ကောင်း၏။ ဤကဲ့သို့ ဝေါဟာရ အရင်းနှစ်ခုကို အဓိပ္ပာယ်တစ်ခုတည်း တန်းတူပြု၍ ကောင်းမွန်၏ဟု ကျွန်တော်တို့ ပြောကြဆိုကြ ရေးကြသည်။ သို့သော် ဦးဖိုးကျားက ကောင်းနှင့် မွန်ကို ကတ္တားခြား၍ ဆိုလိုက် သောအခါ ကျွန်တော်တို့အဖို့ ဝေါဟာရတ္ထ သဘာဝကို ပို၍ မြင်လာကြသည်။ ပို၍ အရသာခံယူတတ်ကြသည်။ ပို၍အလေးအနက်ကို ချင့်ချိန်နိုင်ကြသည်။ ဂျွန်တော်သည် နောင်အခါ၌ တောက်တိုမည်ရ စာများကို ရေးသားသော အလေ့ အကျင့် ရရှိလာသည့်အခါ ဦးဖိုးကျား၏ ဥပနိသျှကို အလိုအလျောက် ခံယူမိပါ သည်။

ဦးဖိုးကျား၏ စကားပြေထဲ၌ အင်အားစွမ်းမာန်များစွာကို တွေ့ရပါလိမ့် မည်။ ယင်းအင်အားမှာ ယင်းကဲ့သို့ ဝေါဟာရ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို တိကျစွာသိရှိ၍

ဝေါဟာရတို့ကို သူ့အဓိပ္ပာယ်နှင့်သူ နေသားတကျ အသုံးချတတ်ခြင်းကြောင့် ဦးဖိုးကျား၏စာကို အားရှိသည်ဟု ဆိုရပါသည်။

ဦးဖိုးကျား၏ မြောင်းမြ တရားပွဲခေတ်တွင် ဦးဖိုးကျားသည် မြေစမ်း ခရမ်းပျိုးဆဲပင် ဖြစ်သည်ဟု ထင်ပါသည်။ ဦးဖိုးကျားသည် ကောလိပ်ကျောင်းသား ဘဝက စ၍ ဆောင်းပါးများကို ရေးစပြုလာကြောင့် မှတ်သားမိဖူးသည်။ သပိတ် မှောက်ကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဦးဖိုးကျား၏ စာတန်းများသည် အတော်ပင် ထိရောက် သော စာတန်းများ ဖြစ်သည် ဆိုသည်ကိုလည်း ကျွန်တော် ကြားဖူးပါသည်။ သို့သော် ထိုစဉ်က ထိုစာတန်းများကို ကျွန်တော် မတွေ့ဘူးပါ။

ဦးဖိုးကျား၏ စာနှင့် ကျွန်တော် ပထမဦးဆုံး တွေ့ထိရသည်မှာ ဘီလပ် သွား ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦး ဖြစ်သော ဦးထွန်းရှိန်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိနှင့် ပုသိမ်ရာဇဝင် စာအုပ် ထွက်လာသောအခါ၌ ဖြစ်ပါသည်။ မြောင်းမြမြို့တွင် ဗုဒ္ဓဘာသာ ကလျာဏ ယုဝ အသင်းနှင့် သုစရိတယုဝ အသင်းကို ၁၉၂၀-၂၁ ခုနှစ် နောက်ကာလတွင် တည်ထောင်၍ မြောင်းမြမြို့ အစိုးရ အလယ်တန်း (ယခု အထက်တန်း) ကျောင်းရှေ့ စာရေးကုန်းလမ်းတွင် အိမ်ခန်းတစ်ခန်းကို ငှားပြီးလျှင် အသင်းတိုက်အဖြစ်ဖြင့် ထားရှိသည်။ ထိုအသင်းတိုက်တွင် စာကြည့်တိုက်ကိုလည်း ဖွင့်လှစ်ထားသည်။ ထိုအသင်းတွင် ကျွန်တော်၏ ဦးလေးတော် တစ်ဦးသည် အသင်းသား ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော့်ဦးလေးကို အကြောင်းပြု၍ ကျွန်တော်သည် အသင်းစာကြည့်တိုက်၌ ရှိသော သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်းတို့ကို ဖတ်ရှုလေ့ရှိသည်။ ဦးထွန်းရှိန်သည် မြောင်းမြမြို့သို့ လာရောက်၍ တရားဟောပြီးနောက် ပုသိမ်ကို ခရီးဆက်ရာ ပုသိမ် မြို့၌ ကွယ်လွန်အနိစ္စရောက်လေသည်။ မကြာမီပင် အသင်းတိုက်သို့ ရွှေတလေး အမည်ခံ ကာတွန်း ဦးဘကလေး၏ ဦးထွန်းရှိန် ဈာပနအကြောင်း ကာတွန်း လေးချိုးစာအုပ်နှင့် အထက်ဖော်ပြရာပါ ဦးထွန်းရှိန် အတ္ထုပ္ပတ္တိနှင့် ပုသိမ်ရာဇဝင် အကြောင်း စာအုပ်များ ရောက်ရှိလာပါသည်။ ဤသည်တွင် ဦးဖိုးကျား၏ နားလည် လွယ်အောင် အဓိပ္ပာယ် ထိထိမိမိနှင့် ရေးသားထားသော စကားပြေများကို ရှေးဦး စွာ ဖတ်ရှုခွင့်ရပါသည်။ ဤသည်တွင် ဦးဖိုးကျား၏စာကို စွဲစပြုလာပါသည်။ ထိုသည်မှစ၍ ဦးဖိုးကျား ရေးသားသောစာများ ပါရှိသည့် မဂ္ဂဇင်း ဂျာနယ်တို့ကို မှန်မှန် ဖတ်ရှုခဲ့ရာ၊ “မြန်မာ့ဂုဏ်ရည်” ကဲ့သို့သော စာအုပ်မှသည် “ကိုယ်တွေ့ ဝတ္ထု” စာအုပ်အထိ အားလုံးတို့သည် ကျွန်တော်၏စိတ်ကို ဆွဲငင်သိမ်းကျုံး၍ ယူခဲ့ကြသည်။

ဦးဖိုးကျားသည် သပိတ် အရေးတော်ပုံ၌ သပိတ်မှောက်ချိန် တန် မတန် ဆိုသောအကြောင်းကို “ခါချဉ်ကောင် မာန်ကြီး၍ တောင်ကြီးဖြိုမည်ကြံ ခါးက

မသန်" ဆိုသော စကားပုံဖြင့် စောဒကတက်ခဲ့သူ ဖြစ်၏။ သို့သော် အများစုက သပိတ်မှောက်ရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်သောအခါ၊ ဦးဖိုးကျားသည် အများဆုံးဖြတ်ရာကို နာယူရုံမျှမက ဆုံးဖြတ်ချက်၏ နောက်ဆွယ်တွင် ပါလာသော လုပ်ငန်းတို့ကို သေသည်အထိ အစဉ်တစိုက် လုပ်ဆောင်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အမျိုးသား ပညာရေးကောင်စီ ဖွဲ့စည်း၍ တိုင်းရင်းသားကျောင်းများကို ပြည်ရွာအနှံ့ ထူထောင် သည့် လုပ်ငန်းတွင် ဦးဖိုးကျား၏ လုံ့လဥဿဟ ပါသည်ချည်းပင် ဖြစ်သည်။ အမျိုးသား ပညာရေးစနစ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပေါ်လစီ ချမှတ်သူတို့အထဲတွင် ဆာ ဦးမောင်ကြီး (အမ်၊ အေ)၊ ဦးအမ်အမ်အုန်းခိုင်၊ ဘကြီးဘဘော၊ ဒေါက်တာသိမ်း မောင်၊ ဝတ်လုံတော်ရ ဦးပု၊ ဝတ်လုံတော်ရ ဦးကိုကို (သထုံ) စသည်တို့ ပါဝင် ကြသည်။ ယင်းပေါ်လစီများကို လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်ပေးကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ဦးဖိုးကျား၊ ဦးစိုးဝင်း၊ ဦးထွန်းညို၊ ဆရာ ဦးလူဖေဝင်း၊ ဆရာကြီး ဦးဘလွင် စသောသူတို့ ပါဝင်ကြသည်။ စင်စစ် ဦးဖိုးကျားသည် အမျိုးသား ပညာရေး စနစ်ကို အစအဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့ကြသူများတွင် ဉာဏ်စွမ်း ဝီရိယစွမ်း နှစ်ပါးစလုံးဖြင့် စိတ်အားထက်ထက်သန်သန် ဆောင်ရွက်ခဲ့သူဖြစ်၍ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တို့၏ အထူးလေးစားခြင်းကို ခံယူရသောပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်လေသည်။

ဦးဖိုးကျား အနုပညာမြောက်သော စာပေအရေးအသား များစွာတို့ကို အမျိုးသား ပညာရေး မဂ္ဂဇင်းတွင် တွေ့နိုင်သည်။ ဦးဖိုးကျားသည် မြန်မာ့ရိုးရာ ယဉ်ကျေးမှု ထိန်းသိမ်းခြင်း၌ အပြောမဟုတ် အလုပ်နှင့် ထိန်းသိမ်းသူ ဖြစ်ကြောင်း သူ၏ ပင်နီရင်ဖုံးနှင့် ယောလုံချည်ကပင် သက်သေခံနေသည် ဖြစ်၍ အထူးချဲ့ထွင် ဖွဲ့နွဲ့ရန် မလို။ သို့သော် ရိုးရာ ယဉ်ကျေးမှုကို ထိန်းသိမ်းသည် ဆိုခြင်းကြောင့် ရှေးရိုးသမားကြီးဟု ယူဆလျှင် တက်တက်စင် လွဲလိမ့်မည်။ အဘယ့်ကြောင့် ဆိုသော် လက်ရှိ မကောင်းသောစနစ်တို့ကို ပစ်ပယ်၍ အသစ် တော်လှန်ပြောင်းလဲ ခြင်းကိုလည်း ကိုယ်ထိလက်ရောက် တိုက်တွန်းနှိုးဆော် ဆောင်ရွက်ခဲ့သူ ဖြစ် သည်။ အမျိုးသား ပညာရေး မဂ္ဂဇင်းတွင် စတင်ရေးသားသော မြန်မာဇာတ်သဘင် ပြုပြင်ရေး ဆောင်းပါးကို ဖတ်ကြည့်လျှင် ရှိရင်းစွဲ စနစ်တို့ကို အသစ် အသစ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရန် မည်မျှ စိတ်အားထက်သန်သည်ကို တွေ့ရပါလိမ့်မည်။ ထိုနည်း တူကပင် မြန်မာစာ အကျဉ်းရေးနည်းကိုလည်း ဝဇီရဗုဒ္ဓိ ဦးဖိုးစိန်နှင့်အတူ အသစ် တီထွင် ပြုပြင်ရန်ကိုလည်း လှုံ့ဆော်ခဲ့ဖူးသည်။

ဦးဖိုးကျားက သူ၏ "မိဒုက္ခ တစ်ယောက်အကြောင်း" ကိုယ်တွေ့ဝတ္ထုတို တွင် အောက်ပါ အကျဉ်းရေးနည်းဖြင့် နိဒါန်းပျိုးထားသည်။

ကျွန်ုပ်သည် ဟင်္သာတမြို့ပိုင်။ မဲးဇလီကုန်းအရပ်ရှိ။ အိမ်တစ်အိမ်၌

တည်းခိုနေစဉ်။ နံနက် ၁၀-နာရီ အချိန်ခန့်တွင် မိန်းမရွဲရွဲတစ်ယောက် အိမ်ရှေ့သို့ ရောက်လာ၍။ အင်္ဂုကိုသိလျှင် ပြောစံးပါးဟု ဆိုလာလေ၏။

၎င်းမိန်းမမှာ အသက် ၂၅ နှစ်ကျမျှသာ ရှိသလည်း။ ၃၀ လောက် ထင်ရသ့်။ အလွန်အလွန် ဆင်းရဲသော သတ္တဝါ ဖြစ်လေသ့်။

အထက်ပါ စကားရပ်များ၌ “သ့်” ကို “သည်”၊ “ရွဲ” ကို “ရွယ်”၊ “စံး” ကို “စမ်း”၊ “ကျ” ကို “ကျော်”၊ “သ်” ကို “သော်” ဟု ဖတ်ရမည်။ ဦးဖိုးကျား၏ ဓာတ်ခံမှာ အသစ် အသစ်သို့ ပြောင်းလဲလိုသော ဓာတ်ခံ ဖြစ်သည်။ ခေတ်၏ သဘာဝအလျောက် ပြောင်းလဲလိုသောဓာတ်ခံ ပြင်းထန်သော ဒီဂရီကိုလိုက်၍ ပြုပြင်ရေး၊ တော်လှန်ရေး ဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်ကြ၏။ ထိုခေတ်က သဘာဝမှာ ရုတ်ခြည်း အုံကြွ၍ ပြောင်းလဲသော သဘာဝ မဟုတ်၊ သို့သော် ယင်းကဲ့သို့ ရုတ်ခြည်းအုံကြွ၍ ပြောင်းလဲသော သဘာဝသို့ လမ်းခင်းပေးသော အဆင့်ဆင့် ပြုပြင်ရေး အတွေး အခေါ်တို့ကား ဦးဖိုးကျားတို့၏ လူငယ် အသိုက်အဝန်းထဲတွင် ပေါ်ပေါက်စ ပြုနေလေပြီ။ စင်စစ် ယခု ကျွန်တော် တင်ပြနေသော ဇာတ်သဘင် ပြုပြင်ရေးနှင့် မြန်မာစာအကျဉ်းရေးနည်း ဟူသော သာဓကနှစ်ရပ်သည် ဦးဖိုးကျား၏ စိတ်ဝမ်း ထဲ၌ ကိန်းအောင်းနေသော အခြေအမြစ်က အစပြု၍ ပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်းစရိုက်ကို ဖော်ပြလျက်ရှိနေသည် မဟုတ်ပါလော။

“မိဒုက္ခတစ်ယောက်အကြောင်း” သည် ကျွန်တော့်စိတ်ထဲတွင် ဖတ်ပြီး လျှင် ဖတ်ပြီးလျှင် စွဲ၍ကျန်ရစ်လေသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ပါနည်း။ လူပျိုရွယ် အပျိုရွယ် စာဖတ်ပရိသတ်တို့အား ဦးဖိုးကျားသည် သားစိတ် မယားစိတ် လင်စိတ် ပေါက်လာအောင် လှုံ့ဆော်ပေးရာ၌ အောင်မြင်သောကြောင့်ပေလော။

ယင်းသို့ကား မဟုတ်ပါ။ စင်စစ် မိဒုက္ခအား ဖွဲ့နွဲ့ထားပုံမှာ ချက်ချင်း မိန်းမယူချင်စိတ် ရှိသောသူပင်လျှင် ဆင်းရဲသော လူနေမှုကို ထောက်ထား၍ နောင်နှစ်များကျမှ အိမ်ထောင်ပြုသင့်လျှင် ပြုပါတော့မည်ဟု စဉ်းစားဆင်ခြင်မိ စရာ အကြောင်းရှိသည်။ သူသည် ဆင်းရဲခြင်းကို ဒိဋ္ဌမျက်မြင်ဖြစ်အောင် သရုပ် ဖော်သည်။ သူ သရုပ်ဖော်ပုံမှာ လိုရင်းအချက်ကို ဝေါဟာရအလုံးပေါင်း မြောက်မြား စွာနှင့် ကွေ့ကောက်လှည့်ပတ်ကာ စကားတန်ဆာဆင်ခြင်း၌ ကျွမ်းကျင်သည်ကို ပြသော သရုပ်ဖော်ပုံမျိုး မဟုတ်။ တစ်ခါတစ်ရံ ယင်းကဲ့သို့ အံ့ဖွယ်ဘနန်း အဆန်း တကြယ် ဖွဲ့နွဲ့သောအခါ စာရေးဆရာကို ဝေါဟာရများက စိုးမိုးခြယ်လှယ်ကာ ဩဇာပေးအားကြီးသဖြင့် စာရေးဆရာများမှာ ဝေါဟာရ တောကြီးမျက်မည်းထဲ၌ ယောင်လည်လည်ဖြစ်၍ မိမိ ဆိုလိုချင်သော အဓိပ္ပာယ်ကို မျက်ခြည်ပြတ်သွားလေ့ ရှိသည်။ ဦးဖိုးကျားကား ဝေါဟာရတို့ကို အလွန် နိုင်သည်။ ဝေါဟာရတို့ကို

သူ့နေရာနှင့်သူ နေရာချထားပေးသောအခါ၊ ယင်းဝေါဟာရတို့သည် ဦးဖိုးကျား၏ အဘော်ကို တစ်သဝေမတိမ်း အပိုအလိုမရှိ အတိအကျ ဖော်ပေးကြသည်။ ဝေါဟာရတို့က လူတတ်လုပ်၍ ဦးဖိုးကျားကို ကျော်လွန်သွားခြင်း မရှိချေ။ ဦးဖိုးကျားကသာ ဝေါဟာရတို့ကို စေခိုင်းသည်။ ထိုဝေါဟာရထဲတွင် ရှေးသုံးလက်ဟောင်းများလည်း ပါ၏။ ခေတ်ပေါ် လက်သစ်များလည်း ပါ၏။ ဦးဖိုးကျားသည် အဟောင်းကိုရော အသစ်ကိုပါ သူ့စိတ်တိုင်းကျ စေခိုင်းသောအခါ အဟောင်းနှင့် အသစ်တို့သည် သပ္ပာယ်မျှတစွာဖြင့် မိမိတို့၏ ဆရာဖြစ်သူ ဦးဖိုးကျား တီထွင်သော အဓိပ္ပာယ်ကို ထင်ရှားအောင် ထွန်းပေးကြသည်။

မိဒုက္ခကို ယင်း၏ ဝတ်စားဆင်ယင်ပုံမှ အစပြု၍ ဖွဲ့သည်။ “အမြွှာမြွှာ စုတ်ပြတ်နေသောအင်္ကျီ” ကို “မညီမညွတ် မလှမပသော ချုပ်ရိုးတို့ဖြင့်” သီချုပ်ထားကြောင်း အစချီ၍ “ရှဲ့တွကော့ကွေ့၍ အောက်မေ့တိုင်း စိတ်ပျက်စရာကောင်းသောအင်္ကျီ” ဟူ၍ ဆိုရာ၌ ဦးပုည၏ “စိတ်ပျက်အောင်လှပါတဲ့ မရေသည်” ခေတ်ကို ဦးဖိုးကျား ခေတ်ထဲသို့ ပြန်ခေါ်ထားဘိသကဲ့သို့ရှိသည်။ မိဒုက္ခ၏ ထဘီကို လောကတစ်ခုလုံး ဝိပဿနာတင်၍ ကြည့်တတ်သော စာရေးဆရာတို့၏ အကြည့်ဖြင့်ကြည့်၍ ဖွဲ့ဆိုသည်မှာ “ဒူးအုပ်မိရုံသာရှိ၍၊ ဖြောင့်ဖြောင့်စုတ်သော အပြုံး၊ ကြေမွ၍စုတ်သောအပြုံး၊ မီးပေါက်ကဲ့သို့ အသားကွင်း၍ စုတ်သောအပြုံး၊ အပြုံးအမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သည် ဖြစ်၍၊ အထစ်အဖု စုရရနှင့် ပြုပြင်ချုပ်လုပ်အပ်သော၊ ဖာထေးချုပ်စပ်ခြင်း ဝီရိယကြောင့်သာ ဝတ်စရာ ဖြစ်တော့သည်၊ သို့မဟုတ်က ပစ်စရာသက်သက် ဖြစ်ချိမ့်မည်” ဟူ၍ ဖွဲ့ဆိုသည်။ ယင်း ဖွဲ့ဆိုပုံ စကားသွားကို နားသောတဖြင့် အရသာခံ၍ကြည့်ပါက ဇာတ်ကြီးဆယ်ဘွဲ့ပါ လင်္ကာသွား မြန်မာစကားပြေကို အမှတ်ရလိမ့်မည်။ ဤသို့ဆိုလျှင် ဦးဖိုးကျား ရှေးဆန်သည်ဟု ပြောရတော့မည်လော။ ဤသို့လည်း မပြောနိုင်ပါ။ “အထစ်အဖု စုရရ” ဟု သုံးလိုက်သောအခါ ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရတို့၏ခေတ်ကို ပြန်ရောက်သွား ဖွယ်ရှိသည်ဟု ထင်ကောင်း ထင်မိသည်။ သို့သော် ရှေးသုံးစကားနှင့် ကာလသုံးစကား (ဝါ) အဟောင်းနှင့် အသစ်တို့ကို အဆင်ပြေအောင် တွဲဖက်ပေးလိုက်သော အနုပညာ မာယာကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့မှာ အဟောင်းကိုပင် အသစ်ဟူ၍ ပြန်မြင်လာကြသည်။

မိဒုက္ခသည် ဆင်းရဲလွန်းလှ၍ ဆီဝယ်မလိမ်းနိုင်သောကြောင့်၊ “ဝါးပိုးခါးပန်းပေါ်မှာ တင်ပြီးလျှင် ဓားမကြီးနှင့် ဖြတ်တောက်ပစ်” လိုက်သော ဆံပင်တိုကလေး အဖွဲ့မှာ စေ့စေ့စပ်စပ် ကြည့်ရှုမှတ်သားတတ်သော စာရေးဆရာက စာဖတ်သူ၏ မျက်စိထဲတွင် “မရှိခြင်း” တည်းဟူသော သဘာဝ ကွင်းကွင်းကွက်

ကွက်ပေါ်အောင် ဖော်ပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ ကွင်းကွင်းကွက်ကွက် မျက်စိထဲမှာ အတိုင်းသား ပေါ်လာခြင်းကား စာရေးဆရာက ဝေါဟာရတို့ကို တစ်လုံးစီ တစ်လုံးစီ တိတိကျကျ ချိန်တွယ်၍ ထိုအချိန်အတွယ်အတိုင်း တာဝန်ကို အပိုအလိုမရှိ ထမ်းဆောင်စေဟု ဖန်တီးခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ “မပဇာက ခန်းဆီးကို အသာမ၍” ထွက်လာဟန်၊ ထိုမပဇာသည် “ပြတ်တဲ ပြိတိတိ မသတိစရာ မဟုတ်၊ စင်းလုံးချော” ဖြစ်ဟန်၊ မပဇာက “ငါးရှင့် သုံးပိုင်းပိုင်း၍ ငရုတ်သီး ထက်ပိုင်းကျိုးနှင့် --- အားရပါးရ ပလုပ်ပလောင်းလွေး” ဟန်၊ မပဇာကို လူတကာ ဝိုင်းကြည့်သောအခါ “ခမြာသဲ (သယ်) မှာ ချာလဲ (လယ်) ကြောင်ပတ်နှင့် စကားမပြောတတ်” ရှိဟန် စသည်ဖြင့် ရေးသားထားပုံမှာ အပိုအဖျင်း မပါလိုရင်းကိုသာ ဖွဲ့နွဲ့သောနည်း ဖြစ်သည်။ ဦးဖိုးကျား၏ စကားလုံးတို့ကို “ပွ” လွန်းသည်ဟု ယူဆ၍ သူ့စကားလုံးများထက် ကျစ်အောင် အကျဉ်းချုံးရန်လည်း မဖြစ်နိုင်တော့ပါ။ ဝေါဟာရကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် အသုံးချတတ်ခြင်းကြောင့် ပေါရာဏလိုလို ပဟေဠိလိုလို စကားလုံးများကလည်း စာဖတ်တတ်စကိုပင်လျှင် သဘောပေါက်အောင် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ပေးနေကြသည်။

ဦးဖိုးကျား၏စာမှာ ကြည့်ကောင်းရုံ ရောင်စုံခြယ်ထားသော သရုပ်ပြနမူနာကားချပ်ကဲ့သို့ မဟုတ်၊ ဆင်းရဲခြင်းကို ဖွဲ့ရာ၌ ဆင်းရဲခြင်းတည်းဟူသော သနားစရာဘဝကို ပေါ်အောင် အားမာန်အပြည့်ရှိသော ဝေါဟာရတို့ဖြင့် အနှစ်သာရ ဖော်ပေးပေးသည်။ အနှစ်သာရတို့ကို အဖွဲ့အနွဲ့က အလိုက်သင့် အလျားသင့် ထိန်းသိမ်းထားပေးသည်။ ဆင်းရဲခြင်း ဟူသော အဇ္ဈတ္တသဏ္ဍာန်ကို ရတနာရွှေကျုပ်ထဲ၌ ခလောက်၍ ဟန်ဆောင်သော အဖွဲ့အနွဲ့မျိုး မဟုတ်။ ထဘီစုတ်ထဲ၌ ရှိသော မိဒုက္ခ၏ ဆင်းရဲခြင်းကို ဒိဋ္ဌဓမ္မ မြင်သာအောင် ဖြူစင်သော စေတနာဖြင့် ပြခြင်း ဖြစ်၏။

ဦးဖိုးကျားက မိဒုက္ခကို ဒုက္ခပေးသော အခြင်းအရာမှာလည်း ဦးဖိုးကျား၏ အနုပညာ မာယာကို ထင်ရှားစေသည်။ ဦးဖိုးကျားက ပေးလိုက်သော ဒုက္ခမှာ ငွေဒင်္ဂါးတစ်ပြားမျှသာ ဖြစ်သည်။ ထိုငွေဒင်္ဂါးတစ်ပြားသည် မိဒုက္ခ၏စိတ်ကို ချောက်ချားစေသည်။ သူခိုး ဓားပြကို ကြောက်လန့်၍ မိဒုက္ခ အိပ်မပျော်နိုင် ဖြစ်ခဲ့၏။ ယင်းသို့ ဖွဲ့ဆိုခြင်းမှာ ရှည်ရှည်ဝေးဝေး မဟုတ်၊ စာတစ်ပိုဒ်မျှသာတည်း။ သို့သော် စာဖတ်သူကား စာရေးဆရာက အစဖော်ပေးသောကြောင့် မိဒုက္ခ၏ ကြောင့်ကြမှုကို ဆက်လက် မစဉ်းစားဘဲ မနေနိုင်။ မိဒုက္ခ ကြောင့်ကြလာသော အခါ ဦးဖိုးကျား ကိုယ်တိုင်လည်း ကြောင့်ကြလာသည်။ “ကျွန်ုပ်တို့ မြန်မာပြည်မှာ ဆင်းရဲသူ ပေါများချေ၏။ ဘဲ (ဘယ်) နည်းနှင့် ကဲ (ကယ်) ရအံ့နည်းဟူ

ကြံလုံးထုတ်ရ၏။” ဦးဖိုးကျားက သူ၏ ကြောင့်ကြစိတ်ကို ဖွင့်ဟဝန်ခံလိုက်သော အခါ စာဖတ်သူလည်း သူနှင့်အတူလိုက်၍ ကြောင့်ကြလာလေသည်။ စင်စစ် ဦးဖိုးကျားသည် မြန်မာ တိုင်းရင်းသားအပေါင်းတို့ ဆင်းရဲခြင်းမှ လွတ်ကင်းအောင် ဇာတိမာန် တက်ကြွရေး၊ အမျိုးသားပညာရေး၊ ဝံသာနုရက္ခိတ တရား ထွန်းကား ရေးတို့ကို ကြံလုံးထုတ်၍ ဆောင်ရွက်ခဲ့သူ ဖြစ်၏။ သူက ဤကဲ့သို့ နမူနာပြုလိုက် သောအခါ သူ့စာကို ဖတ်ရှုသူတို့သည်လည်း သူနှင့်အတူ ကြံရာပါများ ဖြစ်သွား ခဲ့လေသည်။

ဦးဖိုးကျားသည် စာဖတ်ပရိသတ်စိတ်ကို ယင်းကဲ့သို့ ဆွဲဆောင်သည်။ ထို့ကြောင့် သူ့စာကို ကျွန်တော်တို့ စွဲမိခြင်း ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်သည် စပါးဆန်ရေ ပေါများသော မြစ်ဝကျွန်းပေါ်သားတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ စပါးဆန်ရေ ပေါများသည် ဆိုသော်လည်း စင်စစ်မှာမူ တောသူ တောင်သား လယ်သမားတို့သည် ဆင်းရဲကြသည်။ သဘာဝကို ကျွန်တော် အထိုက် အလျောက် သိပါ၏။ သို့သော် ဦးဖိုးကျား၏ အဖွဲ့အနွဲ့ကို တွေ့ရသောအခါ စာရေးဆရာ ဆိုသည်မှာ အလင်္ကာနည်းနိဿယတို့ဖြင့် ကြံကြံဖန်ဖန် ဖွဲ့နွဲ့တတ်ပလေ ဟု ထင်မိ၏။ သို့သော် တစ်နေ့သောအခါ စာရေးဆရာ၏ အဖွဲ့အနွဲ့နှင့် တကယ့် အဖြစ်အပျက်တို့ မည်မျှနီးစပ်သည်ကို ကျွန်တော် ကိုယ်တိုင် လေ့လာခွင့်ရလိမ့် မည်ဟူ၍လည်း မျှော်လင့်မိသည်။ ထို့ကြောင့် မိဒုက္ခ၏ နေရင်းဇာတိ ဆိုသော ကပ်ခိုရွာကို အသည်းထဲတွင် ခြစ်ထားလိုက်၏။ စင်စစ် ကပ်ခိုဆိုသောရွာသည် (ဦးဖိုးကျား သုံးသောစကားကို မိုးယူ၍ ပြောရသော်) ဤသံသရာကြီးမှာ တကယ် ရှိမည် မဟုတ်။ နာမည်ကိုက ကတ်သီးကတ်သတ် ပုန်းလျှိုးဝှက်လျှိုး ခိုအောင်း နေသောနာမည် မဟုတ်ပါလော။

တစ်နေ့သောအခါ အကြောင်းတရား ဖန်လာသောကြောင့် ကျွန်တော် သည် ဟင်္သာတ ကြံခင်း မီးရထားလမ်းပေါ်ရှိ အင်ပင်ဘူတာသို့ ဆိုက်ရောက် ပါသည်။

ဦးဖိုးကျား၏ စာထဲတွင် ကပ်ခိုရွာသို့ အင်ပင်မှတစ်ဆင့် သွားရကြောင်း လမ်းစဖော်ထားသည်။ သို့သော် ကျွန်တော်ကား ကပ်ခို ဆိုသည်မှာ စာရေးဆရာ ၏ စိတ်ကူးမျှသာ ဖြစ်တန်ရာ၏ဟု အောက်မေ့ထားသူ ဖြစ်ရာ၊ ဦးဖိုးကျား၏ နတ်လမ်းညွှန် စကားအရ အင်ပင်ကိုမူ တွေ့ချေပြီ။ ကပ်ခို ဟူသည်ကား အဘယ် မှာနည်းဟု စိတ်တွင် ဖြစ်ပေါ်လာလေသည်။ ထို့ကြောင့် အင်ပင်သူကြီး မောင်စံဝိ ကို “ဒီအနီးအနားမှာ ကပ်ခိုဆိုတာ ရှိသလား” ဟု မေးမိသည်။ အင်ပင်သူကြီးမှာ အင်္ဂလိပ်ကျောင်းထွက် အသက်နှစ်ဆယ်ကျော်အရွယ် လျင်မြန်ဖျတ်လတ်သူ ဖြစ်

သည်။ ထို့ကြောင့် သူက “ကပ်ခိုဟာ နာမည်နဲ့လိုက်အောင် ခိုကပ်နေတဲ့ ရွာ ကလေးပါ၊ အင်မတန် ဝေးပါတယ်၊ ခရီးလည်း ကြမ်းပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ အလုပ် ကိစ္စရှိလို့ မသွားမဖြစ်ဘူးဆိုရင် လှည်းနဲ့ လိုက်ပို့ပါမယ်” ဟု ဆိုလေသည်။

ကပ်ခို၌ ကျွန်တော် ဘာအလုပ်မျှ မရှိပါ။ ကြံကြံဖန်ဖန် ပြောရလျှင် အမျိုးသားပညာဝန် ဦးဖိုးကျားနှင့် တွေ့ဆုံချင်သောကြောင့် ဟူ၍သာ ပြောရန် ရှိပါသည်။ သို့သော် ဤစကားသည် ယုတ္တိမတန်သောစကား ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ယုတ္တိရှိအောင် စကားကိုပြင်၍ ပြောရမည်ဆိုပါက ကျွန်တော်သည် ဦးဖိုးကျားက ငွေတစ်ကျပ် ပေးခဲ့သော မဥလေးနှင့် တွေ့ဆုံရန် ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဘာကိစ္စ တွေ့ချင်ရပါသနည်း။ ငွေတစ်ကျပ်ကို ပြန်တောင်းချင်သလော။ ဆင်းရဲသူကို စွန့်ကြဲခဲ့သောကိစ္စ၌ မဆိုင်သူက ဝင်၍စွက်လျှင် တော်ပါမည်လား။ ဦးဖိုးကျား၏ မဥလေးမှာ လွန်ခဲ့သော ဆယ့်လေးငါးခြောက်နှစ်က မဥလေး ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော် တွေ့ရမည့် မဥလေးမှာ အဘွားကြီး ဖြစ်နေလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် ထိုအကြောင်း ပြချက်တို့သည် တစ်ခုမျှ မဆီလျော်။ ဤသည်တွင် ကျွန်တော်လည်း မောင်စံဝီ အား ကပ်ခိုကျေးရွာ အခွန်တော်ကိစ္စ အရေးတကြီး ရှိသယောင်ယောင် အမူအရာကို ပြ၍ မောင်စံဝီ စီစဉ်ပေးသောလှည်းဖြင့် ခရီးထွက်ခဲ့လေသည်။

မောင်စံဝီက လမ်းကြမ်းသည် ဟူ၍သာ ပြောသည်။ ချိုင့်များ၊ တွင်းများ၊ ခလုတ်ကန်သင်းများ အကြောင်းကိုမူ သူ မပြောခဲ့ချေ။ ထို့ကြောင့် လှည်းဆောင့် သဖြင့် ကျောရင်အောင့်လာသည်။ မောင်စံဝီက ညနေ မိုးမချုပ်မီ ရောက်လိမ့်မည် ဟုသာ ပြောသည်။ အဆင်မသင့်လျှင် သန်းခေါင်တိုင်မှ ရောက်နိုင်စရာအကြောင်း ရှိသည်ကို ထည့်၍ မပြောခဲ့ချေ။ သို့သော် ယခုမှာမူ ကျွန်တော်တို့လူစုသည် ညစာထမင်း မစားရသေးဘဲနှင့် မိုးကြီးစုပ်စုပ်ချုပ်သော အချိန်အထိ နွားများ ရုန်းနိုင်အောင် လူကပါ တွန်းလားထိုးလား လုပ်နေကြရသည်။

ဤနည်းဖြင့် ည ၈ နာရီကျော် ၉ နာရီလောက်ရောက်မှ ကပ်ခိုရွာကို ဝင်နိုင်လေသည်။ လမိုက်ညမို့ ကပ်ခိုရွာ အနေအထားကို ဘာမျှမမြင်ရ။ သို့သော် အနေအထားကို မြင်ရသည်မှာ ပဓာန မဟုတ်၊ ညစာစားဖို့ ပဓာန ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ငတ်မရှက် သဘာဝအတိုင်း သူကြီးအား ထမင်း မစားရသေးဟု ကျွန်တော်တို့က ပြောပြကြသည်။ မကြာမီ သူကြီးအိမ်အောက်မှ ကြက်ကို လည်ပင်းညှစ်သံ ကြားလိုက်ရ၏။

ကျွန်တော်သည် သူကြီးမင်း၏အိမ်ဟု ခေါ်သော သုံးပင်နှစ်ခန်း သက်ကယ်မိုး ကျူထရံကာ တဲကလေး၏ ခေါင်းရင်းဘက် သောက်ရေအိုးစင် အနီးတွင် ဂုန်အိတ်ကို ကုလားထိုင်ဖျင် လုပ်၍ထားသော ပက်လက်ကုလားထိုင်

ပေါ်၌ ပက်လက်လန်ရင်း မေ့ခနဲ ဖြစ်သွားသည်။ မည်မျှကြာလေသည် မသိ၊ တောလိုက်စာရေးနှင့် ပြာတာတို့က ထမင်းသုံးဆောင်ရန် လာ၍နှိုးကာမှ နိုးလေသည်။

ကြက်သားကို အတုံးသေးသေးတုံး၊ နနွင်းလှိုင်လှိုင်နယ်၊ ဆီမြုပ်အောင် ထည့်၊ ပြီးလျှင် ရေလက်တစ်လုပ်လောက်လောင်း၊ ဆီပြန်လာလျှင် ဟင်းအိုးကို ခွင်ပေါ်မှချ။ ဤနည်းအတိုင်း ချက်ထားသော ကြက်သားဟင်းမှာ ငရုတ်ကြက်သွန် ပါလေဟန်သာ ရှိသော်ငြားလည်း ကျွန်တော်တို့အဖို့ နတ်သုဒ္ဓါကဲ့သို့ပင် ဖြစ်ပါ၏။ သို့သော် နတ်သုဒ္ဓါအနံ့မှာ လက်တွင်စွဲ၍နေရာ နံနက်လင်းသောအခါ ညက ကြက်သားဟင်း အနံ့သည် ကျွန်တော့်နှာခေါင်းထဲ၌ လှိုင်၍နေ၏။ သို့သော် မကြိုင်ပါ။

ကြက်သားဆီပြန်၏ သဘာဝကြောင့် ကျွန်တော်က ဆီကို ရေချိုး၊ ဆေးရိုး မီးလှုံ၊ စပါးတောင်လိုပုံနေသော ကျွန်တော်တို့၏ မြန်မာပြည်ကြီးကို ပြည့်စုံသည်၊ လုံလောက်သည်၊ ချမ်းသာသည်၊ ဘယ်ကမ္ဘာနှင့်မျှမတူ စသဖြင့် ထမင်းစားရင်း တွေးမိခဲ့၏။ ယခု နံနက်လင်းသော သယံဇာတ ကြွယ်ဝသော ကပ်ခိုရွာကို တွေ့ရအံ့ဟု ထင်မိသည်။ ထို့ကြောင့် ရွာကို တစ်ပတ်လျှောက်၍ ကြည့်ခဲ့၏။ ရွာမှာ အိမ်ခြေအစိတ်သာသာ ရှိသောကြောင့် တစ်ပတ်လျှောက်ပြီဟေ့ဟု ဆိုလိုက်လျှင်ပင် တစ်ပတ်ပြည့်လေသည်။

ဦးဖိုးကျား ကျွန်တော်နှင့်အတူပါလာလျှင် ကျွန်တော် ရွာကို လိုက်ပြချင်သည်။

“ဟောဒါ သူကြီးအိမ်ခင်ဗျာ။ ညက ကျွန်တော် ထိုင်တဲ့ ဂုံနီကုလားထိုင်က လွဲလို့ ဒီပြင် ဘာမျှမရှိဘူး။ သူကြီး ရေစစ္စတြီ စာအုပ်တွေ ထည့်တဲ့ ထင်းရှူးပုံးပျက်ကြီးတော့ ရှိလေရဲ့။ အဲဒီ ထင်းရှူးပုံးပျက်ကြီးဟာ အရှင်သခင် အင်္ဂလိပ်အစိုးရမင်းတို့ရဲ့ အာဏာကိန်းဝပ်ရာနေရာပဲ ခင်ဗျာ။ သူတို့ ဒီထင်းရှူးပုံးပျက်ကို အရင်းပြုပြီး အခွန်တော်ငွေတွေ ကောက်ခံခဲ့တာပဲ။ အရှေ့ခုနစ်အိမ်၊ အနောက်ခုနစ်အိမ် လှမ်းပြီး ကြည့်စမ်းပါ။ သက်ကယ်တဲကလေးတွေ အစီအရိနဲ့ တဲထဲမှာတော့ ဟောင်းလောင်း ချည့်ပါပဲ။ မီးဖိုရယ်လို့ ကျကျနန မရှိပါဘူး။ ဒီလုံး ခဲသုံးလုံးရရင် ဖိုခနောက် လုပ်လိုက်ကြတာပဲ။ ဒီလုံး ခဲရှာမရရင် တဲဘေးက ကွက်လပ်မှာ မြေကြီးတွင်းတူးပြီး မီးဖိုလုပ်ပါတယ်။ သောက်ရေအိုးတော့ ရှိပါရဲ့။ ဒါပေမဲ့လို့ အိမ်တိုင်းစေ့မှာ စဉ့်အိုးတစ်လုံးစီ မရှိပါဘူး ခင်ဗျာ။ ဟောဟိုမှာ လှမ်းထားတာကတော့ အဖေ့ ချည်ကြမ်းပုဆိုး။ ထရုံမှာ ကပ်ထားတယ်။ အမေ့ထဘီနဲ့ သမီး ချွေးခံအင်္ကျီကတော့ အိမ်နောက်ဖေး နွားတင်းကုပ်ထရုံမှာ ကပ်ထားပါတယ်။ ဒါအပြင် တခြား အဝတ်

အစားကိုတော့ ဖွဲ့နွဲ့ မပြောပါရစေနဲ့ ဦးဖိုးကျား ခင်ဗျာ။ ဖွဲ့နွဲ့စရာ အပိုတစ်ထည်မှ မရှိလို့ပါပဲ။ ဟောဟိုသူငယ်မ ဝတ်စား ဆင်ယင်ပုံကတော့ ခင်ဗျား စာထဲမှာပါတဲ့ မိဒုက္ခရဲ့ “ဖက်ရှင်” အတိုင်းပါပဲ။ အဲ မိဒုက္ခမှာ အကျီစုတ် ရှိတယ်။ ဟောဒီ အပျိုဖြစ်စ ကြက်တောင်စီးနဲ့ ကောင်မကလေးမှာတော့ အပေါ်အကျီ မရှိလို့၊ သူ့ရှင်မီးအကျီကလေးအပေါ်မှာ ထဘီအထက်ဆင်ဖုံးအောင် ထဘီရင်ရှားဝတ်ပြီး နေရပါတယ်။ ဦးဖိုးကျား ခင်ဗျား။ ဒီမြင်ကွင်းပဲ ကြည့်ပါ။ ကျွန်ဘော်တော့ ခင်ဗျား လို စံကားတစ်လုံး စာတစ်ကြောင်းနဲ့ အားလုံး အကွက်စေ့အောင် ပြောမပြတ်တတ် ပါဘူး ခင်ဗျား ။

ကျွန်တော်သည် ဦးဖိုးကျားအား ထိုကဲ့သို့သော စိတ်ကူးဖြင့် အစီရင်ခံပြု လိုက်ချင်ပါသည်။ သို့သော် စိတ်ထဲမှာ နုံးချိုချို ဖြစ်ရပါပြီ။ ထို့ကြောင့် သူကြီး မင်းကို ခေါ်၍ “သူကြီးမင်းရဲ့ အကောက်အစားက ဘယ်လောက်လဲ” ဟု မေးကြည့်ပါသည်။ သူကြီးမင်းက တစ်နှစ်လျှင် တစ်ရာ တစ်ရာအစိတ်လောက်ပဲ ရသည်ဟု ဆိုသည်။ အင်း၊ သူကြီးလုပ်တာ တစ်လ တစ်ဆယ်အဝက် ဆိုလျှင်၊ ဒရဝမ် လခလောက်ပဲ ရှိမှာပဲ။ နို့ ဒါနဲ့ သားသမီး တပြုံကြီးကို ကျွေးနိုင်ပမလား။ မှန်ပါ၊ မကျွေးနိုင်ကြောင်းပါ။ ဒါဖြင့် သူကြီး စားမြေက ဝင်ငွေကို ခုပေးနိုင်မှာပေါ့။ ဒီနယ်မှာ ရေကောင်း မြေကောင်း မရှိသဖြင့် သူကြီးစားမြေ သတ်မှတ်စရာ ကျွဲ စားကျက်ပင် မရှိကြောင်းပါ။ အလို၊ သည်လိုဆိုရင်၊ သူကြီးမင်း ဘယ်လို စား သောက်နေသတုန်း။ ရိုးရာအလိုက် အင်းကောမြေများမှာ လယ်စိုက်ပြီး၊ မြစ်ချောင်း ကမ်းနံဘေးမှာ ငရုတ် ကြက်သွန် နှမ်း မြေပဲ ဆိုတဲ့ ကိုင်းကုန်များကို စိုက်ရပါ သည်။ သို့သော် ယခုနှစ်မှာ ငရုတ်က မစွဲလို့ ညက မြို့အုပ်မင်းကို ကြက်သား ချက်ရာမှာ ငရုတ်နိုင်နိုင် မထည့်နိုင်ခဲ့ပါ။ ကျေးဇူးတင်ပါသည် သူကြီးမင်းခင်ဗျား။ ငရုတ်သီး စပ်စပ် မစားတတ်သောကြောင့် ငရုတ်သီးမပါသော ကြက်သားဆီပြန်နှင့် အလွန် မြိန်ပါသည်။ သို့သော်ရှိစေဦး။ တစ်ရွာလုံးဝင်ငွေ ဆိုလျှင် ဘယ်ကလောက် များ ရှိပါမတုန်း။ မှန်လှပါ။ မမှန်းဆတတ်ပါဘူး။ သို့သော်ငြားလည်း များစွာ သော ကျေးရွာသားတို့မှာ ဒဂါးကို ကောင်းကောင်း မမြင်ဖူးကြပါဘူး။ ကြေးပြား တို့ မူးစေ့ မတ်စေ့တို့ကိုတော့ အတော်အသင့် ကိုင်တွယ် သုံးစွဲတတ်ကြပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ထုံးစံကတော့ သူ့ရှိတာနဲ့ ကိုယ့်ရှိတာ လဲလှယ်ပြီး စားသုံးကြပါ သည်။ ဘယ်သူ့မှာ ဘာမျှမရှိဘူးဆိုလျှင်မူ တစ်ရွာလုံးထွက်ပြီး ငါးရှာရင်း ဟင်းသီးဟင်းရွက် ခူးကြပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ရွာမှာ ကပ်သီးကပ်သပ် ခိုနေ သောရွာ ဖြစ်သည့်အလျောက် တော မရှိ၍ ထင်း မလုပ်နိုင်ပါ။ ကျောက် မရှိ၍ ထုံး မဖုတ်နိုင်ပါ။ အင်း မရှိ၍ ငါး မဖမ်းနိုင်ပါ။ လယ်မှာလည်း ကြံခင်းချည်း

msd.com

ဖြစ်ပါသည်။ ကိုင်းမြေမှာ ချောင်းကမ်းနဘေးရှိ ဧက ၃သမ သုညငါးလောက်ကို ရွာသားတစ်ဦးစီ ဖဲ့ယူ၍ လုပ်ကိုင်ကြရပါသည်။

ကျွန်တော်က စိတ်ကူးဖြင့် ဦးဖိုးကျားအား တိုင်တည်ဘိသကဲ့သို့၊ သူကြီးမင်းက ကျွန်တော့်ကို လက်တွေ့မျက်မြင်ကို ထောက်ပြ၍ တိုင်တည်နေပါသည်။

ဦးဖိုးကျားသည် မြန်မာ့ရေမြေ အခြေအနေ၊ မြန်မာ့သမိုင်း အခြေအနေ၊ မြန်မာ့အတွေးအခေါ် အခြေအနေ စသော အခြေအနေ အရပ်ရပ်တို့ကို အမှန်အတိုင်း မြင်သာအောင် ထုတ်ဖော်ပြခဲ့သည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ မိမိ အခြေအနေကို သိရှိ၍ မကောင်းသော အခြေအနေတို့မှ လွတ်မြောက်အောင် ကြံလုံးထုတ်ကြစေရန် ရည်ရွယ်ချက် ဖြစ်သည်။ ထိုရည်ရွယ်ချက် အကောင်အထည်ပေါ်စေရန် လူမျိုးနှင့် တိုင်းပြည်ကို ထူထောင်ရာ၌ ရှိသင့်သော အသိတရားတို့ကို ဖြန့်ဖြူးပေးခဲ့၏။ ယင်းကဲ့သို့သော အမျိုးသားရေးကို ကြိုးပမ်းစဉ် တစ်ဖက်၌လည်း မြန်မာ့သမိုင်းကို အမည်းကွက်ထင်အောင် လုပ်ကြံတိုက်ခိုက်နေကြသော အင်အားကိုလည်း ခုခံတွန်းလှန်ဖြိုဖျက်ခဲ့သည်။ မြန်မာ့ဂုဏ်ရည်၊ ငါးရာငါးဆယ် ကောက်နုတ်ချက်များ၊ ကိုယ်တွေ့ဝတ္ထု စသော စာတို့ကို တစ်ဖက်၌ ပြုစုနေစဉ် အခြားတစ်ဖက်၌လည်း နွှဲကပ်စီ၏ “မြန်မာပြည်ကြီး နောက်ဆုံးပါတော်မူခန်း” စသော နယ်ချဲ့သမားတို့၏ အပုပ်ချစာပေတို့ကို ပြန်လှန်ချေပ ရေးသားခဲ့လေသည်။

နွှဲကပ်စီကို ချေပသော စာတန်းမှာ သာမည မဟုတ်ချေ။ နယ်ချဲ့တို့၏ နိုင်ထက်ကလူပြုခြင်းကို ရှေးမြန်မာတို့သည် ပါးစပ်ရာဇဝင်ပမာတမျှသာလျှင် အချင်းချင်း ဝေဖန်ပြောဆိုခဲ့ကြသည်။ ဦးဖိုးကျား၏ခေတ်တွင် ဦးဖိုးကျားနှင့်တကွ စတုတ္ထ သမီးတော် အစရှိသော ရာဇဝင်ကိုမိလိုက်သောသူတို့က နယ်ချဲ့တို့၏ အပြုအမူများကို တိုင်းသိနိုင်ငံသိ ဖြစ်အောင် တင်ပြကြသည်။ ထိုတင်ပြချက်တို့သည် အင်္ဂလိပ်လက်အောက်တွင် မှိန်း၍ သာယာနေကြသော ပုဂ္ဂိုလ်အချို့တို့ကို ပင်လျှင် လှုပ်၍နှိုးဘိသကဲ့သို့ ရှိသည်။ အထူးသဖြင့် ဦးဖိုးကျား၏ စာများကို လေ့လာ၍ ဦးဖိုးကျား၏ အာသိသ အဝဝတို့ကို အကဲခတ်လျှင် ကျွန်ုပ်တို့ ရှေ့သို့ ဆက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည့် လွတ်မြောက်ရေး ကြိုးပမ်းမှုများအတွက် နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေးစိတ်ဓာတ် အဆောက်အအုံ ခိုင်မာလာအောင် လမ်းပြပေးသော အနက်အဓိပ္ပာယ်ရှိသည်။

အသိတရားသည် လွတ်မြောက်ရေး၏ သော့ချက် ဖြစ်သည်။ လောကီသဘောကိုပြောလျှင် အမျိုးသားလှုပ်ရှားမှုကို ဖန်တီးပေးခဲ့ကြသော ကျွန်တော်တို့၏ အစ်ကို၊ ဦးလေး၊ ဦးကြီး၊ ဘကြီး၊ မိဘ၊ ဘိုးဘွား စသော ရှေးလူကြီးတို့

• Noyce

သည် ကိုလိုနီ ဒုက္ခသစ္စာကို အမြင်ပေါက်အောင် အသိတရား ဖြန့်ချိပေးခဲ့ကြခြင်းကြောင့် ဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်ရာ လွတ်မြောက်ကြောင်းကို နှောင်းလူအဆက်ဆက်တို့ ကြိုးပမ်းနိုင်လာကြသည်။ လောကုတ္တရာကြောင်း ပြောရလျှင် ဤသံသရာ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ရာ လွတ်မြောက်ကြောင်း အလိုငှာ သစ္စာလေးပါး အသိတရားကို ဆည်းပူးကြသည်။ လောကီနှင့် လောကုတ်ကို ဌာနာဌာန ကောသလ္လ ဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင်၍ စိတ်ကောင်းတစ်ခုဖြင့် အသင့်အတင့် နှလုံးသွင်းကာ ဆောင်ရွက်ကြမည်ဆိုပါလျှင် လွတ်မြောက်ရေးသည် ကျွန်ုပ်တို့နှင့် အတူရှိနေမည် ဖြစ်သည်။ ဦးဖိုးကျား၏ စာများက ယင်းအချက်တို့ကို ကျွန်ုပ်တို့အား အမြဲတစေ ညွှန်ပြပြောဆိုနေသည်။ ထို့ကြောင့် ဦးဖိုးကျား၏ အမည်၌ အမျိုးသားပညာဝန် ဟူသော ဂုဏ်သကတ်သည် ပူးတွဲလျက်ရှိသည်။ ပူးတွဲလျက်ရှိထိုက်သောကြောင့် ပူးတွဲနေခြင်း ဖြစ်၏။ စင်စစ် ဦးဖိုးကျားသည် မြန်မာပြည်ဖွား တိုင်းရင်းသား အမျိုးသား အားလုံးတို့အတွက် ပညာရေးတာဝန်ကြီးကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးပင် ဖြစ်ပေသည်။

[စန္ဒာမဂ္ဂစင်း၊ ၂၀-၁၀-၇၂ တွင် သူတော်ကောင်းကျား ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ဝါရှိခဲ့သော ဆောင်းပါး ဖြစ်ပါသည်။]

ဒဂုန်နတ်ရှင်

ဆရာကြီး ဒဂုန်နတ်ရှင်က 'ခြင်္သေ့စိတ်' ဟူသော စာအုပ်ကို ရေးသားထုတ်ဝေလိုက်သောအခါ စာပေသိတစ်ဦးက 'ဆရာကြီးက ရေးတော့ ခြင်္သေ့စိတ်ပဲ၊ လှိုင်းကြောက်တတ်တာကတော့ သူ့အပြင် မရှိဘူး၊ မိုးတွင်းမှာ သူနှင့်အတူ သင်္ဘောခရီးသွားတာ တစ်လမ်းလုံး သမ္ဗုဒ္ဓေကို ရွတ်တာပဲ' ဟု ရယ်စရာ မောစရာ သဘောကို ကျွန်တော့်ကို ပြောပြပါသည်။

စင်စစ် ဆရာကြီး ဒဂုန်နတ်ရှင်သည် စိတ်ပညာကို လိုက်စား၍ ပုဂ္ဂလိကအတွက်သာမက တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုးအတွက်ပါ စိတ်ဓာတ်တက်ကြွစေရန် ထိုခေတ်က ရေးသားနေသော ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်း၏ စာရေးဆရာကြီးတစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်က ထိုသို့ ရယ်သွမ်းသွေးပြီး ပြောဆိုလိုက်သည်ကို လက်မခံနိုင်ခဲ့ပါ။ ကေသရာဇာ ခြင်္သေ့မင်းကဲ့သို့ ရဲရင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးပင် ဖြစ်စေကာမူ ကြွက်ကလေးကိုမြင်လျှင် မလန့်ရဘူးလား။

ထိုသို့ ကျွန်တော် စောဒက တက်ကြည့်၏။ သို့သော် ဒဂုန်နတ်ရှင် ဆိုသော စာရေးဆရာကြီး၏ ဘဝနှင့် ကျွန်တော်၏ဘဝမှာ တစ်ကျွန်းစီနေ တစ်မြေစီ ခြားသော အခြေအနေ၌ ဖြစ်၍ ဆရာကြီးနှင့် ကျွန်တော် ရေစက်ဆုံရလိမ့်မည်ဟု မတွေးမိခဲ့ပါ။ လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၂၀ ကျော်ခန့်က ဆရာကြီး ဒဂုန်နတ်ရှင်နှင့် ကျွန်တော်သည် ရန်ကုန် သတင်းစာတိုက်တွင် ရေစက်ဆုံခဲ့လေသည်။ ထိုအခါ ကျွန်တော်သည် 'ခြင်္သေ့စိတ်' ရေးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို အကဲခတ်ကြည့်မိသည်။ ထိုအခါမှ ဆရာကြီးသည် အမှန်ပင် ကြောက်တတ်သောသူ ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

သို့သော် သူ ဘာကိုကြောက်တတ်သနည်း၊ ရေကို ကြောက်တတ်သလော၊ မီးကို ကြောက်တတ်သလော၊ သူခိုးကို ကြောက်တတ်သလော၊ ဓားပြကို ကြောက်တတ်သလော။ စင်စစ် လူသည် လူပင်ဖြစ်ရာ ကြောက်စရာရှိလျှင် ကြောက်တတ်မည်။ သို့သော် ကြောက်စရာ ဘယ်သင်းလဲ ဟူသည်ကို သိတတ်သော ဉာဏ်အမြင် ရှိဖို့လိုသည်။

ဆရာကြီးသည် ဂျပန်တက်စ စစ်ပြေးဘဝ၌ ဆုတ်ခွာ ထွက်ပြေးကြသော တရုတ်စစ်သားက လှံစွပ်နှင့်ချိန်၍ သေနတ်ပစ်မည် ပြုသည့်ကိစ္စနှင့် ရင်ဆိုင်ခဲ့ရ၏။ ဤနေရာ၌ 'ငါကွ ကေသရာဇာ' ဟု ကြုံးဝါးလိုက်လျှင် ဒဂုန်နတ်ရှင်သည် စာပေဗိမာန်ထုတ် 'ဘဝခရီးစဉ်' တည်း ဟူသော ကိုယ်တိုင်ရေး သတ္တုပုံတို့ကို ယနေ့ ကျွန်တော်တို့ ဖတ်ကြရတော့မည် မဟုတ်။ ကြောက်ဒူးတုန်လာ၍ သမ္မုဒ္ဒေကို ရွတ်ရင်းနှင့် သစ်ပင်တွင် ပြေးကပ်လိုက်သောကြောင့်သာလျှင် သူ့ကို ကျွန်တော် ရန်ကုန်သတင်းစာ၌ တွေ့ရခြင်း ဖြစ်၏။

သို့သော် သူ ကြောက်တာကို အသေအချာ တွက်ဆကြည့်သောအခါ ဆရာကြီး ဒဂုန်နတ်ရှင်သည် ရေကို ကြောက်သည်။ မီးကို ကြောက်သည်။ လူကို ကြောက်သည် မဟုတ်။ သံသရာကို ကြောက်သောသူ ဖြစ်ကြောင်း သူ၏ စိတ်နေစိတ်ထား၊ အပြောအဆို၊ အပြုအမူ အလုပ်အကိုင်အရ ကျွန်တော် သိခဲ့ရ၏။ သံသရာကို ကြောက်သောသူသည် မဟုတ်တာ ကြံစည်မိမည်ကို စိုးရိမ်သည်။ မဟုတ်တာ ပြောမိမှာကို စိုးရိမ်သည်။ မဟုတ်တာ လုပ်မိမှာကို စိုးရိမ်သည်။

ဆရာကြီးသည် စာရေးလည်း လုပ်ခဲ့၏။ ကျောင်းဆရာလည်း လုပ်ခဲ့၏။ ရုပ်ရှင်ဇာတ်ညွှန်းလည်း ရေးခဲ့၏။ 'ဆိုက်ပါတ်' ဟု ခေါ်သော အရန်ဇာတ်လိုက်လည်း လုပ်ခဲ့၏။ သီချင်းလည်း ရေးခဲ့၏။ သတင်းစာဆရာလည်း လုပ်ခဲ့၏။ ကျမ်းအမျိုးမျိုးလည်း ပြုခဲ့၏။ စာအုပ်လည်း ရောင်းခဲ့၏။ မိန်းမယူရင်းနှင့် ပဉ္စင်းပင်တက်ခဲ့သေး၏။ သူ့ဘာနှင့်သူ နှိုင်းစာကြည့်လျှင် မျိုးစုံအောင် အလုပ်လုပ်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုရလိမ့်မည်။ သို့သော် ပီမိုးနင်းလိုလည်း ဇွတ်တိဇွတ်ထိုး မဟုတ်။ မဟာဆွေလိုလည်း တုံးတိုက်တိုက် ကျားကိုက်ကိုက် မလုပ်တတ်။ ဦးချစ်မောင်ကဲ့သို့လည်း နိုင်ငံရေး စိတ်ဆန္ဒနှင့် စိတ်ထက်သူ မဟုတ်။ ခင်ဗျားတို့လို၊ ကျွန်တော်တို့လို၊ သူလို ငါလိုဟု ပြောလျှင်ကား မှန်ပေမည်။

ကျွန်တော်တို့ ငယ်စဉ်က မှားခဲ့သော အမှားမျိုးကို သူလည်း မှားခဲ့ဖူး၏။ သို့သော် အမှားတစ်ခုကို အဖတ်ဆယ်ရန် နောက်ထပ် အမှားတစ်ခုကို မလုပ်။ ဝိပဿနာ၏ အကျိုးဆက်ကြောင့်ပေလော့ မသိ၊ အမှားတို့ကို လုပ်မိသော် မှားမှန်း သိသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် အမှန်ဘက်သို့ ရှေးရှုလာခဲ့၏။

အိန္ဒိယသို့ သွားခဲ့၏။ ယောဂီတို့ တောမှီရာ တောင်ခြေ ရောက်ခဲ့၏။ တော၏ ကြောက်မက်ဖွယ်ရာ သဘာဝနှင့် ယောဂီတို့၏ ချမ်းမြေ့သော စိတ်နှလုံးကို ယှဉ်၍ ဝိပဿနာတင်ခဲ့၏။ ဤသည်တွင် ကာမချမ်းသာ ဟူသော အယူအဆ ထက် သံသရာကောင်းကျိုး ဟူသော အယူအဆတို့က ဆရာကြီး၏ စိတ်ကို လွှမ်းမိုးလာခဲ့၏။ ဤသည်ကိုပင်လျှင် ဆရာကတော် ဒေါ်ခင်ရီက ဩော်-ငါ၏ခင်ပွန်း

ရူးများ ရူးပြီလားဟု အောက်မေ့လိုက်၏။ စင်စစ် ဆရာကြီးသည် တစ်စတစ်စနှင့် သံသရာကို ကြောက်လာလေသည်။ ထို့ကြောင့် 'ငါ သူ့ကို ဒီလိုပြောလိုက်လျှင် သူ စိတ်ဆိုးမလား။ ဒီလို လုပ်လိုက်လျှင် စိတ်ဆိုးမလား' ဟူသော အတွေးအခေါ်နှင့် ဘာမဆို ချင့်ချိန်စဉ်းစား ပြောဆိုတွေးတော၍ အကြံပေးလေ့ရှိသည်။

စင်စစ် ဒဂုန်နတ်ရှင်၏ ဘဝခရီးစဉ်ထဲ၌ စိတ်ပညာဆရာကြီး၏ ဂုဏ်ဟိတ်ကို တွေ့ချင်မှ တွေ့မည်။ ရုပ်ရှင်ဒါရိုက်တာကြီး၏ ပြောင်မြောက်သော အောင်မြင်မှုကိုလည်း တွေ့ချင်မှ တွေ့မည်။ စာရေးဆရာ၊ အယ်ဒီတာ၊ ကျမ်းပြုဆရာကြီး၏ ဟိတ်ဟန်ကိုလည်း တွေ့ချင်မှ တွေ့မည်။ စာအုပ်ဆိုင်ရှင်ကြီး၏ ဟန်ပန်လေသံကိုလည်း တွေ့ချင်မှ တွေ့မည်။

သို့သော် သူ့စာအုပ်မှာ လူတစ်ယောက်အကြောင်းကို ပီပီပြင်ပြင် ရေးသားထားသော စာအုပ် ဖြစ်သည်။ ဟိတ်ဟန်ကား မရှိ၊ ဝင့်ဝင့်ဝါဝါ သဘောကိုလည်း မတွေ့ရ။ ဘယ်အခန်းကိုဖက်ဖတ် မောင်မောင်ကြီးဟုခေါ်သော လူတစ်ယောက် လူမှန်းသိတတ်သော အရွယ်မှစ၍ ယနေ့ အသက် ၇၀ ကျော် အရွယ်တိုင်အောင် လူ့သဘာဝအတိုင်း ရုန်းကန်လှုပ်ရှား၍နေပုံကို နှစ်ခြိုက်စွာ ဖတ်ရှုရပါလိမ့်မည်။ ဤကဲ့သို့သော နှစ်လိုဖွယ်ကောင်းသည့် စာမျိုးကို ရှေ့သို့ဆက်လက်၍ နှစ်ပေါင်းများစွာ ရေးသားနိုင်ပါစေသတည်း။

[ဟံသာဝတီ သတင်းစာ၊ ၂၅-၇-၇၆ တွင် လူ့အကြောင်း ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ဝါရှိခဲ့သော ဆောင်းပါး ဖြစ်ပါသည်။]

ပီမိုးနင်း (၁)

ပီမိုးနင်းအကြောင်း ရေးပေးပါဟု တောင်းပန်သူက တောင်းပန်သည်။ ရေးသူက အာဒိကမ္မိက ဟူသော နားမလည်သည့် စကားကို ရေးသည်။ စာဖတ်သူတို့က ဤကဲ့သို့ အပြစ်တင်လေမလော မပြောတတ်ချေ။ သို့သော် စာပေ စသော ပညာရပ်တို့၌ ပညာရပ်ဆိုင်ရာ ဝေါဟာရများ ရှိသည်။ အလင်္ကာ၊ ရသ၊ ဒေါသ၊ ဗဒ္ဒ၊ ဥပမာ၊ ဥပမေယျ၊ ဝင်္ဂုတ္တိနည်း အစရှိသဖြင့် ယနေ့ ဆယ်တန်းကျောင်းသား ကျောင်းသူကလေးများ စာမေးပွဲ၌ ရေးသား ဖြေဆိုနေကြသော ဝေါဟာရတို့မှာ ပညာရပ်ဆိုင်ရာ ဝေါဟာရများ ဖြစ်သည်။ အာဒိကမ္မိက ဆိုသည်မှာလည်း ယနေ့ တိုင် ဘုန်းကြီးကျောင်းများတွင် သုံးစွဲနေသော စာပေဆိုင်ရာ ဝေါဟာရတစ်ရပ် ဖြစ်သည်။ အဓိပ္ပာယ်မှာ အစ အဦး တီထွင်ဆောင်ရွက်သူ ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ ပညာရပ်နှင့်ဆိုင်သော ကိစ္စကို ရေးခြင်းဖြစ်၍ ပညာရပ်နှင့်ဆိုင်သော ဝေါဟာရကို သုံးလိုက်ပါသည်။

မြန်မာစာပေ အရေးအသား၌ ခေတ်နှင့်လျော်ညီအောင် ဆန်းသစ်စေဖို့ရာ ရှေးဦးပထမ တိုက်တွန်းလှုံ့ဆော်၍ ကိုယ်တိုင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သူမှာ ပီမိုးနင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ခေတ်သစ်စာပေကို ရှေးဦးစွာ လှုံ့ဆော်ခဲ့သော ပီမိုးနင်းကို စာပေဝေါဟာရဖြင့် တိတိကျကျ ပြောရလျှင် အာဒိကမ္မိက ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ပြောရမည် ဖြစ်သည်။

ပီမိုးနင်းသည် လူပျိုဖြန်း အရွယ်လောက်က ခရစ်ယာန် စာသင်ဆရာ လုပ်ရန် ရည်စူး၍ စင်ကာပူ၌ ပညာသင်ယူခဲ့သည်။ ပညာသင်ယူရာတွင် အလွန် တိကျသော သဘာဝရှိသည့် လက်တင်ဘာသာနှင့် ရင်းနှီးခဲ့၏။ လက်တင်ဘာသာ ၏သဘာဝမှာ ကျွန်ုပ်တို့၏ ပါဠိဘာသာကဲ့သို့ ကျစ်လျစ်သော သဘာဝရှိသည်။ မိမိ ပြောဆို ရေးသားစရာကို တိုတိုနှင့် အဓိပ္ပာယ် တိတိကျကျရှိအောင် ဖွဲ့ဆိုသော သဘာဝရှိသည်။ ဤသဘာဝ၌ ကြီးပြင်းလာကာ ပီမိုးနင်းသည် ဂန္ထဝင်မြောက် စာပေကျမ်းဂန်တို့၏ အနှစ်သာရနှင့် တန်ဖိုးကို ကောင်းစွာ နားလည်သည်။ ကြီးပြင်းလာသော အရွယ်တွင် ထိုတန်ဖိုးကို ကောင်းစွာ အသုံးချခဲ့လေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်ရောက်သောအခါ ပီမိုးနင်းသည် ခရစ်ယာန် မဖြစ်တော့ဘဲ လယ်တီဆရာတော်၏တပည့် ဦးပဋ္ဌင်း ဖြစ်လာလေသည်။ လယ်တီဆရာတော်၏ထံပါးတွင် တရားဓမ္မတို့ကို ကြားနာဆည်းပူးရင်းနှင့် ပါဠိစာပေကျမ်းဂန်တို့၏ အနှစ်သာရကို ခံယူခဲ့လေသည်။ ဤအကြောင်းအရာသည်လည်း ပီမိုးနင်းအား ခေတ်ဆန်သည့်အတွင်းမှာပင် ရိုးရာမပျက်စေရအောင်၊ တီထွင်နိုင်လေအောင် ဖန်တီးသော အကြောင်းတရား ဖြစ်သည်။

ရှေးဦးစွာ၌ ပီမိုးနင်းသည် သတင်းစာဆရာ အလုပ်ကို လုပ်သည်။ ဤအလုပ်ကြောင့် ပီမိုးနင်း၏ အတွေးအခေါ် အမြော်အမြင်တို့သည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာသည်။ သတင်းစာသမား ပီမိုးနင်းကို ဗဟုသုတ ပညာရှင်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ သတင်းစာအတတ်မှာ တစ်ခုခုကို ပေါက်ရောက်အောင် မတတ်ကျွမ်းစေကာမူ၊ ဤကမ္ဘာရှိ အတတ်ပညာရပ် အားလုံးတို့၏ အကြောင်းကို အနည်းငယ်စီ အနည်းငယ်စီပင် ဖြစ်ဖြစ် သိရသည်။ ကျွမ်းကျင်ရသည်။ သို့သော် ပီမိုးနင်းသည် ဗဟုသုတ ဟင်းလေးအိုးသက်သက် မဟုတ်ချေ။ စိတ္တဗေဒပညာကို လိုက်စားသူလည်း ဖြစ်သည်။ ဒဿနိက ပညာကို လေ့လာသူလည်း ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့ကို ကမ္ဘာဗဟုသုတနှင့် ယှဉ်၍ အစဉ်အမြဲ သုံးသပ်သည်။ သုံးသပ်ရာ၌လည်း အမျိုးသားစိတ်ဓာတ်ခံဖြင့် သုံးသပ်သော ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် သတင်းစာတွင် ရေးရင်း ရေးရင်းနှင့် မြန်မာ တိုင်းရင်းသား အားလုံးတို့၏ လွတ်မြောက်ရေးအလို့ငှာ တစ်စုံတစ်ခုသော ဆောင်ရွက်ချက်ကို ကြိုးပမ်းရန်ရှိသည်ဟု သဘောပေါက်လာသည်။ ပီမိုးနင်း၏ စိတ်ထဲတွင် ရည်စူးထားသော အလုပ်ကို အများသူငါ သိရှိနားလည်ဖို့ရာ ဆက်သွယ်ရေးပစ္စည်းတစ်ခုကို အဓိက လက်ကိုင်ပြုရတော့မည်ဟု နားလည်သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုပစ္စည်းကို ရှာသည်။ ရှာသောကြောင့် တွေ့သည်။

ယင်းပစ္စည်းကား ဝတ္ထုအနုပညာ လက်နက်ပင် ဖြစ်သည်။ ဝတ္ထုသည် စာရေးသူ ဆိုလိုသော နိတိကို စာဖတ်သူထံ တိုက်ရိုက်ပို့ရာ၌ အကောင်းဆုံး ယာဉ်ပစ္စည်း ဖြစ်သည်။ ထိုယာဉ်၏ အာနိသင်ကို ပီမိုးနင်း ပထမ စမ်းသပ်ကြည့်ရာတွင် 'ဘီအေ မောင်တင့်နှင့် ကချေသည် မယ်မြင့် ဝတ္ထု' ဖြစ်ထွန်းလာသည်။ ယင်းဝတ္ထုသည် ပီမိုးနင်း ရှေးဦးစွာ ဝတ္ထုရေးကျင့်သော ဝတ္ထုများအနက် အဓိကပင် ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်တော် ခန့်မှန်းပါသည်။

နောင်သောအခါ နေရီရီ၊ နေညိုညို စသော ဝတ္ထုတို့ကို ရေးသည်တွင် ပီမိုးနင်း၏အမည်ကို လူသိများလာတော့သည်။ ထိုဝတ္ထုတို့တွင် ပီမိုးနင်း၏ ရေးဟန်မှာ နှောင်းဝတ္ထုများကဲ့သို့ မတည်တံ့သေးချေ။ ကုန်းဘောင်ခေတ် ဘုန်း

တော်ဘွဲ့ အရေးအသားတို့မှ ရအပ်သော တခမ်းဟနား အဖွဲ့များနှင့် ပီမိုးနင်း၏ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် တီထွင်သော တိုစီတိုစီ အဖွဲ့များသည် နင်လား ငါလား နေရာလု၍ နေကြပုံကို တွေ့ရှိရသည်။ နောင်သောအခါ ချစ်သဲညှာ၊ တစ်ကိုယ်တော်၊ လူလော နတ်လော ဂုဗ္ဗာန်လော စသော ဝတ္ထုတို့တွင် ပီမိုးနင်း၏ဟန်သည် ခိုင်မြဲလာလေသည်။

ဤ စာရေးသောဟန်နှင့် ပတ်သက်၍ ပီမိုးနင်းသည် နေညိုညို ဝတ္ထုတွင် စာဖတ်သူတို့နှင့်အတူ ဆွေးနွေးထားသည်။ ထိုဆွေးနွေးချက်သည် ပီမိုးနင်း၏ စာဖတ်ပရိသတ် ဖြစ်သော ကျွန်တော်တို့ လူငယ်များကို ရှေ့ဆောင်လမ်းပြပြုခဲ့သည်။ ပီမိုးနင်းသည် နေညိုညိုတွင် တင်ပြသော စာရေးနည်း စာရေးဟန်အတိုင်း လေ့ကျင့်ရေးသားလာခဲ့ရာ၊ နောက်ဆုံးတွင် ထိပ်ဆုံးရောက်အောင် ပေါက်မြောက်အောင်မြင်လေသည်။

ပီမိုးနင်းသည် စိတ္တဗေဒ လေ့လာသူပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်သည့်အလျောက် ယောက်ျားစိတ်၊ မိန်းမစိတ်၊ လူပျိုစိတ်၊ အပျိုစိတ်တို့ကို သမ္ဘာရပရိစ္ဆေဒပြုကာ စိတ်၏ ဖောက်ပြန်မှု၊ တည်ငြိမ်မှု အမျိုးမျိုးတို့ကို ဝတ္ထုများ (အထူးသဖြင့် ဝတ္ထုတိုများ) တွင် သရုပ်ဆောင် ဖော်ပြလေ့ရှိသည်။ ယင်းသို့ သရုပ်ဖော်ချက်တို့ကို လေ့လာလျှင် ပီမိုးနင်းသည် နုစဉ်အခါက နေရီရီ၊ နေညိုညို ဝတ္ထုတို့ဖြင့် ဘဝကိုစွဲလန်းကာ အလွမ်းကြီး လွမ်းခဲ့သော်ငြားလည်း ဝါရင့်လာသောအခါ ဒိဋ္ဌဗမ္မ အဖွဲ့အနွဲ့များကိုသာ ပဓာနထား၍ ဖွဲ့နွဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရလေသည်။

များသောအားဖြင့် ပီမိုးနင်းသည် ထိုခေတ်က ခြောက်ပဲနိ ဝတ္ထုဟု ခေါ်ဆိုကြသော ဂျိုးဆက်ဟော့ကင်း (Joseph Hocking) လို စာရေးဆရာတို့၏ ဝတ္ထုများကို မိုး၍ ရေးလေ့ရှိသည်။ သို့သော် သူ၏ ဝတ္ထုများသည် ဘာသာပြန် လုံးဝမဟုတ်ချေ။ မူရင်း စာရေးဆရာ၏ ဝတ္ထုကြောင်းကို ဖြစ်စေ၊ အတွေးအခေါ်ကို ဖြစ်စေ ဆွဲနုတ်ယူငင် ရေးသားသည် မှန်သော်လည်း ပီမိုးနင်း ဖန်တီးလိုက်သော စာပေမှာ မြန်မာစာပေ ဖြစ်လာသည်။ ပီမိုးနင်း အယူအဆမှာလည်း မြန်မာဆန်လာသည်။ ထို့ကြောင့် ပီမိုးနင်း၏စာကို ဖတ်ပြီးလျှင် သူ၏ စာသည် ဘယ်ဝတ္ထု၊ ဘယ်ကဗျာမှ စ၍ မြစ်ဖျားခံသည်ဟု မှန်းဆနိုင်သော်ငြားလည်း ထိုဝတ္ထု၊ ထိုကဗျာတို့ကို ကူးယူသောသဘော လုံးဝမရှိချေ။ မူလအစ ဖန်တီးသူတို့၏ သဘာဝကိုသာ တွေ့ရလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ပီမိုးနင်း၏ဝတ္ထုကိုဖတ်၍ အင်္ဂလိပ်ဆန်သည်၊ ပြင်သစ်ဆန်သည် စသည်ဖြင့် မပြောနိုင်။ ပီမိုးနင်းသည် မြန်မာ ဖြစ်သည့်အလျောက် မြန်မာပင် ဆန်ပေသည်။

ပီမိုးနင်း၏ စာပေအနုပညာ၌ အတက်အကျရှိသည်။ လောကဓံတရား

အတိုင်း တက်သည် ကျသည်မှာ အဆန်းမဟုတ်ချေ။ ပီမိုးနင်း မကွယ်လွန်မီ နှစ်အနည်းငယ်အတွင်းတွင် ကျွန်ုပ်တို့ မြန်မာနိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးမှာ မသိမသာ ကျဆင်းခဲ့သည်။ ၁၉၂၉ ခုနှစ်မှ အစပြု၍ ပေါ်ပေါက်သော ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးကပ်ကို ကျွန်ုပ်တို့ မြန်မာတိုင်းရင်းသားလူထု ခံခဲ့ရသည်။ ဤခေတ် ဤအခါဝယ် ပီမိုးနင်း၏ စားဝတ်နေရေးမှာလည်း အတော်ပင် ကသီလင်တနိုင်လာသည်။ ထိုအခါ မင်မခြောက်မိသာလျှင် ထမင်းစားနိုင်သော ပီမိုးနင်းသည် မိမိကလောင်ကို လည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါးက အငှားယူလာသော ကလောင်ကို ဝယ်၍လည်းကောင်း တရကြမ်းနှင့်ခဲ့ရလေသည်။ သူတစ်ပါးက အငှားယူလာသော ကလောင်မှာ အခြားမဟုတ်၊ သူတစ်ပါးက ပီမိုးနင်းကိုတူ၍ ရေးသားသောစာကို ပီမိုးနင်းက တည်းဖြတ်ပြီးလျှင် ရေးသူ ပီမိုးနင်းဟု လက်မှတ်ရေးထိုးပေးရသော သဘာဝကို ဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် စီးပွားရေးကြောင့် ထိုမျှလောက် ရှုပ်ထွေးပွေလီလာလေရာ၊ ထိုခေတ်တွင် ရေးသော အချို့သော ပီမိုးနင်း၏ စာများမှာ ရှေးကကဲ့သို့ ပြောင်မြောက်ခြင်း မရှိတော့ချေ။ သို့သော် ကျွမ်းကျင်ပြီးသော ပန်းချီဆရာကြီးသည် မိမိ စုတ်တန်ကို မနိုင်တနိုင် ကိုင်ရင်း ရေးခြစ်လိုက်သော ပန်းချီကားမှာ အနုပညာတန်ဖိုး ရှိမြဲရှိဘိသကဲ့သို့ပင် ဖြစ်သည်။

[ဒီဇင်ဘာ၊ ၁၉၇၃၊ ပီမိုးနင်း၏ ဘဝနှင့်စာပေ]

ပီမိုးနင်းနှင့် ဇေန (၂)

ဇေနသည် မကွယ်လွန်မီ နှစ်လခန့်အတွင်း စာပေရေးရာနှင့်ဆိုင်သော တိုက်တွန်းချက်တစ်ရပ်ကို သောင်းပြောင်းထွေလာ မဂ္ဂဇင်းတွင် ရေးသားခဲ့သည်။ ယင်းမှာ အခြားမဟုတ်ပါ။ ပီမိုးနင်း ရာပြည့်နှစ်အတွက် ဆော်ဩသော ဆောင်းပါး ဖြစ်ပါသည်။

လွန်ခဲ့သော ၁၀ နှစ်က ပီမိုးနင်း ၉၀ ပြည့် မွေးနေ့ကို ကျင်းပခဲ့ကြသည်။ ဇေနက ယင်းအချက်ကို ပြန်ပြောင်းရေးသားရင်း ပီမိုးနင်း နှစ် ၁၀၀ ပြည့်မွေးနေ့ကို ကျင်းပကြရန် နှိုးဆော်သွားခဲ့လေသည်။

ဇေနသည် ပီမိုးနင်းနှင့် ရင်းနှီးသူတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ပီမိုးနင်း အကြောင်းကို သူက ကျွန်တော်တို့ထက် သိသည်။ ကျွန်တော့်အဖို့မှာ ပီမိုးနင်းကို မြင်ရုံသာ မြင်ဖူးလိုက်သည်။ ပီမိုးနင်း လွစ္စလမ်းထဲတွင် နေထိုင်ခဲ့စဉ်က သူ၏ အိမ်ခန်းနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင် အခန်းသည် ကျွန်တော့်အဒေါ် နေထိုင်သော အိမ်ခန်း ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်သည် ထိုစဉ်က မြို့မကျောင်းတွင် ပညာသင်ယူလျက် ရှိပါသည်။ ကျွန်တော်ကား နယ်မှ လာရောက်၍ ကျောင်းအိပ်ကျောင်းစား ပညာသင်ယူရသူ ဖြစ်ရာ၊ ကျောင်းသွားကျောင်းပြန် အခွင့်ကြုံတိုင်း အဒေါ်အိမ်သို့ ရောက်ခဲ့ပါ၏။ အိမ်သို့ရောက်လျှင် တစ်ခါတစ်ရံ တစ်ဖက်ခန်းရှိ မျက်မှန်နှင့် လူဝဝကြီးတစ်ယောက်ကို တွေ့ခဲ့ဖူးပါ၏။ ဖိုင့်ဖိုင့်ကြီးတော့ မဟုတ်ပါ။ သို့သော် သူ့ကို ကျွန်တော် မည်သူမှန်းမသိ။ တစ်နေ့သောအခါ ကျွန်တော့်ဦးလေးက တစ်ဖက်ခန်းမှာ ကုန်းကုန်း ကုန်းကုန်းနှင့် စာရေးနေသူ မျက်မှန်နှင့် လူဝဝကြီးကို မသိမသာ မေးထိုးပြပြီးလျှင် “အဲဒါ ပီမိုးနင်းကွ” ဟု ပြောပါသည်။ ပီမိုးနင်းနှင့်သိရလျှင် ကောင်းမှာပဲဟု စိတ်ထဲတွင် အောက်မေ့မိသော်လည်း ငယ်ရွယ်သူတစ်ဦးဖြစ်၍ ဘယ်လို အသိလုပ်ရမည်ကို နားမလည်ပါ။ ကျွန်တော့်အဖို့ ပီမိုးနင်းနှင့် ထိုမျှ လောက်သာ ရေစက်ဆုံပါသည်။

ပီမိုးနင်းနှင့် လူချင်း မရင်းနှီးသော်လည်း ပီမိုးနင်း၏ စာနှင့်မူ ကျွန်တော်

ဆယ်နှစ်သား အရွယ်ကတည်းက ရင်းနှီးခဲ့ပါသည်။ မှတ်မိသရွေ့ဆိုလျှင် ပီမိုးနင်း၏ ဝတ္ထုများသည် ၁၉၂၅-၃၀ အတွင်း စာပေလောကထဲတွင် တလူလူ ဖြစ်ခဲ့ဖူးပါသည်။ ထိုစဉ်က ကျွန်တော်နှင့်တကွသော လူငယ်များသည် ပီမိုးနင်း၏ ဝတ္ထုများကို အသည်းစွဲ ဖြစ်ခဲ့ကြပါသည်။ လူပျိုပေါက်စအရွယ်၌ ပီမိုးနင်း ရေးသားသော ချစ်တင်းနှိုးနှောကြသည့် လူ့သဘာဝအဖွဲ့ကို အလွန် နှစ်သက်ခဲ့ကြပါသည်။ လူကြီးသူမများက ယင်းတို့ကို ကြမ်းသည်ဟု ဆိုကြပါသည်။ ဖိုမသဘာဝကို နားမလည်သေးသောအရွယ်၌ ကြမ်း မကြမ်း မပြောတတ်ပါ။ တစ်ခါ တစ်ရံ ပီမိုးနင်း ဝတ္ထုကို ဖတ်နေသော ကျွန်တော့်အား ကျောင်းသားကြီးများက “ဟေ့၊ မင်း ဘာနားလည်လို့လဲကွ” ဟု မေးလေ့ရှိပါသည်။ ကျွန်တော်ကား သမီးရည်းစားနှစ်ယောက် စကားပြောနေကြရင်း မီးခွက်က မှိတ်တုတ် မှိတ်တုတ်နှင့် ငြိမ်းသွားသည်ကို ရယ်မိပါ၏။ သို့သော် အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို မတွေးတတ်သေးပါ။ လူပျိုဖော် ဝင်လာသောအခါ အများထုံးစံပါပဲ။ နည်းနည်းတော့ သဘောပေါက်လာပါသည်။ အတန်ငယ်မျှ လူကြီးသဘောသို့ သက်ဝင်လာသောအခါ ပီမိုးနင်း၏စာကို ကြမ်းသည်ဟု ပြောသည်မှာ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသည်ကို ရိပ်မိလာပါသည်။

စင်စစ် ပီမိုးနင်းသည် ကြမ်းသည်ဟု ဆိုသောကြောင့် ကာမရာဂကို လှုံ့ဆော်ပေးသောသဘော ရှိသည်ဟု မဆိုနိုင်ပါ။ သူ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဤသဘောမဟုတ်ပေ။ လောကထဲမှာ ဣဋ္ဌာရုံများ ရှိသကဲ့သို့ အနိဋ္ဌာရုံများလည်း ရှိသည်။ စာရေးဆရာ ဆိုသူသည် ဣဋ္ဌာရုံနှင့် အနိဋ္ဌာရုံများ ရောပြွမ်းနေသော လောကသဘာဝကို သူ ဟော့ရှိသည့်အတိုင်း တင်ပြစမြဲ ဖြစ်သည်။ အကောင်းဆုံးကို ဖုံးအုပ်၍ အဆိုးကိုချည်း ထုတ်ဖော်ရန်မဟုတ်။ အဆိုးများကို ထိမ်ချန်၍ အကောင်းကိုချည်း အမွမ်းတင်ရန် မဟုတ်။ ကောင်းသည်ကို ကောင်းမှန်းသိအောင်၊ ဆိုးသည်ကို ဆိုးမှန်းသိအောင် မှန်ကန်စွာ တင်ပြနိုင်ဖို့ တာဝန်ရှိသည်။ ရိုမန်တစ်သဘာဝ ဟူသော လွမ်းစရာကို စာဖွဲ့သည် အခြေအနေမှ လောကကို လောကနှင့် တူအောင် ဖွဲ့ရမည်ဆိုသော အတွေးအခေါ်များ အားသန်လာသောအခါ သဘာဝတ္တအဖွဲ့များ ပေါ်လာသည်။ ငိုသော် ယင်း သဘာဝတ္တ အဖွဲ့များမှာ ဓာတ်ပုံရိုက်၍ တူဘိသကဲ့သို့သာ တူနေလျှင် လောကပုံတူ အဖွဲ့မှသည် ရှေ့သို့ဆက်၍ တိုးတက်စရာ ရှိနိုင်တော့မည် မဟုတ်ချေ။ ထို့ကြောင့် သဘာဝတ္တကို ပုံဖော်ရင်းနှင့် အမှန်တရားကို ရှာဖွေနိုင်စေဖို့ရာ ယထာဘူတကျသော ဒိဋ္ဌဓမ္မအဖွဲ့များ ပေါ်ပေါက်လာရပေသည်။ ယင်းအဖွဲ့တို့ကို ဖွဲ့ရာ၌ သရုပ်ကိုမှန်အောင် ဖွဲ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် ပီမိုးနင်း၏ အဖွဲ့များကို သရုပ်မှန်အဖွဲ့ဟု ခေါ်နိုင်ပါသည်။ လောက

သဘာဝကို ယထာဘူတကျကျ စဉ်းစားနိုင်အောင် ဖြစ်သမျှ အမှန်ကို ဖွဲ့ကြဖို့ ဆိုလျှင် အကြမ်းရော အနုပါ ဖွဲ့ဆိုလာကြရန် ရှိလေသည်။

စင်စစ် ပီမိုးနင်း၏အပေါ်၌ ငွေကြေးရှာကြံသူ ထုတ်ဝေရေး လုပ်ငန်း သမားတို့က များစွာ လွှမ်းမိုးခဲ့ပေသည်။ ဤအချက်တို့ကို ထိုခေတ်က ပုံနှိပ် ထုတ်ဝေရေးလောက၌ ကျွမ်းကျင်စွာ ကျင်လည်ခဲ့သော ဇေနသည် ထုတ်ဖော် ရေးသားခဲ့သည်။ ထိုသို့ ထုတ်ဖော်ရေးသားရင်းနှင့် ပီမိုးနင်း၏ လူ့သဘာဝကို လည်း ပေါ်လွင်အောင် ဖွဲ့နွဲ့ခဲ့သည်။ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် ပြောရလျှင် ဓနရှင်စနစ် လွှမ်းမိုးနေသောခေတ်တွင် ပီမိုးနင်းလည်း အနင်းခံခဲ့ရသည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ သို့သော် ပီမိုးနင်းသည် ဓန၏ကျေးကျွန် မဟုတ်ခဲ့ချေ။ ဇေနက ဤအချက်ကို လည်း ထင်ရှားအောင် သာဓကပြခဲ့သည်။ ဤကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သခင်ဘသောင်း ပြောစကားကို ကျွန်တော် ပြန်သတိရမိပါသည်။ သခင်ဘသောင်းက စာရေးဆရာ ဆိုသည်မှာ ငွေရှာသူများ မဟုတ်၊ အသိတရားကို ရှာသူများ ဖြစ်သည်။ “ငွေရှာ တာ လွယ်ပါတယ်။ သာမန် ဦးနှောက်နဲ့တောင် ငွေရှာလို့ရရင် စာရေးဆရာ ဦးနှောက်နဲ့လည်း ငွေရှာလို့ ရနိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျုပ်တို့ ဦးနှောက်က ငွေရှာ ဖို့အတွက် ဖန်ဆင်းထားတဲ့ဦးနှောက် မဟုတ်ဘူးဗျ” ဟု သခင်ဘသောင်းက ဆိုလေ့ရှိသည်။

ပီမိုးနင်းလည်း ထိုသဘောအတိုင်း ဖြစ်၏။ သူသည် ပွေးဆေးကို ဖော်၍ လည်း ငွေရှာခဲ့ဖူး၏။ သို့သော် သူ့အဓိက လုပ်ငန်းမှာ လူ့သဘာဝကို လေ့လာ၍ စာရေးခြင်းလုပ်ငန်း ဖြစ်၏။

အသိတရားကိုရှာရာ၌ တိုင်းပြည် မလွတ်လပ်သော သဘာဝတွင် ပြည့်ပြည့် ၀၀ ရှာနိုင်မည်မဟုတ်ဟု သူ သဘောပေါက်ခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် လွတ်လပ်ရေးကို ရည်မှန်း၍ နိုင်ငံရေး လူမှုရေး တိုးတက်ရာ တိုးတက်ကြောင်းများကို ဆောင်းပါး၊ ဝတ္ထုရှည်၊ ဝတ္ထုတိုများတွင် အခွင့်သာတိုင်း ရေးခဲ့၏။ လူငယ်များ၏ ‘အောင်စိတ်’ ကို နှိုးပေးခဲ့၏။ လောက၌ လူ့စိတ်ကို လေ့လာ အကဲခတ်တတ်မှသာလျှင် လုပ်ငန်းကို အောင်မြင်အောင် ကြိုးပမ်းနိုင်မည်ဖြစ်၍ ယခုလေ့တ ခေါ်ဝေါ် ပြောဆို နေကြသော စိတ်ပညာ အခြေခံများကို သာမန် လူထုလက်ထဲရောက်အောင် ဆောင်ကြဉ်းပေးခဲ့၏။ ဤကဲ့သို့ စာရေးဆရာလုပ်ငန်းကို အဆင့်ဆင့် တိုးတက် အောင် ဆောင်ရွက်လာခဲ့ရာ ပထမကမ္ဘာစစ် ဖြစ်သော ကာလနှင့် ဆရာစံ၏ မြေယာစနစ် တော်လှန်ရေး ကြိုးပမ်းမှု ခေတ်အကြား အကြမ်းအားဖြင့် နှစ်ပေါင်း နှစ်ဆယ်နီးပါး အတွင်းဝယ် ပီမိုးနင်း၏ စာပေခရီးသည် ဥရောပ၌ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော စာပေခရီးကို မြေကြောရှုံ့ပေးဘိသကဲ့သို့ တိုတောင်းသော နှစ်အတွင်း ရိုမန်တစ်

သဘောမှသည် သဘာဝတ္တ သဘောသို့၊ သဘာဝတ္တ သဘောမှသည် ဒိဋ္ဌဓမ္မ သဘောသို့ ရွေ့လျားတိုးတက်ခဲ့လေသည်။ ရိုမန်တစ်ခေတ်၌ ကဗျာဆန်ဆန် စိတ်ကူးယဉ်ခဲ့ဖူး၏။ သဘာဝတ္တ အဖွဲ့ဘက်သို့ ယိုင်လာသောအခါ ရိုးရိုးနှင့် နားလည်လွယ်သော စာပေအရေးအသားဟန်ကို ရှေ့ဆောင်လမ်းပြပြခဲ့၏။ ဒိဋ္ဌ ဓမ္မအဖွဲ့သို့ နွယ်လာသောအခါ လူ့သဘာဝကို အကဲခတ်၍ ယထာဘူတကျအောင် တွေးတောဆင်ခြင်ဖွယ် ဖြစ်သော အကြောင်းအရာတို့ကို မူတည်၍ ရေးသားခဲ့၏။ မည်သည်အဖွဲ့မျိုးကို ရေးရေး၊ သူ၏ စကားပြေ အရေးအသားတို့မှာ ထိုခေတ်က လူငယ်များအပေါ်၌ များစွာ လွှမ်းမိုးခဲ့လေသည်။ နှောင်းခေတ်တွင် ခေတ်စမ်း စာပေ၊ စာပေသစ် စသည်ဖြင့် ပြောဆိုလာကြသော သဘာဝကို နောက်ကြောင်း ပြန်၍ ခြေရာကောက်လိုက်လျှင် ပီမိုးနင်း ချသွားသော ခြေရာကို တွေ့ကြလိမ့်မည်။

စာပေ၌ ထိုကဲ့သို့ အကျိုးပြုခဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဇေနက အထိမ်းအမှတ် တစ်ခုခု ဖြစ်စေလိုသော စေတနာကို ပြခဲ့၏။ ထိုသို့ စေတနာပြုခဲ့သော ဇေန သည်လည်း မည်သူမျှ မလွန်ဆန်နိုင်သော သင်္ခါရထဲတွင် အကျုံးဝင်သွားခဲ့လေပြီ။ ကျန်ရစ်သူများ လွမ်းစေဖို့ ဖန်လာသော ဇေန နောက်ဆုံးရေးခဲ့သော မတ်လ ဆောင်းပါးမှာ အဓိပ္ပာယ်များစွာ ရှိလှပေသည်။ ထိုဆောင်းပါး၌လည်း ဇေနသည် ပီမိုးနင်းကိုပင် သတိရလျက် ရှိခဲ့၏။ “ကိုဆေးနီ” ဝတ္ထုတိုကလေးကို သူ သတိ ရသမျှ ပြန်လည် ဖောက်သည်ချခဲ့၏။ ထိုဝတ္ထုတိုမှာ အလွမ်းကို အခံထား၍ဖွဲ့ သော အသော ဝတ္ထုတို ဖြစ်သည်။ ကိုဆေးနီကား နောက်ဆုံးတွင် “ကျောင်းအစ်မ ကြီး၏ ရင်ခွင်ထဲသို့ ရောက်ရှိသွားလေသည်။” ဇေနကား မရဏတရား၏ ရင်ခွင် ထဲသို့ ရောက်သွားခဲ့ပြီ။ စာရေးဆရာတို့ ဘဝတစ်ပါး ပြောင်းသွားကြသောအခါ ကျန်ရစ်သူတို့က နှောင်းလူတို့ အောက်မေ့ သတိရဖွယ်ကိစ္စအလိုငှာ အထိမ်းအမှတ် တစ်ခုခုကို လုပ်ကြစမြဲ ဖြစ်သည်။ ယခုအခါ ပီမိုးနင်းကို အောက်မေ့ရင်းနှင့် ယင်းနှင့် ဇေနကိုပါ အောက်မေ့ကြဖို့ ကံစီမံခဲ့လေပြီ။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ပူဇော် ပူဇော်ယျာန် ဟူသောစကားကို များစွာသုံးစွဲလေ့ ရှိကြသည်။ သူတစ်ပါးတိုင်းပြည် တွင် ဤစကားမျိုးကို များစွာ မရွတ်ကြ မဆိုကြလေ။ သို့သော် ထိုသို့ မရွတ်ဆို သော တိုင်းပြည်တို့တွင် စာပေပညာရှင်များ၏ ကျောက်ဆစ်ရုပ်တု၊ လောဟာ ရုပ်တု၊ ကြေးရုပ်တုတို့သည် ပေါများလှပါပေ၏။ ထိုရုပ်တုတို့နှင့်အတူ ထိုထို သော စာပေပညာရှင်တို့၏ လုံ့လဥဿဟတို့ကိုလည်း ပြတိုက်များ၊ စာကြည့် တိုက်များတွင် အချိန်မရွေး တွေ့ရှိ ဖတ်ရှုနိုင်ကြပေသည်။ သို့သော် ကျွန်ုပ်တို့ အဖို့ကား ယခု ပီမိုးနင်း အကြောင်း၊ ဇေန အကြောင်းတို့ကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် အကဲ ဖြတ်ရေးသားဖို့ရာ ဘာစာအုပ်ကို ဘယ်မှာရှာရမှန်း မသိကြတော့ချေ။ ရှေးမြန်မာ

စာပေ ပညာရှိတို့၏ စာများမှာ တစ်စတစ်စနှင့် ဘယ်မှာရှာရမှန်းမသိ ဖြစ်နေကြပြီ။ ကျွန်ုပ်တို့သည် တိုင်းပြည်၏ ဉာဏ်စွမ်းဉာဏ်စတို့ကို မည်သို့ ထိန်းသိမ်းရမည်နည်းဟု နက်နက်နဲနဲ စဉ်းစားရန် အချိန်တန်ပြီဖြစ်ကြောင်း နှိုးဆော်လိုက်ချင်ပါသည်။

[၁၉၈၃၊ မေလထုတ် သောင်းပြောင်းထွေလာ ရယ်စရာ မဂ္ဂဇင်းတွင် ဖော်ပြခဲ့သော ပီမိုးနင်းနှင့် စဝန ဆောင်းပါး ဖြစ်ပါသည်။]

ပီမိုးနင်း (၃)

ဂျိမ်းစ်လှကျော်က မြန်မာကာလပေါ်ဝတ္ထုခေတ်ကို အစပျိုးပေးပြီးသည့်နောက်၊ ဆယ်နှစ်ခန့်ကြာသောအခါ မြန်မာစာပေလောကထဲတွင် မောင်ကျော် အမည်ခံ စာရေးဆရာတစ်ဦး ပေါ်ပေါက်လာလေသည်။ သူ၏အမည်မှာ ကောင်းစွာ ထင်ရှားသည် မဟုတ်သော်လည်း သူ ရေးသော ဘီအေမောင်တင့်နှင့် ကချေသည် မယ်မြင့် ဝတ္ထု၊ ပင်လယ်ကူးဓာတ်ပုံ ဝတ္ထု၊ ခင်ထား ဝတ္ထု၊ နေရီရီ ဝတ္ထု စသည် တို့သည် ထိုစဉ်က ထင်ရှားနေသော စာရေးဆရာတို့၏ လက်ရာနှင့်မတူ၊ တစ်မူ ထူးခြားလေသည်။ မြန်မာ ကာလပေါ်ဝတ္ထုသည် အနောက်တိုင်းဝတ္ထုအဖွဲ့၏ အရိပ်အာဝါသကြောင့် ပေါ်ပေါက်သည် ဆိုသော်လည်း ဦးလတ်၊ လယ်တီပဏ္ဍိတ ဦးမောင်ကြီး စသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် ရွှေဥဒေါင်း စသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ပင်လျှင် အဖွဲ့အနွဲ့သဘော၌ မြန်မာ့ရိုးရာဟန်နှင့် မလွတ်ကြချေ။ ထိုကြောင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ ရေးသားသော မြန်မာစကားပြေသည် ရှေးရိုးဆန်လျက်ပင် ရှိသေးသည်။ ယင်းတို့ အနက် ရွှေဥဒေါင်းမှာ စုံထောက် မောင်စံရှား ဝတ္ထုတိုများကို ရေးသားသောအခါ အတန်ပင် ခေတ်ဆန်လာသည်။ သို့နှင့်လည်း မြန်မာ့ဟန် အမူအရာ စရိုက်တို့မှာ ပျောက်သွားသည် မဟုတ်ချေ။ အနောက်တိုင်း ဖွဲ့ဆိုသီကုံးပုံ နည်းနိဿယတို့ကို မြန်မာဆန်အောင် ပြုနိုင်ပေသည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။

သို့သော် မောင်ကျော်၏ စကားပြေမှာ ဖွဲ့နွဲ့ပုံ ဆန်းသစ်သည်။ ဤ၌လည်း ချေးဦးရေးသော ဝတ္ထုတို့တွင် သမားရိုးကျ ရေးသားဟန်တို့သည် ခေတ်ဆန်သော အထုံးအဖွဲ့တို့အပေါ်တွင် လွှမ်းမိုးမြဲ လွှမ်းမိုးနေသေးသည်။ ပီမိုးနင်းသည် ပိုက်ဆံ ကြီး အမည်ဖြင့် ဘားမားဒေး ဝတ္ထု၊ ပွဲစားကြီးသားအဖနှင့် မြမြဝတ္ထု စသည် တို့ကို ရေးသောအခါ သူ၏ ဆန်းသစ်သော လက်ရာသည် ရှေးရိုးဟန်အပေါ်၌ လွှမ်းမိုးလာလေသည်။ ပီမိုးနင်း ဟူသော အမည်ဖြင့် ရေးသောအခါ၌မူကား ပီမိုးနင်း၏ အရေးအသားဟန်သည် တည်တံ့လာပြီးလျှင် အလွန် သွက်လက် လာလေသည်။

မြန်မာစကားပြေအဖွဲ့ကို ၁၉၃၀ ပြည့်နှစ် ခေတ်စမ်း စာရေးဆရာတို့က တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ပြန်လည်ဆန်းသစ်စေသည်ဟု ဆိုကြ၏။ ဝါကျရှည်ကြီးများကို သုံး၍ အမွမ်းအပြောက်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော စကားပြေအဖွဲ့ကို ခေတ်စမ်း သမားတို့က တိုတိုနှင့် လိုရင်းကို ကွက်ခနဲမြင်အောင် ဖွဲ့ဆိုကြသည်ဟုလည်း ပြောကြ၏။ သို့သော် ဒုံရင်းကိုကြည့်လျှင် ၁၉၃၀ ပြည့်နှစ်၏အခြေကို ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ် ပီမိုးနင်းက ပျိုးထောင်ခဲ့သည်ဟု ဆိုရလိမ့်မည်။ ပီမိုးနင်းသည် ၁၈၈၄ ခုက မွေးဖွား၍ ၁၉၄၀ ခုနှစ်တွင် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

ထိုစကားပြေကိုရအောင် ပီမိုးနင်းသည် နှစ်အနည်းငယ်မျှ ကြံဆ၍ လေ့ကျင့်ရေးသားသည်ဟု ယူဆနိုင်သည်။ မောင်ကျော်၏ အရေးအသားတို့တွင် နဘောဆန်ဆန် အဖွဲ့များကို တွေ့နိုင်ပါသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ မောင်ကျော်သည် ကဗျာဆန်၏။ တေးထပ်လိုလို၊ ဒွေးချိုးလိုလို၊ သဖြန်လိုလို အဖွဲ့များကိုပင်လျှင် တွေ့ရသည်။ ပီမိုးနင်း အမည်ခံစဉ်လည်း သူ၏ ကဗျာဆန်သော အဖွဲ့များကို တွေ့ရပါသေးသည်။ ထိုနောက်၌ကား သူ၏ စကားပြေသည် ရိုးရိုးသန့်သန့် ဖြစ်လာလေသည်။ ထို့ကြောင့် ခေတ်စမ်းစကားပြေ ဟူ၍ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းမှာ ပီမိုးနင်း၏ ခေတ်ကို မြစ်ဖျားခံ၍ ပေါ်ပေါက်သည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။

သမိုင်းသည် ဤအကြောင်းကြောင့် ဤအကျိုး ဟူသော သဘောကို ပြဆိုသည်။ အတိတ်က ထိုကဲ့သို့သော အကြောင်းများရှိ၍ ပစ္စုပ္ပန်၌ ဤကဲ့သို့ သောအကျိုး သက်ရောက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ကာလတစ်ခုတည်း ကွက်ကွက်ကိုသာ ကြည့်လျှင် ဘာအကြောင်းတရားမျှ မရှိဘဲ အလိုလို ဖြစ်ပေါ်လာသည်ဟု ထင်မြင် ဖွယ်ရာရှိ၏။ သို့သော် အခွန်ရှည်သောကာလကို ပြန်ကြည့်လျှင် ယခင်က ဤ ကဲ့သို့ လုံ့လထုတ်ခဲ့ကြ၍ ယခု ဤသို့ ဖြစ်ရပါတကားဟု နားလည်လာကြမည် ဖြစ်သည်။

ပီမိုးနင်းမှာ အဖွဲ့အနွဲ့၌သာ ဆန်းသစ်ခဲ့သည် မဟုတ်၊ အကြောင်းအရာ အားဖြင့်လည်း ဆန်းသစ်သည်။ ရှေးစာဆိုတော်များသည် အဓိကရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အကြောင်းအရာသည်သာလျှင် စာဖွဲ့လောက်သည်ဟု ထင်မြင်ခဲ့ကြ၏။ သာမည ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် သာမည အကြောင်းအရာတို့မှာ စာပေနှင့် မအပ်စပ် ဟူ၍ပင် အယူ ရှိကြသည်။ ဤသဘောမှာ ဂန္ထဝင်စာပေတွင် ပါရှိသော အကြောင်းအရာတို့၌ ငြီးငွေ့လာကြသောအခါ ကျေးလက်တောရွာရှိ သာမည ဘဝကိုပင်လျှင် ဖွဲ့ဆို ချင်လာကြသည်။ မင်းသား မင်းသမီးတို့၏ စည်းစိမ်ကိုချည်းသာ ထပ်တလဲလဲ ကြားနေကြသော စာဖတ်ပရိသတ်တို့အဖို့ တောင်သူလယ်သမား ဇနီးမောင်နှံတို့၏ ဝဋ်ဒုက္ခ အကြောင်းကို ဖတ်ရှုရသောအခါ စိတ်တွင် ကြည်နူးလာကြသည်။ ထို့

ကြောင့် အဓိက အကြောင်းအရာတို့သည် သာမည အကြောင်းအရာတို့သို့ သက်ဆင်းလာကြလေသည်။

ရှေးစာဆိုတို့သည် ဣဋ္ဌာရုံကိုသာ ဖွဲ့ဆိုချင်ကြသည်။ လူ့ဘဝ၏ အနိဋ္ဌာရုံတို့ကို ပြည်ဖုံးကားချထားလိုဟန် ရှိကြသည်။ ဤသဘာဝမှာ ရိုမန်တစ်ခေတ်၏ သဘာဝ ဖြစ်သည်။ သို့သော် နောင်သောအခါ၌ လူ့ဘဝကို သရုပ်ဖော်သော အဖွဲ့တို့၌ ဉာဏ်ကွန့်မြူးလိုကြသည်။

ထို့ကြောင့် ပီမိုးနင်းသည် ပစ္စည်း ဥစ္စာဓန၊ ဂုဏ်သိန်၊ ရာထူးဌာနန္တရ မရှိသော သာမန်တို့၏ အကြောင်းကို ဖွဲ့ဆိုသည်။ ပီမိုးနင်း ထွန်းကားသောခေတ်မှာ အမျိုးသားရေး နိုးကြားထကြွသောခေတ် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုခေတ်၏ ဩဇာကို မလွန်ဆန်သော ပီမိုးနင်းသည် အောက်ခြေအဆင့်မှနေ၍ အထက်သို့ တက်လှမ်းနိုင်စေဖို့ရာ ခေတ်လူငယ်တို့ကို ဝတ္ထုအဖွဲ့ဖြင့်သာမက အခြား စာမွန်အဖွဲ့၊ ဆောင်းပါးအဖွဲ့တို့ဖြင့် လမ်းညွှန်ခဲ့သည်။

စင်စစ် ပီမိုးနင်းသည် တက်လူ ဟူသော အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ဖော်ကျူးပေးခဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည်။ ပီမိုးနင်းသည် လွတ်လပ်ရေး ကြိုးပမ်းမှုအရှိန်အထွတ်အထိပ် မရောက်မီ ကွယ်လွန်သွားခြင်းကြောင့် ခေတ်လူငယ်တို့ ကြီးပွားတိုးတက်စေသော အာသာဆန္ဒကို ခရီးလမ်း ကုန်ဆုံးအောင် ပြမသွားနိုင်ခဲ့ချေ။ သူ၏ ဝတ္ထုတို့မှာ ချစ်ခန်း ကြိုက်ခန်းနှင့် ဖိုမသဘာဝကို နှစ်သက်ကြသော ပရိသတ်အလိုကို လိုက်ခဲ့ရခြင်းကြောင့် အဆိုပါ ကြီးပွားတိုးတက်စေလိုသော ဆန္ဒသည် ဝတ္ထု၌ များစွာထင်ရှားခြင်း မရှိချေ။ သို့ရာတွင် ကမ္ဘာ့မင်တန်၊ ထူးချွန်ရေး၊ ကြီးပွားချမ်းသာရေး၊ အာဂလူ၊ သခင်စိတ်၊ တက်လမ်း၊ ထိပ်ဆုံးကလူ စသော ဆောင်းပါး စာမွန်အဖွဲ့တို့တွင် တက်လူတို့ တိုးတက်ရေးအတွက် မည်မျှ အာသီသ ထားရှိသည်ကို တွေ့နိုင်ပါသည်။

[ကြေးမုံသတင်းစာ၊ ၆-၁၁-၇၉ တွင် ပီမိုးနင်း၏စာ ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ပါရှိခဲ့သော ဆောင်းပါး ဖြစ်ပါသည်။]

ရွှေဥဒေါင်း

စင်စစ် ရူပနန္ဒီကို ကျွန်တော် မရေး။ ရေးသူမှာ မကြာမီက မန္တလေးမြို့တွင် ကျွန်ုပ်တို့အား မျက်နှာလွှဲသွားခဲ့သော ဆရာကြီး ရွှေဥဒေါင်း ဖြစ်သည်။ ယခု ကျွန်တော် ရေးလိုသည်မှာ ရူပနန္ဒီ စာအုပ်အကြောင်း ကျွန်တော် မှတ်မိသမျှကို ရေးလိုရင်း ဖြစ်သည်။

မှတ်မိသမျှ ဆိုသည်မှာလည်း ကျွန်တော် စာဖတ်တတ်စ အရွယ်တွင် ရူပနန္ဒီနှင့် တွေ့ဆုံရသောအခါ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲ မည်သို့ ဖြစ်ပေါ်လာသည်ကို ပဓာနထား၍ ပြန်ပြောင်းတွေးတောခြင်းကို ဆိုလိုသည်။ သို့သော် နုစဉ်အခါက ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော စိတ်စေတသိက်တို့သည် သူ့အတိုင်း သီးသန့်၍ နေလိမ့်မည် မဟုတ်။ ရင့်ကျက်လာသောအခါ၌ တွေးခေါ်သော အတွေးအခေါ်တို့သည် ထို စိတ်စေတသိက်တို့နှင့် ထွေးလုံးရစ်ပတ် ရှိနေလိမ့်မည်ကို ဝန်ခံပါသည်။ သို့သော် ငယ်စဉ်က ခံစားခဲ့သော ဝေဒနာ စေတသိက်တို့ကို ယခု ကြီးပြင်းလာသော အသက်အရွယ်တွင် မိမိရရ ပြန်၍ ဖမ်းယူနိုင်ခြင်းအလို့ငှာ ကျွန်တော်သည် ရူပနန္ဒီ ဝတ္ထု မူရင်းကို ပြန်လည်ကိုးကားခြင်းမပြုဘဲ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ ကျန်ရှိနေသေး သော မှတ်ဉာဏ်ကိုသာလျှင် ကိုးကား၍ ရေးလိုက်ပါသည်။

လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ငါးဆယ်ကျော်လောက်က ဖတ်ရှုသော စာအုပ်ကို ယခု မှတ်မိသမျှ ပြန်၍ရေးသောအခါ တိတိကျကျ ရှိလိမ့်မည်ဟူ၍လည်း ကျွန် တော် အာမ မခံပါ။ ဥပမာ ရူပနန္ဒီ ဝတ္ထုတွင် ဇာတ်လိုက်သည် မောင်စောနိုင် ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် မောင်စောနိုင်၏ သဘာဝကို ထွန်းပစေသော ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ဦးဘိုးထော် ဖြစ်သည်။ ဤ၌ မောင်စောနိုင်ဟု အသည်းစွဲ မှတ်ထားသည်မှာ မှန်ချင် မှန်မည်။ ဦးဘိုးထော် ဆိုသောအမည်ကား မှားချင် မှားနိုင်သည်။ ရူပနန္ဒီ မှာ ကျွန်တော်က ရွှေဥဒေါင်း ရေးပါသည်ဟုဆိုမှ အများကသိရသော ဝတ္ထု မဟုတ်။ ရှေး စာရေးဆရာကြီးတို့၏ စာဟောင်းပေဟောင်း လက်ရာများ အလွန် ရှားပါးနေသည် မှန်သော်လည်း ရူပနန္ဒီဟုဆိုလျှင် စာအုပ်ကို မမြင်ဘူးသော

စာပေဝါသနာရှင် လူငယ်တို့သည် ယုတ်စွအဆုံး နာမည်ကိုပင်လျှင် ကြားဖူးနားဝ ရှိနေကြလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် နာမည်နေရပ် အလုပ်အကိုင် အကြောင်းအရာတို့၌ ပမာဒလေခ ဖြစ်နေစေကာမူ အများသိပြီး အချက်တို့၌ မှားလျှင် ပြင်နိုင်ကြလိမ့် မည်ဟု မျှော်လင့်သည်။

မှားလိမ့်မည်ကိုသိလျက်နှင့် အဘယ့်ကြောင့် ဇွတ်တိုး၍ ရေးပါသနည်းဟု အချို့က စောဒကတက်ကောင်း တက်လိုကြလိမ့်မည်။ ကျွန်တော်ကမူ ဤသို့မှ မရေးလျှင် ကျွန်တော် ငယ်စဉ်က စိတ်ကူးစိတ်သန်းတို့ ပေါ်မလာတော့ဘဲ ကြီးသော အရွယ်ကျမှ စဉ်းစားမိသော အချက်တို့သာလျှင် လွမ်းမိုးမည်စိုးသောကြောင့် ရူပနန္ဒီ စာအုပ်ကို ကိုးကားရန် ရှာဖွေခြင်းမပြုဘဲ ဤအတိုင်းပင် မှတ်မိသမျှ ရေးပါသည်ဟု ဖြေပါမည်။ စင်စစ် ကိုးကားရန် ရူပနန္ဒီကို လိုက်ရှာနေလျှင် ဤဆောင်းပါးသည် နောင် ငါးနှစ် ဆယ်နှစ် ကြာသော်လည်း ပေါ်လာချင်မှ ပေါ်လာလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် ချွတ်ချော်နေသော အချက်တို့ကိုတွေ့လျှင် သည်းခံ ကြပေရော။ သို့ရာတွင် ဝတ္ထုကြောင်း နာမည်နှင့် အချက်အလက်တို့ မည်မျှမှားမှား ကျွန်တော် ခံစားခဲ့သော ဝေဒနာစေတသိက်တို့ကား ယခု ကျွန်တော် တင်ပြသည့် အတိုင်းသာလျှင် ရှိပါလိမ့်မည်။

ကျွန်တော်သည် အလွန် စာဖတ်ဝါသနာပါသည်။ ငယ်စဉ်က ကျွန်တော် သည် ညီမများ ညီများကို အစဉ်အလိုက် ထိန်းရသည်။ ကလေးထိန်းရင်း စာဖတ် သည်မှာ ကျွန်တော့်ရင်ခွင်ထဲမှ ကလေးလွတ်ကျ၍ အိမ်အောက်သို့ ရောက်သည် အထိ ဝါသနာကို မလျော့ခဲ့ဘူးပါ။ ကျွန်တော့်ဖခင်သည်လည်း ငယ်စဉ်က ထမင်း အိုးတည်ရင်း စာဖတ်ရာ ထမင်းပျော့ပြဲကုန်သည်ဟု ဆိုပါသည်။ ဤသည်ကို ထောက်ရှုလျှင် ကျွန်တော်၏ဝါသနာမှာ ဖခင်ထံမှ ဆင်းသက်သည်ဟု ဆိုရပါမည်။

ကျွန်တော့်ဖခင်သည် မည်မျှ စာဝါသနာပါသနည်းဟုဆိုသော် သူရိယ သတင်းစာ ထုတ်ဝေမည်ဟု ကြော်ငြာကို တွေ့ရသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ထို သတင်းစာကို မှာ၍ကြည့်ရုံမျှမက သူရိယ သတင်းစာတိုက် လိမိတက် အစုရှယ်ယာ ကိုပင်လျှင် ဝယ်ယူလိုက်သေးသည်။ ရှယ်ယာဝယ်သည် ဆိုသောကြောင့် သူဌေး ဖြစ်ဖို့ဟု အထင်မကြီးပါနှင့်။ သူရိယ ကောင်းစားစဉ်ခေတ်ကပင်လျှင် တစ်နှစ် တစ်နှစ် အမြတ်ငွေမှာ နှစ်ကျပ်ခွဲ သုံးကျပ်လောက်သာ ရှိပါသည်။ သူ၏ ရည် ရွယ်ချက်မှာ အစုရှယ်ယာဝင်တစ်ဦးအနေဖြင့် သူရိယက ထုတ်ဝေသမျှ စာအုပ် တို့ကို မှန်မှန်ကြီး မှာယူဖတ်ရှုနိုင်လိမ့်မည် ဟူသော တွက်ကိန်းနှင့် အစုဝင်ခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့သော် စင်စစ် အစုဝင်သော်လည်း ဘာအခွင့်အရေးမျှရသည် မဟုတ်။ ဂဠုန်ဦးစော သူရိယကို ဝင်၍စီးစဉ်က သူရိယသည် ဆိုက်ကြီး ကိုက်ကြီးနှင့်

ကောင်းစားနေသော်လည်း နှစ်စဉ်ဝေသော ဒီဗီဒင်းအမြတ်မှာ ကျွန်တော် မှတ်မိသရွေ့ နှစ်ကျပ်ခွဲထက် တိုးမလာခဲ့ပါ။ တစ်ခါတစ်ရံ အမြတ်ငွေ ခွဲဝေခြင်းမပြုဟူ၍ပင် ထင်မိပါသည်။ သို့ပါလျက်နှင့်လည်း ဖခင်ဖြစ်သူက သူရိယမှ အမြတ်ငွေဖြင့် ဘုရားမှာ ပန်းဆီမီးကပ်ရသည်ဟု ပြောပြလေ့ရှိပါသည်။

မြန်မာစာပေကို အကျွမ်းဝင်ခြင်းမှာ ထို သူရိယမှ စတင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ပထမဦးဆုံး သူရိယမှ ဖခင် မှာယူ၍ကြည့်သော စာအုပ်ထဲတွင် မစ္စတာမောင်မိုင်း၏ ဗိုလ်ဋီကာပါ ပါသည်။ ဤသည်မှစ၍ စာဖတ်ချင်စိတ် ပေါ်လာခဲ့၏။ သို့သော် ဗိုလ်ဋီကာမှာ ကျွန်တော့်အဖို့ အလွန် အဆင့်အတန်း မြင့်နေသေးသည်။ ဖတ်သမျှ ကောင်းစွာ နားမလည်သေး။ မန္တလေးသူများ အောင်ဗလ မသာပို့သည်ကို စောင်းမြောင်းရေးသားသော ထေးထပ်နှင့် ၎င်းကို ချေပသော တေးထပ်လောက်ကိုသာ အနည်းငယ် နားလည်သလိုလိုရှိသည်။ ဗိုလ်ဋီကာကို မဖတ်ဘူးမီ ဤကမ္ဘာကြီး ဖြစ်ဟန်ပျက်ဟန် တည်နေဟန်တို့ကို ရေးသားသော ကျမ်းတစ်စောင်ကို ဖတ်ခဲ့ဖူး၏။ ထိုကျမ်းတွင် နေမင်းကား အချင်း ယူဇနာ ငါးဆယ်၊ လမင်းကား အချင်း ယူဇနာ ၄၉၊ နေမင်းကား ဒေါင်းဗိမာန်နှင့် လမင်းကား ယုန်ဗိမာန်နှင့် အစရှိသဖြင့် အရုပ် (သစ်ထွင်းပန်းချီ) ကလေးများဖြင့် မှတ်ချက်သဖွယ် ရေးသားသည်ကို ဖတ်ဖူး၏။ ထိုမျှလောက်ကို စာဖတ်တတ်စက နားလည်သလိုလိုရှိ၏။ သို့သော် အချင်း ဟူသော စကား၊ ယူဇနာ ဟူသော စကားကို လူကြီးမိဘတို့က ရှင်းပြပေး၍သာ နားလည်ပါသည်။

သို့သော် ဗိုလ်ဋီကာ ဖတ်၍မှ မကုန်သေးမီ ရူပနန္ဒီသည် စာတိုက်မှ ရောက်လာသည်။ ထိုအခါ ရူပနန္ဒီ၏ စာစကားကို ကျွန်တော် ကောင်းကောင်းကြီး နားလည်သည်ဟု ထင်မိပါသည်။ ထိုအချိန်၌ စာရည်လည်း ဝနေပါပြီ။ သူရိယရက်ခြား သတင်းစာတွင် နွဲ့.နွဲ့.မောင်မောင်ဟု မှတ်မိနေသော ဝတ္ထုအခန်းဆက်များကို ဖတ်နေကျဖြစ်သော ကျွန်တော့်အဖို့ ရူပနန္ဒီမှာ ဖတ်၍လွယ်သည်ဟု ထင်ပါသည်။ နွဲ့.နွဲ့.မောင်မောင် ဝတ္ထုအကြောင်းကို ဆရာကြီး ရွှေဥဒေါင်းအား မေးကြည့်ရာ မမှတ်မိဟု ဆိုပါသည်။ သို့သော် ၎င်း သူရိယ အခန်းဆက်ဝတ္ထုများကို ပီမိုးနင်းလည်း ရေးသလိုလိုလည်း ပြောဖူးပါသည်။ ကလေးအရွယ် မှတ်မိခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် ၎င်း နွဲ့.နွဲ့.မောင်မောင် ဆိုသည်မှာ ဝတ္ထု ဇာတ်လိုက်မင်းသမီးနှင့် မင်းသားတို့၏ အမည်မျှသာ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ၎င်းနွဲ့.နွဲ့.မောင်မောင်ကို သဲလွန်စရနိုးနှင့် လိုက်ရှာခဲ့သည်မှာ ကြာပါပြီ။ ယနေ့တိုင် မသိရပါ။ ထို့ကြောင့် ဤမှတ်မိသမျှကို ပယ်လိုက ပယ်နိုင်ပါသည်။ သို့သော် ထို နွဲ့.နွဲ့.မောင်မောင် အမည်ကို မှတ်မိသူများရှိလျှင် ကျွန်တော့်ထံ အကြောင်းကြားစေလိုပါသည်။

ရူပနန္ဒီတဲ့။ နာမည်ကိုက ချစ်စရာ။ ဘယ့်ကလေးက မြန်မာဆန်ပါသလဲ။ စင်စစ် ထိုစဉ်က ၎င်းရူပနန္ဒီမှာ ဇိနတ္ထပကာသနီလောက် မခိုင်မာစေကာမူ ဇင်းမယ် ပဏ္ဍာသနီးနီး စာကြီးပေကြီး ဖြစ်လိမ့်မည်ဟုပင် ထင်မိသည်။ တစ်နည်းပြောရလျှင် တကယ့် မြန်မာ ဝတ္ထုကြီးဟုပင် ထင်မိသည်။ နောင်အခါတွင် ၎င်းမှာ ရိုက်ဒါ ဟက်ဂတ် 'ရေးသော She (ရှီ) အမည်ရှိ ဝတ္ထုကြီးဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ သို့ပါ သော်လည်း ထို ရှီဝတ္ထုသည် မည်မျှလောက်ပင် မူရင်းမှန်သော်ငြားလည်း ရူပနန္ဒီ ကို လွမ်းမိုးသွားခြင်း မဖြစ်ခဲ့ပါ။ ရှီကလည်း သူ့အင်္ဂလိပ်ဘာသာနှင့် သူ ကောင်း ၏။ ရူပနန္ဒီလည်း မြန်မာဘာသာနှင့် ကောင်း၏။ ရှီတွင် ရိုက်ဒါဟက်ဂတ်၏ အနုပညာသည် ပေါ်လွင်ဘိသကဲ့သို့ ရူပနန္ဒီတွင် ရွှေ့ဒေါင်း၏ အနုပညာသည် ပေါ်လွင်၏။ ဤကား အင်္ဂလိပ်စာ တတ်လာသော ငယ်ရွယ်စဉ်ကာလက ထင်မြင် ချက်ပင် ဖြစ်သည်။ ထိုထင်မြင်ချက်ကို ယနေ့ ပြင်ဆင်ရန် ကြိုးစားကြည့်သည်။ သို့သော် ပြင်၍မရတော့ချေ။

ရိုက်ဒါဟက်ဂတ်သည် အင်္ဂလန်နိုင်ငံ နော်ဖို့မြို့တွင် ၁၈၅၆ ခုနှစ်က မွေးသည်။ ရွှေ့ဒေါင်းထက် ၃၃ နှစ် ကြီးသည်။ ၁၈၈၇ ခုနှစ်တွင် ရိုက်ဒါဟက်ဂတ် သည် ရှီကို ရေးသည်။ ထိုအချိန်၌ ရွှေ့ဒေါင်းဆိုသော မောင်ဖေသိန်းမှာ နှစ်ခါ လည်သားမျှသာ ရှိပါသေးသည်။ မောင်ဖေသိန်းသည် ရွှေ့ဒေါင်း ဖြစ်လာသော အသက် သုံးဆယ်နားနီးသည့် အရွယ်၌ ရှီကို ရူပနန္ဒီဟု မှီး၍ ဝတ္ထုရေးသည်။ ရှီ ဝတ္ထုကို အချို့က ယနေ့တိုင် ဂန္ထဝင်မြောက်စာပေထဲ၌ စာရင်းမသွင်းကြသေး။ ဥပမာ စာပေသမိုင်းပညာရှင် ဝတ္ထုရေးဆရာ ဂျန်ဒရင့်ဝါတာသည် ရွှေ့ဒေါင်း မျက်စိကျခဲ့သော ကိုနင်ဒွိုင်းနှင့် ရိုက်ဒါဟက်ဂတ်တို့ကို ၎င်း၏ စာပေသမိုင်း၌ ဖော်ပြခြင်းမပြုချေ။ ကိုနင်ဒွိုင်းကား စုံထောက် ရှာလော့ဟုမ်းကို ဖန်တီးသူ ဖြစ်သည်။ ရှာလော့ဟုမ်းကို ရွှေ့ဒေါင်းက မောင်စံရှား အဖြစ်ဖြင့် ပုဆိုးဝတ်ပေး ခဲ့သည်။

သို့ရာတွင် ဆာဂျန်ဟမ္မာတန် အမည်ရှိ စာပေ အနုပညာရှင်ကြီးကမူ ၎င်း၏ စာပေ ပို့ချချက်တို့တွင် ကိုနင်ဒွိုင်းကို ပဓာနထား၍ ရိုက်ဒါဟက်ဂတ်ကို သာမညပြုကာ ထည့်သွင်း ဖော်ပြခဲ့၏။ ယခုအခါ ကိုနင်ဒွိုင်းကို ဂန္ထဝင်မြောက် ပုဂ္ဂိုလ်ဟု အသိအမှတ် ပြုလာကြပြီ။ ရိုက်ဒါဟက်ဂတ်ကိုမူ ကောင်းစွာ လက်မခံ ကြသေး။ နောင်တစ်ခေတ်တွင်မူကား ရိုက်ဒါဟက်ဂတ်သည် ဂန္ထဝင်မြောက် ဖြစ် လာပါလိမ့်မည်။

သို့သော် သူတို့ဘာသာသူတို့ ဂန္ထဝင်မြောက်မြောက် မမြောက်မြောက် ကျန်တော့အဖို့ကား ရူပနန္ဒီသည် ဂန္ထဝင်မြောက်ခဲ့ပြီ။ ယနေ့တိုင် မြောက်ဆဲပင်

ဖြစ်၏။ သဘောတူသူရှိလျှင် ထွက်ခဲ့ပါ။ မတူသူရှိလျှင်လည်း ကိစ္စမရှိပါ။ ကျွန်တော့်အဖို့မှာကား ရူပနန္ဒီ မိန်းမချောကြီးကို ငယ်စဉ်ကပင် ကြိုက်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ထိုမိန်းမချောကြီး မီးပုံထဲ ခုန်ဆင်းပြီး အမယ်ကြီးအိုရွတ်တွဲ ဖြစ်ရမည်ကို ဝမ်းနည်း၍မဆုံးပါ။ စင်စစ် ထိုစဉ်က ဤကဲ့သို့ ဖြစ်ရသည့်အတွက် ဇာတိဇရာ ဆိုတာကို တွေးမိဖို့ကောင်း၏။ သို့ရာတွင် လောကအကြောင်း ဘာမျှ နားမလည်သေးသော ကျွန်တော် ချာတိတ်ကလေးသည် ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် မတွေးမိပါ။ မောင်စောနိုင်နှင့် ရူပနန္ဒီတို့ အကြောင်းဆက်၍ ပေါင်းဖက်မည်ပြုခါမှ ရူပနန္ဒီသည် ဘာကိစ္စနှင့် မီးပုံထဲ ခုန်ဆင်းရပါသလဲ။ ခုန်မဆင်းဘဲနေလိုက်လျှင် အသက်ရှည်မြဲ ရှည်ဦးမည်။ လှမြဲ လှဦးမည်။ သို့ပါလျက်နှင့် နှစ်ပေါင်းတစ်ထောင်ကျော် နှစ်ထောင်မျှ အသက်ရှည်သော အမယ်အိုရွတ်တွဲဘဝ၌ ဝတ္ထုကို အဆုံးသတ်လိုက်သောအခါ စိတ်ထဲတွင် ဟာ၍ ကျန်ရစ်သည်။ နောင် ကြီးပြင်းလာသောအခါ ရိုက်ဒါဟက်ဂတ်၏ 'ရိုအဆက်' အေးရှား ဝတ္ထုကို ဖတ်ရသည်။ ထိုအခါမှ စိတ်ပြေသလိုလိုရှိသည်။

ရိုက်ဒါဟက်ဂတ်၏ ဇာတ်လိုက်မှာ အလွန် ယောက်ျားပီသသည်။ ဟက်ဂတ်သည် ဂရိတို့၏ အလှဝါဒကို ခြယ်မှုန်း၍ပြသော စာရေးဆရာ ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာယောက်ျားကို ဂရိကဲ့သို့ ခြယ်ကြည့်လျှင် အတော်ဝကျစရာ အကြောင်းရှိမည်။ သို့သော် ရွှေဥဒေါင်း၏ ဖန်တီးတတ်သော လက်ထဲ၌ မောင်စောနိုင်သည် မြန်မာပီပီ လှသော ယောက်ျား၊ ခန့်သော ယောက်ျား၊ သတ္တိရှိသော ယောက်ျား၊ မြင့်မြတ်သော ယောက်ျား ဖြစ်လာသည်။

မောင်စောနိုင် ယောက်ျားပီသခြင်းမှာ ကျွန်တော် ထိပ်ကွဲဖို့ရာအကြောင်း ဖြစ်ခဲ့လေသည်။

ပုဆိုးကွင်းသိုင်းတတ်စအရွယ် ကျွန်တော့်ကို ကြည့်ကြပါ။ မရှက်ကြပါနှင့်။ ဟိုတုန်းက ကျွန်တော်တို့အားလုံး ရှက်ရမှန်း မသိခဲ့ကြပါ။ အလွန်ပျော်ပါသည်။

မောင်စောနိုင်၏ ရုပ်ရည်ရူပကာနှင့်တကွ သန်မာဖျတ်လတ်သော စွမ်းရည် သတ္တိကို ကျွန်တော် အလွန် သဘောကျပါသည်။ အထူးသဖြင့် မောင်စောနိုင်သည် တစ်ဖက်သော ရန်သူကို တွေ့သောအခါ ရန်သူမှာ သူ့ထက် ဗလကောင်းသလိုလို ရှိသော်လည်း အရှုံးမပေးခဲ့ချေ။ နိုင်အောင် သတ်သည်။ မောင်စောနိုင်၏ နပန်းသတ်ပုံမှာ မှတ်သားလောက်သည်။ တစ်ဖက်သား၏ ဦးခေါင်းကို မိမိ၏ ဘယ်လက်ဖြင့် တံတောင်ဆစ်ကွေး ညှပ်ယူပြီးလျှင် ရင်ခွင်ထဲသွင်း၍ ရန်သူ့ ဦးခေါင်း၊ နား၊ သင်၊ မျက်နှာ စသည်တို့ကို လက်သီးဖြင့် ထိုးသည်။ တစ်ဖက်ရန်သူမှာ လက်သီးချက် မခံနိုင်၍ အရှုံးပေးရလေသည်။

ဤနပန်းသတ်ဟန်ကို ကျွန်တော်သည် တိတ်တိတ်ကျိတ်ကျိတ်ကျင့်သည်။ ပထမ၌ တစ်ယောက်တည်း မိမိဘာသာ မိမိ ကျင့်သည်။ တစ်ယောက်တည်း နပန်းသတ်ကြည့်ရာ ကျွန်တော် အရုံးမရှိ။ အားလုံးပွဲတွင် အနိုင်ရသည်ချည်း ဖြစ်၏။

သို့သော် ဤမျှနှင့် မကျေနပ်။ ထို့ကြောင့် လက်တွေ့စမ်းကြည့်သည်။ ကျွန်တော်နှင့်ရွယ်တူ ဗလတူ ကောင်ကလေးများနှင့် ကစားကြသောအခါ မောင်စောနိုင်၏နည်းကို အသုံးချသည်။ အတော်ဟန်ကျပါ၏။ သို့သော် တစ်ခါတစ်ရံ ဗလချင်းတူသူနှင့်တွေ့ရာ သူက အတင်းအဓမ္မရုန်းဖယ်၍ ကျွန်တော့်ကို ဗလက္ကာရ ပြုသောအခါ ကျွန်တော်ဆိုသော မောင်ချည့်နဲ့သည် မိမိကိုယ်ကို မိမိ ဟန်အောင် မထိန်းနိုင်ပါ။ ဘိုင်းဘိုင်းလဲလေ့ ရှိပါသည်။

ထိုအခါ ကြီးသူဖယ်၊ ရွယ်တူရှောင်၊ ငယ်သူထွက်ခဲ့ ဟူသော နည်းပရိယာယ် ကို သုံးပြီးလျှင် ကျွန်တော့်ထက် ဗလသေးသူများနှင့် နပန်းလုံးကြည့်မိသည်။ ထိုအခါ ငယ်ရွယ်သူ၏ ဦးခေါင်းကို ကျွန်တော်သည် ဘယ်လက်နှင့် ချိတ်ဆွဲ၍ မိမိရင်ခွင်ထဲသွင်းကာ နားထင်ကို ထိုးကြည့်ပါသည်။ တကယ်ထိုးသည်ကား မဟုတ်ပါ။ သို့သော် တစ်ဖက်သားမှာ လည်ပင်းညှစ်ခံရ၍ ဟစ်အော်ကာ အရုံး ပေးပါသည်။

ဤသည်တွင် ကျွန်တော်သည် ရွှေဥဒေါင်းရေးသော ရူပနန္ဒီထဲက မောင်စောနိုင် ဖြစ်လေသည်။

ကျွန်တော်တို့ ငယ်စဉ်က မြောင်းမြမြို့ ရှမ်းကုန်းပိုင်းတွင် ဇာတ်ရုံ ရှိပါသည်။ ထိုဇာတ်ရုံတွင် ကျွန်တော်တို့၏ အသည်းစွဲဇာတ်လိုက် အယ်ဒီပိုလိုနှင့် အယ်လ်မိုးတို့သည် မကြာခဏ 'ဘိုင်စကုတ်' ပြုကြပါသည်။ အထိုးအကြိတ် ဝိဇ္ဇာချည်း ဖြစ်၍ ကျွန်တော်သည် နှစ်ပဲတန်းမှနေ၍ မလွတ်တမ်းကြည့်လေ့ ရှိပါသည်။

တစ်ညသော် ကျွန်တော့်ညီဝမ်းကွဲ ချစ်ဖေနှင့်အတူ ကျွန်တော်တို့ ဘိုင်စကုတ်ကြည့်ကြသည်။ တောမြို့ ဇာတ်ရုံတို့၏ သဘာဝအတိုင်း ဘိုင်စကုတ် မထွက်မီ ဆိုင်းဖြင့် ဧည့်ခံသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်သည် ဆိုင်းပိုင်းသို့ ချဉ်းကပ်သည်။ ဆိုင်းပိုင်းအနီးတွင် ကျွန်တော်တို့ မြောင်းမြမြို့ တိုင်းရင်းသား အထက်တန်းကျောင်းမှ နှစ်တန်းကျောင်းသား တစ်ယောက်ကို တွေ့ပါသည်။ ထိုစဉ်က ကျွန်တော်က သုံးတန်းသား ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ ကိုယ့်ကျောင်းမှ ကျောင်းသားဖြစ်၍ အဖော်ရသည်ဟု အောက်မေ့သည်။ သို့သော် ထိုစဉ်က ကျွန်တော်တို့ မြောက်ပိုင်းသားနှင့် ရှမ်းကုန်းပိုင်းသားများမှာ သူဦး သူဆော်၊

ကိုယ်ဦး ကိုယ်ဆော်နှင့် မတည့်ကြပါ။ ဤအချက်ကို ကျွန်တော် ထည့်ပြီးမတွက်မိပါ။ စင်စစ် မောင်စောနိုင်ကဲ့သို့သော စိတ်ထားမြင့်မြတ်သူတစ်ဦးသည် ဤကဲ့သို့ အရပ်သူ အရပ်သားချင်း ရန်ဖြစ်တတ်ပုံကို စိတ်ဝင်စားမည် မဟုတ်ပါ။

သို့သော် အဆိုပါ နှစ်တန်းမှ အကောင်သည် စိတ်ဝင်စားပါ၏။ ကျွန်တော်တို့ခေတ်က စိတ်ဝင်စားသည် ဆိုသည်မှာ ကောင်ကလေးက ကောင်မလေးကို ကြိုက်သည်ဟု အဓိပ္ပာယ်မထွက်ပါ။ ရန်ဖြစ်ဖို့ရာ စိတ်ဝင်စားလာသည်ကို ဆိုလိုပါသည်။

အဲဒီအကောင်က ကျွန်တော့်ခြေကို ဆောင့်၍နင်းပါသည်။ ကျွန်တော်က မတော်တဆ နင်းသည်ဟု အောက်မေ့၍ ဘာမျှပြန်မပြောပါ။ ခြေထောက်ကို လွတ်အောင်ရှောင်၍ ဆိုင်းဝိုင်းဘက်သို့ ကပ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် အဲဟိုအကောင်သည် ကျွန်တော့်ကို နောက်တစ်ဖန် ခြေကို ဆောင့်၍နင်းပါသည်။

“မင်းက ဘယ်လိုလုပ်တာလဲ”

ကျွန်တော်က မေးသည်။

“ဒီလို လုပ်တာကွ”

သူက ဖြေသည်။

ရိုးရိုးဖြေလျှင် ပြီးနိုင်ပါသည်။ သို့သော် သူက ကျွန်တော့်ခြေဖမိုးပေါ်ကို တအားဆောင့်ပြီး ဖြေပါသည်။

ထိုအခါ ကျွန်တော်က ကျွန်တော့်ညီ ချစ်ဖေကို လှမ်း၍ခေါ်ပါသည်။ အရိပ်အခြည်မကောင်းဟု သိသော ချစ်ဖေသည် ရှောင်၍ပြေးလေပြီ။

ကျွန်တော်လည်း အဲဟို အကောင်ကလေးကို “ငါတို့ တစ်ကျောင်းတည်း သားချင်း ဒီလို မလုပ်ကောင်းပါဘူး” ဟု စောဒကတက်သည်။ ထိုအခါ ထိုအကောင်ကလေးက ကျွန်တော့်ကို ပံ့ပိုးချင်းဆောင့်သည်။ ဤကား ရဲရင်ထွက်ခဲ့ဟု ခေါ်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်သည် ရွှေဥဒေါင်း ရေးသားသော ရူပနန္ဒီ ဝတ္ထုထဲက မောင်စောနိုင်၏ မျက်နှာကို ကွက်ခနဲ မြင်လိုက်ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် ထိုငနဲလေး၏ ဦးခေါင်းကို ဘယ်ဘက်လက်ဖြင့် ညှပ်ယူ၍ ကျွန်တော့်ရင်ခွင်ထဲ သွင်းလိုက်သည်။ ငနဲလေး၏ ဦးခေါင်းသည် အလိုက်သင့်ပင် ရင်ခွင်ထဲ ပါလာသည်။ ကျွန်တော်သည် အားရှိပါးရှိ လည်ပင်းကို ညှစ်ပါသည်။ ကောင်ကလေး ခွံခွံမြည်သံကို ကြားရပါသည်။ ထို့နောက် အဲဒီကောင်ကလေးကို ဆင့်ကာဆင့်ကာ ထိုးပါသည်။ အကောင်ကလေး မခံနိုင်ပါ။ သူသည် တစ်စတစ်စနှင့် သူ့ဦးခေါင်းကို မြေကြီးပေါ်သို့ရောက်အောင် အတင်းရုန်း၍ ငုံ့ပါသည်။

ကျွန်တော် မရိပ်မိပါ။

ကျွန်တော်သည် ရွှေဥဒေါင်းရေး ရူပနန္ဒီထဲမှာပါသော မောင်စောနိုင်ကဲ့သို့ ပင် အနိုင်ရနေသည် မဟုတ်ပါလော။

သို့သော် အကောင်ကလေးက သူ့အကြံနှင့်သူ ကျွန်တော့်ကိုရုန်းရင်းနှင့် ဆွဲခေါ်သွားသည်။ သူခေါ်ရာနေရာမှာ ဒီလုံးခဲ တစ်လုံးစ နှစ်လုံးစ ရှိသည်။ ၎င်းဒီလုံးခဲကို သူ ရအောင် ကုတ်ခြစ်၍ယူသည်။ ကျွန်တော်ကတော့ ထိုးလို့ ကောင်းတုန်း။

တစ်နေရာသို့ရောက်သော် သူ့ဦးခေါင်းသည် မြေကြီးပေါ်သို့ စိုက်သွား ပြီဟု အောက်မေ့လိုက်သည်။ မောင်စောနိုင်၏ လက်ချက်သည် အလွန်ပြင်းသည် မဟုတ်ပါလော။

ထိုခဏ၌ ကျွန်တော့် ဘယ်ဘက်နဖူးသည် နွေးခနဲဖြစ်ပြီးလျှင် သွေးများ ဖြာကျသည်။

သည်တော့မှ ကျွန်တော် ရိပ်မိသည်။ ကျွန်တော် လူပါးပါ။ ထိပ်ကွဲသော အခါ ကောင်းကောင်းကြီး ရိပ်မိပါသည်။

သည်အခါကျမှ လူတွေ ဝိုင်းလာကြသည်။ ရန်ပွဲကို ဖျဉ်ပေးကြသည်။ ထိုအခါကျမှ ချစ်ဖေတစ်ယောက် ဘွားခနဲပေါ်လာသည်။ တော်တော် အဖော်အရ သားပဲ။ ခေါင်းကွဲပြီဆိုတော့မှ သူက ဦးလေးစောဟန်ကို လိုက်ခေါ်သည်။ ဦးလေး စောဟန်က ကျွန်တော့်နဖူးကို သကြားသိပ်ပေးသည်။

ရူပနန္ဒီသည် ထိုမျှလောက် ဂန္ထဝင်မြောက်ပါသည်။

သူသည် ကျွန်တော်တို့၏စိတ်ကို များစွာ ဩဇာပေးခဲ့သည်။ မောင်စောနိုင် ၏ စွန့်စားချက်တို့ကို ကျွန်တော်တို့စိတ်ထဲ၌ ကူးစက်လာအောင် ဖန်တီးခဲ့သည်။ ဦးဘိုးထော်၏ လူကြီးပီသသော အမူအရာကို ကျွန်တော်တို့ နှစ်သက်အောင် လုပ်ပေးခဲ့သည်။ ရူပနန္ဒီ၏ အလှအတိုင်း ပတ်ဝန်းကျင်၌ အလှစိတ်ဓာတ်ပျံ့နှံ့ အောင်၊ အလှကို ကြိုက်တတ်အောင် စေ့ဆော်ပေးခဲ့သည်။ ယောက်ျားတို့၏ သတ္တိဗျတ္တိကို နမူနာပြပေးခဲ့သည်။ အတုခိုးကြဟု ဆော်ဩပေးဘိသကဲ့သို့ ရှိသည်။ တစ်ဖက်၌ အလှ၊ ဝါစံဖက်၌ ယောက်ျားပီသသောစိတ်၊ ဤနှစ်ချက်ကို သမအောင်မွေ့၍ ပေးလေရာ အလှကို ကြိုက်တတ်အောင်လုပ်သည် ဆိုသော် လည်း သာမည ကာမဂုဏ်အလှကို မဆို။ ယင်းထက်ပို၍ နက်နဲသောအလှကို ရည်ရွယ်သည်။ ထို့ကြောင့် ရူပနန္ဒီကိုကြည့်ပြီး ကိလေသာတို့၌ စိတ်ကစားစရာ မရှိခဲ့ပါ။

ယင်းအချက်ကို ကျွန်တော် မမေ့ပါ။ အမြဲ မှတ်မိနေပါသည်။ မှတ်မိဆို နဖူးမှာရှိသော အနာရွတ်က အမြဲတမ်း သတိပေးနေသကဲ့သို့။

[ငွေတာရီမဂ္ဂဇင်း၊ ၁၀/၇၃ တွင် ရူပနန္ဒီ ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ပါရှိခဲ့သော ဆောင်းပါး ဖြစ်ပါသည်။]

သခင်ဘသောင်း (၁)

အနုပညာမြောက်သော ပစ္စည်းသည် လူတို့၏ စိတ်နှလုံးကို ဆွဲဆောင်နိုင်သည်။
အထူးသဖြင့် စာပေသည် လူ့စိတ်ကို လွှမ်းမိုးတတ်သည်။

ကျွန်တော်၏ ညီမများနှင့် ဆက်သွက်၍ ရင်းနှီးမိသော အမျိုးသမီး
မိတ်ဆွေတစ်ဦးသည် သခင်ဘသောင်း ရေးသော “ပန်းသာမစာဥ” ဝတ္ထုကို ဖတ်
ရင်းနှင့် ထိုဝတ္ထု၏ ဩဇာလွှမ်းမိုးခြင်းကို ခံရသောအခါ သူ၏ သားဦးကို အမြတ်
တနိုးနှင့် မောင်ဒေဝဟု မှည့်ခေါ်လေသည်။

“ပန်းသာမစာဥ” ကို ယေဘုယျအားဖြင့် ဘာသာပြန်ဟု ဆိုရသည်။ သို့
သော် စာပေလိုက်စားသူတို့သည် ဘာသာပြန်သည် ဆိုသောသူက မည်သို့
ဘာသာပြန်ထားသည်ကို လေ့လာသင့်သည်။ ဂျိမ်းစ်လှကျော်၊ ရွှေဥဒေါင်း၊ ပီမိုးနင်း
စသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အနောက်တိုင်းဝတ္ထုများကို ဘာသာပြန်သည်ဟု ဆိုသော်
လည်း စင်စစ် မူရင်း စာရေးဆရာ၏ အာဘော်ကိုလိုက်၍ ဘာသာပြန်ကြသည်
မဟုတ်။ မူရင်း စာရေးဆရာ၏ ဝတ္ထုကြောင်း (ဇာတ်လမ်း)၊ သရုပ်ဖော်၊
အတွေးအခေါ်၊ စဉ်းစားဆင်ခြင်ပုံ စသည်တို့ကို မှီးယူ၍ မိမိတို့ ပင်ကိုဉာဏ်ထဲ၌
ရှိသော မြန်မာ့သဘာဝတို့ကို ထုတ်ဖော်ကာ အင်္ဂလိပ်ဝတ္ထုကို မြန်မာဝတ္ထု ဖြစ်
အောင် ဖန်တီးသောသဘောရှိသည်။ အချို့သော ဝတ္ထုတို့မှာ မြန်မာဆန်လှသော
ကြောင့် အင်္ဂလိပ်ဝတ္ထု စသည်တို့မှ ယူထားသည်ကိုပင်လျှင် ရုတ်တရက် မသိနိုင်
ဖြစ်ရလေသည်။ ထို့ကြောင့် များသောအားဖြင့် ထိုဆရာကြီးတို့၏ ဝတ္ထုများကို
မှီးသော ဝတ္ထုဟု ခေါ်ဆိုလေ့ ရှိကြသည်။

ဘာသာပြန်ဟု ဆိုဆို၊ မှီးသည်ဟု ပြောပြော “ပန်းသာမစာဥ” ကို လုံ့လ
ဥဿဟပြုထားသည်မှာ သခင်ဘသောင်း၏ လုံ့လဥဿဟ ဖြစ်သည်။ မူရင်း
စာရေးဆရာ သောမတ်ဟာဒီ၏ လုံ့လဥဿဟ မဟုတ်ချေ။ တစ်နည်းဆိုသော်
“ပန်းသာမစာဥ” ကို ရေးသူမှာ သခင်ဘသောင်းသာလျှင် ဖြစ်သည်။ သောမတ်
ဟာဒီ၏ ‘လေသံ’ မပါဟု ဆိုရမည်။

ဤသဘောတရားကြောင့် လည်းကောင်း၊ သခင်ဘသောင်း၏ စကားပြေ ရေးဟန် တစ်မူထူးခြားသောကြောင့် လည်းကောင်း “ပန်းသာမစာဥ” သည် မျက်မှောက် မြန်မာဝတ္ထုသမိုင်းတွင် မှတ်တိုင်ကြီးတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့ပေသည်။ ထိုမှတ်တိုင်များကို လိုက်၍ စာရင်းကောက်လျှင် ဂျိမ်းစ်လှကျော်က မှတ်တိုင်တစ်တိုင်၊ ရွှေဥဒေါင်းက မှတ်တိုင်တစ်တိုင်၊ သခင်ဘသောင်းက မှတ်တိုင်တစ်တိုင် စသည်ဖြင့် ရေးမှတ်၍ရနိုင်ပါသည်။

မကြာမီက နတ်မောက်မဂ္ဂဇင်း ကော်မတီက ထုတ်ဝေသော နတ်မောက်မဂ္ဂဇင်းကို ကျွန်တော် ဖတ်ရှုရပါသည်။ ထိုမဂ္ဂဇင်းတွင် တက္ကသိုလ်ဆုမြိုင်၊ နတ်မောက်ဘုန်းကျော် စသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ လက်ရာများအပြင် နတ်မောက် နယ်သားရှေးခေတ်နှင့် နှောင်းခေတ် စာဆိုများ၏ အကြောင်းအရာတို့ကို ဖတ်ရှုရသည်။ နတ်မောက်ဟုပြောလျှင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း မပါဘဲနှင့် ပြီးမည်မဟုတ်ပါ။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းရေးသော ဆောင်းပါးကိုလည်း ဖတ်ရ၏။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအတ္ထုပ္ပတ္တိဆိုင်ရာ ဗဟုသုတတို့ကိုလည်း ဖတ်ရ၏။ ယင်းဖတ်စရာ မှတ်စရာတို့ကို ဖတ်ရှုရသောအခါ ကျွန်တော့်အဖို့မှာ အတိတ်ကိုပြန်၍ လွမ်းမိသည်။ ဤအသက်အရွယ်မှာ လွမ်းဆွေးနေသေးသလားဟု မေးလိုက မေးကြပါ။ စင်စစ်လူပျို ကာလသားအရွယ်၌ လွမ်းခြင်းသည် သမီးရည်းစားနှင့် ဆိုင်ချင် ဆိုင်ပါလိမ့်မည်။ ကျွန်တော်တို့ လူကြီးအရွယ်၌ လွမ်းခြင်းသည် ရှေးဟောင်းနှောင်းနှောင်းသမိုင်းအချက်အလက်တို့ကို လွမ်းရခြင်း ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော့်အဖို့မှာ လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်းများစွာက တက္ကသိုလ်ဆုမြိုင်နှင့်အတူ နတ်မောက်သို့ရောက်၍ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ညီအစ်ကို မောင်နှမ ဆွေမျိုးဉာတိတို့နှင့် မိတ်ဆွေဖြစ်ခဲ့ရခြင်းကြောင့် ယခု နတ်မောက် မဂ္ဂဇင်းကို ဖတ်ရှုရသောအခါ နတ်မောက်သမိုင်းကို လွမ်းမိကြောင်း ဝန်ခံပါသည်။

ယခုခေတ်၌ ဒေသန္တရ မဂ္ဂဇင်းများ ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိရာ ဒေသသမိုင်းတို့သည် သုတေသနပြုသူတို့၏ ကျေးဇူးကြောင့် ၎င်းရာမှ ပေါ်လာလိမ့်မည်ဟု ယူဆပါသည်။ သခင်ဘသောင်းက ဒေသဆိုင်ရာ သမိုင်းမှတ်တမ်းနှင့် ဒေသအသုံးအနှုန်းတို့ကို စနစ်တကျ ရှာဖွေပြုစုကြရန် ဆန္ဒပြုထားသည်ဖြစ်ရာ လူငယ်စာရေးဆရာနှင့် သမိုင်းဝါသနာရှင်တို့က ၎င်းဆန္ဒကို လေးစားကြဖွယ် ရှိပါသည်။ စင်စစ် ယခု ကျွန်တော် ဖတ်ရှုရသလောက်မှာ အလွန် မှတ်သားဖွယ်ကောင်းသော သမိုင်းမှတ်တမ်းများ ဖြစ်နေပါသည်။

သို့သော် သမိုင်း ဆိုသည်မှာ နှောင်းလူတို့ အဆင့်ဆင့် လက်ကမ်းပေးသော မှတ်တမ်းများအပေါ်မှာ တည်ပါသည်။ ထိုမှတ်တမ်းတို့မှာ ပထမ၌ နှုတ်

m g u y e . c o m

အမှတ်အသား ဖြစ်ပါ၏။ နောင်မှ စာဖြင့် မှတ်တမ်းတင်ကြသည်။ အဆင့်ဆင့် ပြောကြားသော စကားများကို မှတ်တမ်းတင်ခဲ့ရာ တစ်နေရာရာ၌ နားကြားလွဲလျှင် သမိုင်းတစ်ခုလုံး လွဲမှားနိုင်သည်။ စာဖြင့် မှတ်တမ်းတင်ရာ၌ပင်လျှင် စာရေးသူ ပမာဒလေခ ဖြစ်လျှင်သော် လည်းကောင်း၊ စာစီသူ စာမှား၍ စီလျှင်သော် လည်းကောင်း သမိုင်းပုံသဏ္ဍာန်သည် ရွဲ့စောင်းသွားနိုင်သည်။

သာဓကတစ်ခုကို ပြပါမည်။ သခင်အောင်ဆန်းသည် “နိုင်ငံရေးအမျိုးမျိုး” ဆောင်းပါးကို ရေးရာ၌ “ဟိ-ထိုစကားသင့်စွ” ဟူသော နိဂုံးစကားကို ရေးသည်။ သို့သော် စာစီလိုက်သောအခါ “ဟိ-ထိုစကား-သင့်စွဲ” ဖြစ်သွားပါသည်။ စာစီ ရာ၌ ဤအမှားမျိုးမှာ ဓမ္မတာ ဖြစ်ပါသည်။ စာစီတို့အပေါ်၌ ပြစ်တင်ဝေဖန်ခြင်း မဟုတ်ပါ။ အဆင့်ဆင့်ကူးခြင်း၊ အဆင့်ဆင့် စာစီခြင်း၊ အဆင့်ဆင့် တည်းဖြတ် ပြင်ဆင်ခြင်းတို့၌ လုပ်ငန်းသဘောအားဖြင့် မှားတတ်သည့် ဓမ္မတာကို ပြလိုခြင်း ကြောင့် သာဓကတစ်ခုကို ထုတ်ရေးသားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အလားတူပင် အဆင့်ဆင့် ပြောစကားကို မှတ်သားရာ၌ လွဲမှားတတ်သော သဘာဝကိုလည်း တင်ပြပါရစေ။ နတ်မောက်မိုးစွေက “အ” ကို ဖန်ဆင်းသူ သခင်ဘသောင်း အကြောင်းကို ရေးရာ၌ ဗဟုသုတဖြစ်ဖွယ် များစွာပါပါသည်။ သို့ရာတွင် တစ်နေရာတွင် မိုးကြိုး ဦးအုန်းခင်က “ပန်းသာမစာဥ” စာမူကို ထောင် ထဲမှ အပြင်ရောက်အောင် ထုတ်ခဲ့ကြောင်း၊ သခင်ဘသောင်းက “မခါအု” ဟု ရေးသည်ကို ဦးအုန်းခင်က “စာ” ဟု ဖတ်မိ၍ “မစာအု” ဖြစ်သွားကြောင်း စသည် ဖြင့် ရေးသားထားသည်။

ဤကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ၊ ညွှန်တော်သည် စာပေဟောပြောပွဲတို့တွင် မခါဥ မှ မစာဥသို့ မှားယွင်းပြောင်းလဲရပုံကို မကြာခဏ ပြောဆိုခဲ့ဖူးပါသည်။ အကြောင်း ရင်းမှန်မှာ ဤသို့ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် ညောင်တုန်းမြို့တွင် အလုပ်လုပ်နေစဉ် သူငယ်ချင်း ဖြစ်သူ ပန်းတနော် ဦးခန့်က သခင်ဘသောင်း ရေးသားသော စာမူများကို ထောင် ထဲမှ တစ်ဆင့်ထုတ်ယူ၍ ကျွန်တော့်ထံ ပေးပို့ပါသည်။ ထိုစာမူကို တည်းဖြတ်၍ နိဒါန်းရေးပေးပါဟု ဆိုပါသည်။ ကျွန်တော့်အဖို့ သခင်ဘသောင်း စာကို တည်း ဖြတ်ရာမလိုပါ။ သို့သော် နိဒါန်းကို ရေးပေးလိုက်ပါသည်။ ထိုအခါ ကျွန်တော် ကိုယ်တိုင်က စာဖတ်လျှမ်း၍ ပန်းသာမစာဥဟု ရေးမိပါသည်။ လက်ရေး၌ ခါ နှင့် စာ ကို မှား၍ ဖတ်တတ်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့မှာ အောက်သားများ ဖြစ်ကြလေရာ စာကလေး၊ စာဝါ၊ စာဘုန်းကြီး စသော ငှက်တို့နှင့် အကျွမ်းဝင်ပါသည်။ ခါငှက်ကို မမြင်ဘူးပါ။

ထိုကြောင့် ခါဥကို စာဥဟု ဖတ်မိပါသည်။ ဤသည်တွင် ပန်းသာမခါဥသည် လက်ဖက်မကျွေးရဘဲနှင့် မစာဥဟု နာမည်ပြောင်းခဲ့ပါသည်။ သို့ရာတွင် ခါဥပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ စာဥပဲ ဖြစ်ဖြစ် သခင်ဘသောင်း၏စာမှာ သမိုင်းမှတ်တိုင် တစ်ခုအဖြစ် ဖြင့် ထင်ရှားလာပါသည်။

ထင်ရှားခြင်းမှာ သခင်ဘသောင်းသည် သူ၏ ဝတ္ထုထဲတွင် သူ ကြီးပြင်းရာ မြို့သစ်ကို နောက်ခံထား၍ လောကအလှကို ဖွဲ့ဆိုခဲ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ မြို့သစ်တောင်ဘက်တံခါးအနီးရှိ လက်ပံပင်ကြီးကို စိတ်ထဲထည့်၍ လောကရှိ လူ့သဘာဝတို့ကို သရုပ်ဖော်ခဲ့ရာ ပေပင်ကုန်း ရွာကလေးသည် အမှန်တကယ် ရှိသော ရွာကလေးဟု ထင်မှတ်လောက်အောင် ပေါ်လွင်ခဲ့ပါသည်။ ဤကား စာရေးဆရာတို့၏ ပညာပင် ဖြစ်ပေသည်။

ကျွန်တော် ဤအကြောင်းကို ရေးခြင်းမှာ အမှားဖမ်းလိုသောသဘောနှင့် ရေးခြင်းမဟုတ်ပါ။ မိမိ ပါဝင်ခဲ့သော အခန်းကဏ္ဍကို ထင်ပေါ်ကျော်ကြားစေလို သော ပကာသနနှင့် ရေးခြင်းလည်း မဟုတ်ပါ။ နောင်ခေတ်အဆက်ဆက်၌ စာပေ သမိုင်းပညာရှင်တို့ သုတေသနပြုကြသောအခါ အခြေခံဖြစ်သော အမှန် အချက် အလက်တို့ကို ရပါစေရန် ရည်ရွယ်၍ရေးခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အမှန်အတိုင်းပြောရ သော် နတ်မောက်မိုးစွေ၏ ဆောင်းပါးသည် တိုပင်တိုငြားသော်လည်း စာပေ သမိုင်းအတွက် အဖိုးတန် အထောက်အထားတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ စင်စစ် သူက “မတ်တတ်စာသာ ရှိခဲ့၍ တုံးလုံးစာ မရှိသော ဆရာကြီးမှာ ယခုအခါ အိပ်ရာ ထက်၌ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်မှ မထူနိုင်ဘဲ လဲလျောင်းနေသော” သဘာဝကို ဖော်ပြ လိုက်သောအခါ ကျွန်တော်တို့ စာရေးဆရာများအဖို့ လွမ်းစရာသာမက ငိုစရာ သာ ကောင်းလေသည်။ သို့သော် သခင်ဘသောင်းကား ကျွန်တော့်နိဒါန်းတွင် ရေးခဲ့ဖူး၍ သူ့ဓာတ်ပုံတွင် ပါသည့်အတိုင်း လောကကြီးကို ရယ်မိပေလိမ့်မည်။

[လုပ်သားပြည့်သူ့နေ့စဉ်၊ ၁-၁၁-၇၉ တွင် ပန်းသာမစာဥ ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ဝါရှိခဲ့သော ဆောင်းပါး ဖြစ်ပါသည်။]

သခင်ဘသောင်း (၂)

မြန်မာစာပေ အသုံးအနှုန်း၌ ဗန္ဓု ဟူသော ဝေါဟာရ ရှိ၏။ ဗန္ဓု ဟူသည်မှာ ဖွဲ့စည်းခြင်း၊ ထုံးနှောင်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဖရိုဖရဲနှင့် ပြန့်ကျဲနေသော ဝတ္ထုပစ္စည်း တို့ကို အစီအစဉ်နှင့်တကွ နေသားတကျဖြစ်အောင် ဖွဲ့စည်းထုံးနှောင်လိုက်သော အခါ မျက်စိပသာဒ၊ နားပသာဒနှင့် ဟဒယဝတ္ထုတို့၌ ပြေပြစ်သော အခြင်းအရာ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာ၍ နှစ်သက်မြတ်နိုးခြင်း ဟူသော ဝေဒနာ (ခံစားမှု) အကျိုး လည်း သက်ရောက်လာလေသည်။ ဤသည်တွင် အရေးအသားကောင်းသည်၊ အဖွဲ့အနွဲ့ကောင်းသည် စသည်ဖြင့် စာအရသာ ခံစားသောသူတို့က တန်ဖိုးဖြတ် ကြလေသည်။

အဓိကအားဖြင့် ဗန္ဓု ဟူသော ဖွဲ့စည်းခြင်းကို ကဗျာဟူ၍ လည်းကောင်း၊ စကားပြေဟူ၍ လည်းကောင်း ခွဲခြားထားကြသည်။ ကဗျာ ဟူသည်မှာ နား ထောင်၍ အရသာရှိအောင် စပ်ဆိုသော အနုပညာပစ္စည်း ဖြစ်သည်။ စကားပြေ ကား တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး နားလည်အောင် ဆက်သွယ်ပေးသောပစ္စည်း ဖြစ်သည်။ ဤသည်ကား ဗန္ဓုတည်းဟူသော ပစ္စည်းကို အခြေခံမှစ၍ ပိုင်းခြားပြောဆိုခြင်း တည်း။ စာပေအရေးအသားတို့သည် သမ္ဘာရင့်လာသောအခါ ကဗျာက ဆက် သွယ်ရေးကို အထောက်အကူပြုလာဘိသကဲ့သို့ စကားပြေကလည်း အနုပညာကို အထောက်အကူပြုလာသည်။ ဤကဲ့သို့ တစ်ခုက တစ်ခုကို အထောက်အကူပြုကြ ရင်းနှင့် ယင်းအထုံးအဖွဲ့ နှစ်ရပ်တို့၏ အနုပညာ တောက်ပလာသောအခါ အရသာ ရှိသော စာပေ (ဝါ) ရသစာပေ ဟူ၍ အကဲဖြတ်သူတို့က သတ်မှတ်ကြလေသည်။

ယေဘုယျ စကားဖြင့် စာဖတ်သူတို့သည် သခင်ဘသောင်း၏ စာကို ကြိုက်ကြသည်။ သူ့စာကို ကြိုက်ရအောင် စာထဲမှာ ဘာပါသနည်း။ စာထဲမှာ ပုလဲတစ်လုံး ရွဲတစ်လုံး ပါသလား။ ဤကဲ့သို့ ဆန်းစစ်ကြည့်သင့်၏။ ဤစကား ကို ရေးနေစဉ် ၁၉၂၉ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ဂန္ထလောက မဂ္ဂဇင်း ခေါင်းကြီး ပိုင်း၏ အဆိုအမိန့်ကို ကျွန်တော် ပြန်၍သတိရသည်။ ထိုခေါင်းကြီးပိုင်း၌ “ဖတ်ရှုသူ

တို့က မိမိတို့ ဖတ်ရှုကြသော စာပေတို့၏ တန်ရာတန်ဖိုးကို ဖြတ်ဆိုတတ်ကြ မှသာ စာပေတို့၏ ကောင်းခြင်း၊ မကောင်းခြင်းကို ဟုတ်တိုင်းမှန်ရာ သိနိုင်၏” ဟု ရေးထားသည်။ ဤစကားသည် အခါခပ်သိမ်း သင့်မြတ်သော စကား ဖြစ် သည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် မိမိတို့ နေ့စဉ် သုံးစွဲနေသော ဝတ္ထုပစ္စည်းတို့၏ တန်ဖိုးကို သိတတ်ကြရမည်။ သို့မှသာ ဝတ္ထုပစ္စည်းကို သူ့နေရာနှင့်သူ သုံးစွဲတတ်မည်။ ဤသို့ သုံးစွဲတတ်မှ အကျိုးရှိမည်။ တန်ဖိုးကို ဖြတ်တတ်ဖို့ရာ အကဲခတ်တတ် ကြရမည်။ စိန်ကဲ ကျောက်ကဲခဲတံခြင်း၊ လူကဲခတ်ခြင်း စသော အလုပ်သည် သာမည မဟုတ်ချေ။ အတွေ့အကြုံ ဗဟုသုတကို အခြေခံသောအလုပ် ဖြစ်သည်။ လူတိုင်း လူတိုင်း အတွေ့အကြုံ ဗဟုသုတ ဓာတ်ခံ ပြည့်စုံသည်ကား မဟုတ်ပါ။ သို့ရာတွင် လူတိုင်း လူတိုင်း လေ့လာသောအကျင့်ရလျှင် အကဲခတ်တတ်ပြီးလျှင် အကောင်းအဆိုးကို ပိုင်းခြားဝေဖန်နိုင်ကြပါလိမ့်မည်။ ပစ္စည်းတို့ကို အကဲခတ် တတ်လျှင် ရောင်းသူဝယ်သူနှစ်ဦး မျှတကြဖို့ ရှိသည်။ လူကဲခတ်တတ်လျှင်မူကား ယုတ်စွအဆုံး အလိမ်မခံရသော အဖြစ်သို့ ရောက်နိုင်မည်။ ဤဥပမာကိုရှု၍ စာပေ အကဲခတ်တတ်ခြင်းကို ဆင်ခြင်ကြည့်ပါက လူမျိုးနှင့် နိုင်ငံ တိုးတက်ရေး သည် စာပေ အကဲခတ်တတ်ခြင်းအပေါ်၌ များစွာတည်သည်ကို တွေ့ရပါလိမ့်မည်။

သခင်ဘသောင်း၏ စာကို မြည်းကြည့်လျှင် ရှေးဦးစွာ သူ အသုံးပြုလိုက် သော စကားလုံးမှ အစပြု၍ အရသာပေါ်သည်ကို သတိပြုမိကြလိမ့်မည်။ ပီမိုးနင်း သည် ကျွန်တော်တို့ ခေတ်လူငယ်များ၏ စိတ်နှလုံးကို ကောင်းကောင်းကြီး သိမ်းကျုံး ဆွဲငင်နိုင်သည်။ ဤသို့ ဆွဲငင်ယူခြင်းမှာ စကားလုံး အသစ်အဆန်းများဖြင့် ဆွဲငင် ခြင်းကား မဟုတ်။ တိုစိ တိုစိ ဝါကျ၊ ရှင်းလင်း သိပ်သည်းသော ဝါကျ၊ ချက် ကောင်းထိသော ဝါကျ စသည်တို့ဖြင့် စာဖတ်သူ ကျွန်တော်တို့ကို “ငင်” သည်။ ကျွန်တော်တို့လည်း သူ “ငင်” ရာသို့ ယိမ်းသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ဝါကျကလေး တစ်ခုဖြင့် “သုတ်” တင်လိုက်ရာ ကျွန်တော်တို့လည်း ဖတ်တင့်ငံဖြင့် ပါသွားလေ သည်။ ဤကဲ့သို့ နောက်ပိတ်ဆုံး သုတ်၍ဆွဲလိုက်သော ဝါကျသည် ကတ္တားကံ ပြည့်စုံချင်မှ ပြည့်စုံမည်။ သို့ရာတွင် ပြုမူ လုပ်ဆောင်ခြင်းကိုပြသော ကြိယာသည် အလွန် ချက်ကျလေသည်။

သခင်ဘသောင်းကား စာဖတ်သူ၏စိတ်ကို ရှေးဦးစွာ စကားလုံးဖြင့် သုတ်ဆွဲသည်။ ဤ၌ ကျွန်တော်သည် သဒ္ဒဗေဒကို အဖွင့်ဝဏ္ဏနာ ရေးနေခြင်း မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် စကားလုံးကို ဝိဂြိုဟ်မပြုချင်ပါ။ အများသူငါ နားလည်နေကျ ဖြစ်သော အဓိပ္ပာယ်နှင့်သာ ရေးပါသည်။ စကားလုံးမှာ အသံတစ်မျိုးတည်းနှင့် ပြည့်စုံသည့် အဓိပ္ပာယ်ရှိသော စကားလုံး၊ အသံအမျိုးမျိုး ပေါင်းစပ်မှ ပြည့်စုံသည့်

mgyoe.com

အဓိပ္ပာယ်ရှိသော စကားလုံး၊ နာမ်ချင်း၊ ကြိယာချင်း ရောစပ်ထားသော်လည်း အဓိပ္ပာယ် တစ်ခုတည်းကို ထွန်းပသော စကားလုံး စသည်တို့ကို ဆိုချင်ပါသည်။

သူ့စကားလုံးကို သစ်သည်။ ဆန်းသည်ဟုလည်း မပြောလိုပါ။ သူ သုံးလိုက်သော စကားလုံးများမှာ ကျွန်တော်တို့ နေ့စဉ်သုံး ဗျည်း ၃၃ လုံးထဲမှ စကားလုံးများချည်း ဖြစ်သည်။ သို့သော် စကားတစ်လုံးကို သူ ကိုင်တွယ်၍ သုံးလိုက်လျှင် ထိုစကားသည် အဓိပ္ပာယ် ထွန်းတောက်လာပါသည်။ အခြားကို မကြည့်ပါနှင့်။ ၁၉၃၀ ပြည့်နှစ် မေလ ၃၀ ရက်နေ့တွင် ကုလား ဗမာဟု ခေါ်ခဲ့ကြသော အဓိကရုဏ်းကို အကြောင်းပြု၍ ရေးသားသော နိုင်ငံပြုစာစု အမှတ်စဉ် (၁) “တို့ဗမာစာတမ်း” ကို ကြည့်ပါ။ ဗမာ ဟူသော စကားသည် ရှေးပဝေဏီကပင် ပြောစကားအဖြစ်ဖြင့် ရှိခဲ့ဖူးပါ၏။ ရေးသောအခါ မြန်မာ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မြမ္မာ ဟူ၍ လည်းကောင်း ရေးသည်။ ဤရေးထုံးမှာ မြန်မာမင်း ခေတ်အဆက်ဆက်က စ၍ ရေးခဲ့သော ရေးထုံး ဖြစ်၏။ တစ်ခါတစ်ရံ စကား၏ ဗျူဟာကိုလိုက်၍ မြမ္မာ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဘရမာ ဟူ၍ လည်းကောင်း ရေးကြသည်ကို ကြိုကြား ကြိုကြား၌ တွေ့ဖူးပါ၏။ သို့သော် ကျွန်တော် ရေးထုံးကို အကဲဖြတ်နေခြင်း မဟုတ်၍ ဤ၌ အကျယ်မချဲ့လိုပါ။ ဗမာ ဟူသော အသုံးအနှုန်း ရှိခဲ့သည်ကိုသာ အထူးပြု၍ ဆိုပါရစေ။

“တို့” ဟူသော စကားမှာလည်း နေ့စဉ်ပြောစကား ဖြစ်ပါသည်။ မင်းတို့၊ ငါတို့၊ သူတို့ စသဖြင့် ကလေးချင်းချင်း ဖန်ခုန်ရင်း၊ တွတ်တွတ်ထိုးရင်း ပြောနေကျစကားပင် ဖြစ်သည်။

“တို့” နှင့် “ဗမာ” ကို ပေါင်း၍ မဆိုစကောင်း ပညတ်ထားသည်လည်း မရှိပါ။ တိုင်းတပါးသားတို့နှင့် ယှဉ်သောအခါ “တို့က ဗမာတွေက” ဟု ပြောဖူးဆိုဖူးရုံမျှမက တစ်ခါတစ်ရံ “တို့ဗမာက” ဟူ၍လည်း သုံးခဲ့ကြဖူးပါ၏။

သို့သော် ထိုစဉ်က တစ်ခါတစ်ရံ ယင်းသို့ သုံးသော်လည်း ထို သုံးလိုက်သော စကားလုံးသည် ကျွန်တော်တို့၏ နှလုံးသည်းပွတ်ကို ဘယ်လိုမျှ ထိခိုက်သည် မရှိပါ။

“အို အချင်း အမျိုးသားတို့ ဗမာတို့” ဟူ၍ သခင်ဘသောင်းက ကြွေးကြော်လိုက်သောအခါ၌မူကား အိပ်နေကြသော ထိုခေတ်က ကျွန်တော်တို့သည် နိုးလာကြလေသည်။ အိပ်ရာမှနိုးခါစ ကျွန်တော်တို့၏ နှလုံးသည်းပွတ်များသည် ဆွဆွခုန်လာကြသည်။ “အေးချမ်းငြိမ်သက်စွာ နေလိုကြလျှင် စစ်ဖြစ်ဖို့ အသင့်ပြင်ဆင်ပြီး ရှိကြပါစေ ဟူသော သိုးဆောင်း စကားပုံကို မမေ့မလျော့ကြပါကုန်လင့်” ဟူ၍ သခင်ဘသောင်းက နောက်ဆက်တွဲကို တွဲလိုက်သေးသည်။ သူ့စကားထဲမှာ

“အချင်း”၊ “အမျိုးသား”၊ “ကြွပါကုန်လင့်” ဟူသော စကားလုံးများ ပါသည်။ ယင်းတို့ကို ထောက်ချင့်လျှင် သခင်ဘသောင်း၏ စာသည် ပုဂံခေတ်၊ အင်းဝ ခေတ်က စာထက် ဘာမျှမဆန်းဟု ဆိုနိုင်သည်။ သို့သော် ထိုစကားလုံးတို့ကို အချိန်နှင့် အခါနှင့် ပြန်လည်ထုတ်ဖော်၍ အသက်သွင်းပေးသော အခြင်းအရာ မှာကား ထူးခြားပြောင်မြောက်လှပေသည်။

လယ်တီပဏ္ဍိတ ဆရာ ဦးမောင်ကြီးက သူ စာရေးမည်ကြံလိုက်လျှင် “စာလုံးများသည် ကရားမှ ရေသွန်ဘိသကဲ့သို့ ကျလာသည်။ ထိုစာလုံးများထဲမှ အကောင်းဆုံးကို ရွေးချယ်သည်။ ရွေးချယ်ရာ၌ မပါသော စာလုံးများကို မနည်းကြီး လွင့်ပစ်ရသည်” စသဖြင့် ပြောပြကြောင်း ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းက အမိန့်ရှိဖူးပါသည်။ ဤ၌ စာရေးနည်းတစ်ခုကို ကျွန်တော်တို့ ရရှိလိုက်ပါသည်။ စာလုံး (ဝါ) စကားလုံးကို အသေအချာ ရွေးချယ်ရန် ဖြစ်သည်။ သခင်ဘသောင်း ရွေးချယ်ပုံမှာ အချိန်နှင့်အခါနှင့် သင့်အောင် ရွေးချယ်သည်ဟု ဆိုရမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏တိုင်းပြည်၊ ကျွန်ုပ်တို့၏စာ၊ ကျွန်ုပ်တို့၏စကားကို ကိုယ့်ပြည်၊ ကိုယ့်စာ၊ ကိုယ့်စကားဟု အမှတ်မရဘဲ မေ့လျော့စပြုသောအချိန်တွင် “တို့ပြည်၊ တို့စာ၊ တို့စကား” ဟူသော ဝေါဟာရများ ပေါ်ပေါက်လာသည်မှာ ယနေ့တိုင်အောင်ပင် အလွန် တန်ဖိုးရှိလှပေသည်။ ယင်းမှ ဥပဒေသကို ထုတ်နုတ်ကြည့်လျှင် စာရေးဆရာ ဟူသည် စကားလုံးကို ရွေးရသည်၊ ရွေးသောအခါ အချိန်အခါနှင့် သင့်ရမည်၊ ရွေးပြီး စကားလုံးကို အံဝင်ခွင်ကျ သုံးရမည် စသော အချက်တို့ကို တွေ့ရပါလိမ့်မည်။

အံဝင်ခွင်ကျဟု အရပ်သားကဲ့သို့ ပြောလိုက်သော်လည်း အဓိပ္ပာယ်မှာ အလွန်တာသွားသည်။ စာပေ အရေးအသား၌ အံဝင်ခွင်ကျ ဖြစ်စေဖို့ရာ သဒ္ဒါ သဘောအရ ပြေပြစ်ရမည်၊ ရေးထုံးသဘောအရလည်း ပြေပြစ်ရမည်။ သခင်ဘသောင်း၏ အခြေခံ ပညာရေးသည် မြန်မာ့ရိုးရာ မပျက်သေးသော ဘုန်းကြီးကျောင်း ပညာရေးစနစ်အတိုင်းပင် ဖြစ်သည်။ ဤ၌ သခင်ဘသောင်းသည် ဘုန်းကြီးကျောင်းသား ဖြစ်ဖူးသည် မဖြစ်ဘူးသည်ကို ဆိုလိုရင်း မဟုတ်ပါ။ ထိုခေတ် ထိုအခါက ကျေးလက်နယ်ပယ် မြန်မာစာ သင်ကြားရေးမှာ လူကျောင်းပင် ဖြစ်စေကာမူ ရှေးရိုး ဘုန်းကြီးကျောင်းများ၌ သင်ကြားသော စနစ်အတိုင်း မပျက်မစီးတည်ရှိပါသေးသည်။ ထို့ကြောင့် ဘုန်းကြီးကျောင်းသားတို့သည် စာပေ အရေးအသားတွင် ရှေးမြန်မာ ဂန္ထဝင်စာပေတို့နှင့် များစွာ ရင်းနှီးပါသည်။ တစ်နည်းပြောရသော် ရှင်မဟာသီလဝံသ၊ ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရတို့ ပြုစုပျိုးထောင်ခဲ့သော ပညာရေးစနစ်၊ ဦးဩဘာသ၏ မြန်မာ့ဂန္ထဝင်မြောက် ဗန္ဓ စသည်တို့နှင့် အခြေပြု

ခဲ့ရသော ပညာရေးစနစ် ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မြန်မာစာ ထုံးဖွဲ့နည်းတို့၌ သခင်ဘသောင်းခေတ်နှင့် တစ်ပြေးတည်းရှိကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ယေဘုယျ အားဖြင့် မြန်မာရေးထုံးနည်းစနစ် မှန်ကန်သည်ဟု ဆိုရပေလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် သခင်ဘသောင်းသည် ကြီးပြင်း၍ အင်္ဂလိပ်စာနှင့် ရင်းနှီးလာသည့်တိုင်အောင် မြန်မာစာ အရေးအသား၌ သွေဖည်ဖောက်ပြန်ခြင်း မရှိခဲ့ချေ။ သခင်ဘသောင်း၏ ဘာသာပြန် ဝတ္ထုများကို ဖတ်ရှုလျှင် နိုင်ငံခြား အတွေးအခေါ် အမူအရာ ဓလေ့ ထုံးစံတို့ကို မြန်မာ့နားထဲဝင်အောင် ကြံဖန် တီထွင်ရသောကြောင့် မြန်မာ့သဘာဝနှင့် မညီသော သဘောတရားများကို တွေ့ရလိမ့်မည်။ သို့စင်လျက် သခင်ဘသောင်း ၏ စကားပြေသည် အင်္ဂလိပ်စာပေဩဇာကြောင့် မပြေမပြစ် ဖြစ်ရသည်ဟု မရှိ ခဲ့ပါ။ အထူးသဖြင့် သူ၏ ဘာသာပြန်များမှာ မူရင်း၏အနက်ကို ယူပြီးလျှင် မြန်မာ့အသုံးအနှုန်းဖြင့် တီထွင်ကြံဆ ရေးသားသော ဘာသာပြန် ဖြစ်လေရာ အထုံးအဖွဲ့၌ မြန်မာဆန်သည်။

စာပေဝေါဟာရ၌ “ဂတိ” ဟူသော စကား ရှိ၏။ ဂတိမှာ အသွားအလာကို ဆိုလိုသည်။ ရှေးမြန်မာတို့သည် ပါဠိနှင့် ပထမ စတင်၍ အကျွမ်းဝင်လာသော အခါ မြန်မာစာကိုရေးရာ၌ ပါဠိ စကားသွား စကားလာကို လိုက်၍ ရေးကြသည်။ “အကြင်သူသည် ခိုး၏၊ ထိုသူကို ဒဏ်ခတ်လေ” ဟူသော စကားသည် ပါဠိဂတိ ကို လိုက်၍ရေးသောစကား ဖြစ်သည်။ ထိုနည်းတူစွာ “လူတစ်ယောက်သည် သူ၏ သန့်ရှင်းသော ခြေဖနောင့်နှစ်စုံကို ပြ၏” ဟူသော စကားသည် မြန်မာ စကား မဟုတ်၊ အင်္ဂလိပ်စကားကို တိုက်ရိုက်ယူသောစကား ဖြစ်၏။ အင်္ဂလိပ် ဂတိကို လိုက်၍ရေးသော စကားပင်တည်း။ မြန်မာဆန်အောင် ပြောလျှင် “သုတ်ခြေ တင်၏” ဟု ဆိုရမည်။ “ဖနောင့်နှင့်တင်ပါး တသားတည်းကျအောင် ပြေးသည်” ဟု ဆိုလျှင်လည်း ကောင်းပါသည်။ သို့သော် မိမိ ဘာသာစကားနှင့် လူမျိုးခြား ဘာသာစကား နှစ်ခုစလုံးကို လုံလုံလောက်လောက် မတတ်လျှင် လူမျိုးခြား ဘာသာစကား၏ ဂတိကို လိုက်မိလိမ့်မည်။ ဤသည်တွင် “ပြဒါးရှင်လုံး” ကို အဘိဓမ္မာ ဆရာကြီး၏ “ကျောက်တုံး” ဟု ခေါ်ဝေါ်သည့် အဖြစ်မျိုးနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကြုံရသည်။ သခင်ဘသောင်း၏ စကားပြေမှာ ဘာသာပြန်ဟု ဆိုစေကာမူ မြန်မာ စကားပြေပင် ဖြစ်သည်။

သခင်ဘသောင်းသည် ဝါကျဖွဲ့ရာ၌ ပီမိုးနင်း၏ ပုံစံကိုလည်း မလိုက်။ သိပ္ပံမောင်ဝ၏ ရေးဟန်နှင့်လည်း တခြားစီ ဖြစ်သည်။ ဝါကျတိုလျှင် နားလည် လွယ်သည်ဟု ဆိုခြင်းကြောင့် တမင်တကာ တိုတိုမရေးပါ။ ဝါကျရှည်မှ ခုံညား သည်ဟု ဆိုခြင်းကြောင့် လယ်တီပဏ္ဍိတ ဦးမောင်ကြီး၏ အဖွဲ့အနွဲ့မျိုးကိုလည်း

မယူခဲ့ပါ။ တိုသင့်သောနေရာမှာ တို၏။ ရှည်သင့်သောနေရာမှာ ရှည်၏။ အတို အရှည်ရောသော မိဿက အဖွဲ့များလည်း ရှိ၏။

တစ်ထောင့်တစ်ည (ဘာသာပြန်) ဝတ္ထု၌ သခင်ဘသောင်းက

မိမိ၏ မိဖုရားခေါင်ကြီး မျောက်မထားသည်ကို မျက်ဝါး ထင်ထင် တွေ့မြင်ရသဖြင့် ယှာဠိယမင်းသည် ကြင်ယာ မျောက်သား မိဖုရားကြီးနှင့်တကွ ရှာဝေတ်အိုးကို တုတ်နှင့်ထိုးသူ ကြာခိုယောက်ျား ငစော်ကားအား ရွှေဓားနှင့်လတ်လတ် အသေသတ်ပြီးနောက် အပြစ် မရှိသော သမီးကညာ တစ်ထောင်တို့အား တစ်ည တစ်ယောက်ကျ ခြေတော်တင်၍ နံနက်လင်းသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် သတ်၍ သတ်၍ ပစ်တော်မူသတတ်။

ဟူ၍ ရေး၏။ သူ၏ စာက ဇာတ်ကြီးဆယ်ဘွဲ့ထဲက စာလိုလို။ သို့သော် မျက်မှောက်ခေတ်၏ ဖွဲ့နွဲ့ပုံကလည်း ထင်ရှားနေသည်။ “သတ်၍ သတ်၍ ပစ် တော်မူသတတ်” ဟူသော အထွေထွေအငေါ့ အဖွဲ့မှာ ဂန္ထဝင်မြောက် အဖွဲ့ထဲ၌ အရပ်သုံး စကားပြောအဖွဲ့ကို ဆီလျော်အောင် နေရာချထားသဖြင့် တစ်နေ့လျှင် တစ်ယောက် ကျ သတ်ပစ်တော်မူသော အခြင်းအရာသည် အမြင်ကတ်လောက်အောင် လေးနက် လာလေသည်။

“ပန်းသာမစာအု” ဝတ္ထု၌ မောင်ဒေဝက အထင်မှား၍ အုကို ရှောင်သွေ သွားခိုက်တွင် အုက ကြေကွဲစရာ အောက်ပါစာကို ရေးသည်။

အသနားခံပါသည် လင်ကိုကိုရှင့်၊ လင်ကိုကိုလို့ ခေါ်တဲ့ အတွက် စိတ်မဆိုးပါနှင့်။ အုဟာ ကိုကိုရဲ့မယား ဖြစ်ထိုက်တဲ့ ဂုဏ် အင်္ဂါ မရှိတဲ့အကြောင်းကို အု သိပါရဲ့။ သိရက်နဲ့ မနေနိုင်လို့ လင် ကိုကိုလို့ ခေါ်မိပါတယ်။

.....ကိုကိုကစပြီး ချစ်တဲ့ အုဟာ အခု အုပါပဲ ကိုကိုရယ်၊ ကိုကိုမုန်းတဲ့ အုနဲ့ အခု အုဟာ တခြားစီပါ။ ကိုကိုကစပြီး ချစ်တဲ့ အချိန်ကစလို့ အုမှာ ဘာမှ အပြောင်းအလဲ မရှိပါဘူး ကိုကိုရယ်၊ အုဟာ ကိုကို ချစ်တဲ့အချိန်ကစပြီး ဘဝသစ်ကို ပြောင်းလာပါပြီ။ အရင်က အု မဟုတ်တော့ပါဘူး။ အရင်က အုဟာ သေသွားပါပြီ ကိုကိုရဲ့.....။

ဤစာကလေး တစ်စောင်မှာ ဝါကျဖွဲ့ထုံး ရိုးစင်းသော နမူနာပြစာစောင် ဖြစ်သည်။ ရိုးရိုးစင်းစင်းနှင့် ဘဝင်ခိုက်အောင် ရေးခြင်းမှာ လွယ်သောအလုပ် မဟုတ်ပါ။ သို့ရာတွင် ဤဘာသာပြန်ထဲ၌ သခင်ဘသောင်း၏ ဝေဒနာကွနွာ